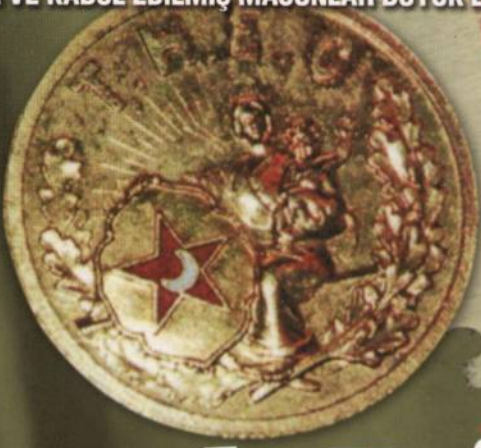

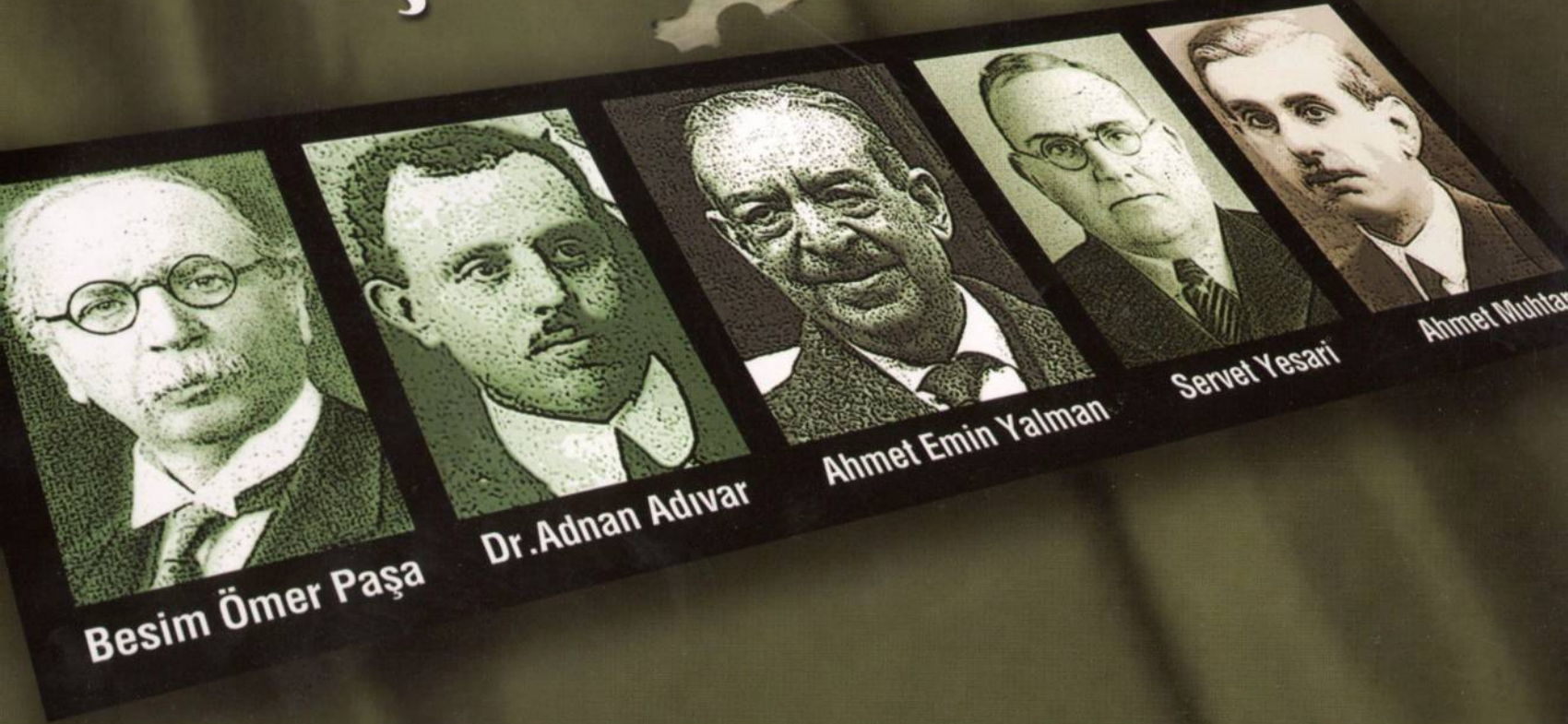
TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ RESMİ YAYIN ORGANIDIR.

YIL: 15 SAYI: 70 OCAK 2007

Çocuk Esirgeme Kurumu Kardeşlerimizin Eseridir.

Büyük Üstatlar Toplantısı Paris'te yapıldı / Sayfa: 26

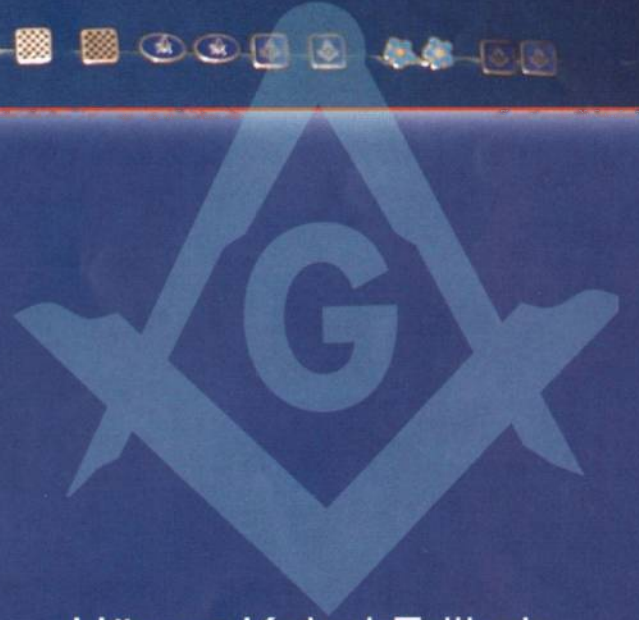

Size özgü, sizin için...

özel ürünler
özel kaliteyle
özel fiyatlarla

Hür ve Kabul Edilmiş
Masonlar Büyük Locası Derneği
İKTİSADİ İŞLETMESİ

Nur-u Ziya Sk. No: 19 Beyoğlu 34430 İstanbul
Tel: 0212 251 26 50 Web: www.iktisadiisletme.com
e-mail: shop@mason.org.tr

Değerli Kardeşlerim,

9 Aralık 2006 tarihinde Fenerbahçe Faruk Ilgaz Tesisleri'nde Konvanımızı, fevkalâde bir uyum içinde, icra ettik. Konvanı geleneksel balo takip etti (s.07).

Cumhuriyet ve Atatürk haftasında vadilerde çeşitli etkinlikler yapıldı. Bunların arasında Anıt Kabir ziyareti, Ankara'da Cumhuriyet balosu, paneller, Atatürk pulları, resim ve heykel sergilerini sayabiliriz (s.10 - 19).

Eğitim Locamız Bulgaristan'daydı. Değişik ülkelerden Eğitim Locası Kardeşlerimizin davet edilmesi bize gurur veriyor. (s.22). 116 numaralı Ufuk Locası'nın 17 Aralık Pazar günü tertip ettiği konferansta Muazzez İlmiye Çığ Hemşiremiz bir buçuk saat oturmadan Kardeşlerimize hitap etti. "Yorulmayın" diyenlere, "aranızda uyuyan olup olmadığını böylece daha iyi görüyorum" diye esprili cevap verdi (s.24).

28 - 30 Kasım 2006 tarihlerinde Paris'te Fransa Millî Büyük Locasının tertip ettiği Dünya Büyük Üstatlar toplantısına 92 delegasyon katıldı. Delegeler arasında iki Devlet Başkanı Büyük Üstat da vardı. Senato ve Dışişleri'nin yemek davetleri, birlikte, askeri bando eşliğinde, sancakların arkasından Meçhul Asker Anıtı'na ziyaret, Fransız Masonluğunun devletle olan işbirliğinin bir göstergesiydi. Kulağından ameliyat olduğundan uçakla seyahat edemeyen Büyük Üstadımızı ben temsil ettim. Ankara ile İzmir Kardeşlerimizin katkılarıyla hazırlamış olduğum tebliğ ilgiyle karşılandı (s.26).

Kapak konumuz belgelerle Çocuk Esirgeme Kurumu'nun kuruluşu: Abdülhamit döneminde çocuk bakımı, 1916'da Necat Locası Kardeşleri tarafından ilk kuruluş, Millî Mücadele'de Çocuk Esirgeme, 1921'de Ankara'da yeniden teşkilatlanma, Atatürk'ün himayesi, tüzükler. Neş'e Layiktez Hemşire, zamanında kendisine verilmiş olan Türkiye Himâye-i Etfâl Cemiyetinin madalyasını, kaynağına dönsün diye, yeni kurulan müzemize hediye etti (s.28).

Nazi belgelerinden, 2. Dünya Savaşı öncesi ve sırasında, ülke bazında Mason düşmanlığının boyutları (s.35). Osmanlı donanmasında Ahi Loncaları'nın etkisi, korsan şövalyeler ve armaları, Türk denizciliği konularının masonik açıdan tetkiki (s.42). Cornerstone Masonik Araştırmalar Cemiyeti'nin "Hürmasonluk Psikolojisi" adındaki çalışmasını Cevad Gürer çevirdi: (s.46).

Mason.org sitemizi ziyaret edin. Sürekli güncelenen haberlerimizi izleyiniz.

Değerli Kardeşlerim, yeni yılda hepinize sağlık, mutluluk ve başarı dileklerim, kardeşçe sevgi ve saygılarımla,

Celil Layiktez celil.layiktez@superonline.com

Kardeşler gönül rahatlığı içinde çalıştı...

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın 2006 Konvanı 9 Aralık Cumartesi günü Fenerbahçe Faruk Ilgaz Tesisleri'nde yapıldı.

Ömer Balçık

İstanbul ve Türkiye'nin diğer şehirlerinde Çarlık ve Osmanlı, İttihatçı ve Çarlık Çarlık ve Osmanlı ve diğer konularında düzenlenen konferanslar ve toplantılar için hazırlanan bu kitap, Masonluk ve Türkiye'nin geleceği için önemli bir katkıdır. Bu kitap, Masonluk ve Türkiye'nin geleceği için hazırlanan bir dizi konferansın bir ürünüdür. Bu kitap, Masonluk ve Türkiye'nin geleceği için hazırlanan bir dizi konferansın bir ürünüdür.

6 2006 Konvanı 9 Aralık Cumartesi günü Fenerbahçe'de Faruk Ilgaz Tesisleri'nde gerçekleşti. Konvan'da 50 yılını ve 40 yılını dolduran Kardeşlerimiz'e önlükleri ve beratları da törenle takdim edildi. Gece balo ile tamamlandı.

Faşizm ve Komünizm yönetimlerinde

Amerika'daki Yahudi Soykırım Müzesi'nde (The US Holocaust Memorial Museum) Almanların işgal ettikleri ülkelerde Judeo - Masonluk sorununu halletmek üzere yaptıkları çalışmaların binlerce belgesi muhafaza ediliyor. Bu çalışmada, bu belgelerin içinden Hürmasonlukla ilgili olanlar dergilerden çıkarılmıştır.

34 Nazi'lerin Yahudilere uyguladıkları soykırım tarihe geçmiş olmakla birlikte, sistemli şekilde Masonluğu ve Masonları da yok etme çabaları genelde bilinmez.

Muazzez İlmiye Çığ ile bir Pazar günü

17 Aralık Pazar günü Nur-u Ziya'daki lokâlimizde Cumhuriyet Türkiye'sinin aydın insanı Muazzez İlmiye Çığ ile beraberdik. 1447'yi anarak kurtuluşunuzu kutladığımızı söyleyecek fırsatımız oldu.

A. Çelenk Akatlıç

Muazzez İlmiye Çığ ile beraberdik. Çığ Hemşiresimiz'in ülkemizin geleceğine umutla bakıyor olması bizi de umutlandırdı. Muazzez İlmiyeye Çığ'ın konferansı ile ilgili detayları 24. sayfamızda bulabilirsiniz.

24

17 Aralık Pazar günü Nur-u Ziya'daki lokâlimizde Cumhuriyet Türkiye'sinin aydın insanı Muazzez İlmiye

Çığ ile beraberdik. Çığ Hemşiresimiz'in ülkemizin geleceğine umutla bakıyor olması bizi de umutlandırdı. Muazzez İlmiyeye Çığ'ın konferansı ile ilgili detayları 24. sayfamızda bulabilirsiniz.

28

Necat Locası'ndan Avukat Celâl Derviş, Ahmet Emin Yalman, Mustafa Reşat

Mimarzoğlu, Osman Tefvik, Servet Yesarı ve Kemal Derviş Kardeşler'in başlattığı girişimle kurulan Himâye-i Etfâl Cemiyeti, bugünün adıyla Çocuk Esirgeme Kurumu'nun kuruluş ve yaşatılış öyküsü...

AHI LONCALARI ve denizlerdeki Masonluk

İÇİNDEKİLER

42

Spekülatif Masonluğun oluşumunda şövalyelik kurumunun katkılarının tartışılmaz olduğu pek

çok düşünür tarafından ileri sürülür. Şövalyelik kurumu sadece toprak üzerinde kalmamış, bir dönem denizlerde de tüm ağırlığını hissettirmiştir.

46

"Ritüellerimizi oluşturan derin ve fakat ne olduğunu tam bilmediğimiz konular" Yazar: Kai Hughes Derleyen: Cevad Güner

58 Filateli: İnsan Hakları Bildirgeleri 62 Briç 63 Satranç

10

Cumhuriyet Bayramı HKEMBL'nın tüm Vadilerinde törenlerle kutlandı.

16

Türk Devrimi Paneli

18

Kardeşlerimiz, hemşirelerimiz ve çocuklarımızla birlikte 28 Ekim Cumartesi günü saat 10.30'da Anıtkabir'i ziyaret ettiler.

20

Köşetaşı Locası 207 numara ile kuruldu.

21

Eskişehir Mabedi tahsis edildi.

22

Bulgaristan'da eğitim, Romanya'da ikizleşme

23

Yüksek Şura'nın İzmir binası

26

Bu yıl Büyük Üstatlar Toplantısı 28-30 Kasım tarihleri arasında Paris'te yapıldı.

33

Ayakkabıcı ve özürlü çocuk

39

Mason rozeti

40

Amerikalı Masonlar'ın 225. yıldönümü kutlamaları ve sırları...

51

Kitap: Can Arpaç "Şiir Sandığı'm" "Bu Sınırsız Dünya Hepimizin"

52

Avram Ventura Kardeş ile röportaj

55

Sanatçı Kardeşimiz Zühtü Müridoğlu

56

Kırk Yunanlı, dört İngiliz ve Cahit Kılavuz Kardeş...

64

SYNOPSIS

66

OKUR MEKTUPLARI

Kardeşler gönül rahatlığı içinde çalıştı...

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın
2006 Konvanı 9 Aralık Cumartesi günü
Fenerbahçe Faruk Ilgaz Tesisleri'nde yapıldı.

Osman Balcıgil

İstanbul'un ve Türkiye'nin dört bir yönünden Üstad-ı Muhteremler, Bir Önceki Üstad-ı Muhteremler ve Büyük Loca Delegeleri ile ziyaretçi Kardeşler sabahın ilk saatlerinden itibaren Kadıköy'e gelmeye başladılar... Kimi Kardeşler yolda karşılaştılar, vapurlarda, deniz otobüslerinde günün ilk çayını içerek ve güneşli bir İstanbul sabahının keyfini çıkartarak Konvan'ın yapılacağı Fenerbahçe Faruk Ilgaz Tesisleri'ne ulaştılar.

Masonlukta 50. yılını dolduran Neşe Deriş Kardeşimiz, yaptığı konuşmayla tüm Konvan katılımcılarını etkiledi.

Masonlukta 50 yıl

Masonlukta 50. yılını dolduran Kardeşlerimiz'e önlüklerinin takılmaya başlamasıyla birlikte Konvan'ın gerçekleştirildiği salonda duygulu anlar yaşanmaya başlandı. Kimileri 1900'lerin başlarında dünyaya gelmiş olan bu Kardeşlerimiz'den 50. Yıl Önlükleri'ni almaya gelebilenlerin yaptıkları kısa ama anlam yüklü konuşmalar, Konvan'a katılan Kardeşler tarafından coşkuyla alkışlandı.

Bu Kardeşlerimiz'den birisi vardı ki, konuşması bu sayımızın kapak konusu'nu işaret ediyordu. İlginç olan, 1909 doğumlu bu Kardeşimizin Tesviye'nin bu sayısının kapak

konusunun Himâye-i Etfâl Cemiyeti olacağından haberdar olmamasıydı

Kardeşimiz "Sizlere babamdan bahsetmek istiyorum" dedi ve sözlerini şöyle sürdürdü:

"Babam Kardeşim Celal Derviş Tünel'de annemle birlikte yürüyorlarmış. O yıllarda Tünel buhar ile çalışıyordu. Buhar mazgallarının önünde ısınmaya çalışan kimsesiz çocukları görünce annem, babama, 'Masonlar'ın insanlık yararına çalıştığını söylüyorsunuz, neden bu çocuklar için bir şeyler yapmıyorsunuz?' demiş. Babam Necat

Hazırlıklar mükemmeldi

Konvan'ın yapılacağı salonda hazırlıklar mükemmel bir şekilde yapılmış, görevli Kardeşlerimiz ve teknik personelimiz tarafından alt yapı ihtiyaca göre düzenlenmişti. Lobi'de içilen kahvelerinin ardından Konvan'ın gerçekleştirileceği salona gönül rahatlığıyla giren Kardeşlerimiz Büyük Üstadımız Asım Akin Kardeş'in çağrısıyla çalışmaya başladılar.

Atatürk ve Ebedi Maşrik'a göçmüş Kardeşler için gerçekleştirilen saygı duruşu ve İstiklal Marşımız'ın hep birlikte ve güçlü bir şekilde söylenmesinin ardından, Konvan Gündemi tek tek ele alınmaya başlandı

50 ve 40 yılını dolduran Kardeşlerimiz berat ve önlüklerini alırken heyecanlıydılar.

Mahfeli'ndeydi ve ilk toplantıda bu konuyu gündeme getirmiş... Bugünkü adıyla Çocuk Esirgeme Kurumu yani Himâye-i Etfâl Cemiyeti'nin kuruluşu böyledir."

2006 Konvanı'ndan hatırlanacakların başında gelecek olan bu sözlere, Kardeşlerimiz içten alkışlarla yanıt verdiler.

Masonluk'ta 50 yılını dolduran Kardeşlerimiz'in ardından 40 yılını dolduran Kardeşlerimiz de 40. Yıl Beratları ile onurlandırıldılar...

50 YILINI DOLDURAN KARDEŞLER

- Pek Muh. Orhan Güreli Kardeş
Louis Jakoel Kardeş
Muh. Turgut Artun Kardeş
Orhan Apaydın Kardeş
Neşe Deriş Kardeş
Sedat Özbeyler Kardeş
Muh. Yasef Yoaf Kardeş
Muh. Beysan Keyder Kardeş
Hasan Yelmen Kardeş
Jozef Gabay Kardeş
En Muh. Suha Tuğrul Aksoy Kardeş
Muh. Faruk Erengül Kardeş
Mazhar Hiçşamaz Kardeş
Ahmet Kenzi Songur Kardeş

40 YILINI DOLDURAN KARDEŞLER

- Muh. Cudi Tuncer Gürsoy Kardeş
Muh. Fevzi Muhtar Katırcıoğlu Kardeş
Ertuğrul Ayker Kardeş
Halit Narin Kardeş
İshak Kohen Çuhacıoğlu Kardeş
Muh. Üner Birkan Kardeş
Muh. Erdal Özışık Kardeş
Muh. Haldun Gürsan Kardeş
David Krespin Kardeş
Pek Muh. Suat Ağagil Kardeş
Pek Muh. Suha Umur Kardeş
Yalçın Eraltay Kardeş
Muh. Temistokli Dokos Kardeş
Muh. Murat Yılmaz Suner Kardeş
Abdurrahman Somay Kardeş
Muh. Taylan Karatuna Kardeş
Muh. Hasan Atilla Bilgen Kardeş
Muh. Müfit Birsan Kardeş
Muh. Mehmet Koray Yenicioğlu Kardeş
Rifat Menâşe Kardeş
Muh. Turhan Kenan Çetin Kardeş
Antranik Varak Pogaryan Kardeş
Muh. Lütfü Türkmenoğlu Kardeş
Muh. Seyfi Sivacı Kardeş
Muh. Samih Hacıbekiroğlu Kardeş
Pek Muh. Bekir Tantürk Kardeş
Hamdullah Güç Kardeş
Muh. Taner Vidinligil Kardeş
Salih Ertuğrul Akıncı Kardeş
Pek Muh. Reşit Ata Kardeş

Not: Sıralama tekris tarihine göre yapılmıştır.

2006 Konvan'ı Balo'yla taçlandı

2006 Konvan'ına katılan Kardeşlerimiz ve Hemşirelerimiz, günün yorgunluğunu, yine Fenerbahçe Faruk Ilgaz Tesisleri'nde gerçekleştirilen bir Balo'da çıkardılar. Büyük Üstat Asım Akin ve İstanbul Vadi Başkanı Harun Kuzgun, Hemşirelerimizle dans ederken (yanda).

Kardeş Sofrası

Kardeşler, Büyük Üstat Asım Akin Kardeşin çağrısıyla öğlen saatlerinde dinlenmeye çekildiler...

Öğlen yemeğini Faruk Ilgaz Tesisleri'nde kurulan Kardeş Sofrası'nda yiyen Kardeşler'in birbirlerini bu vesileyle yeniden görmüş olmaktan duydukları mutluluk yüzlerinden okunuyordu.

Kış'ın ortasında yaşanan Bahar'ın keyfini bazıları açık havada bazıları kapalı mekânlarda birbirlerinin Localarından haberler olarak değerlendiren Kardeşler, çalışma vaktinin yaklaşmasıyla yeniden geçici olarak Mabel'e dönüştürülmüş salondaki yerlerini almaya başladılar.

Büyük Üstad'ın çekiç darbeleriyle öğlenden sonra çalışmasına başlayan 2006 Konvan'ı Konvan Gündemi'ni madde madde ele almayı sürdürdü.

2006 Konvanı, başladığı gibi gönül rahatlığı içinde çalışmalarını tamamladı ve Kardeşler Fenerbahçe Faruk Ilgaz Tesisleri'nden geldikleri gibi ve bu kez işlerini yapmış olmanın huzuru içinde evlerinin yolunu tuttular. .

Selma Özkorkmaz Hanımefendi'nin bir maestro gibi yönettiği HKMBL görevlileri, 2007 Konvan'ını da öncekiler gibi kusursuz bir şekilde organize ettiler.

Cumhuriyet 83 yaşında

Her yıl büyük bir coşkuyla kutladığımız Cumhuriyet Bayramımızın geleneksel balosu, bu yıl da Ankara'da Bilkent Otel'de geniş bir katılımı ile düzenlendi. Bu yıl ki Balonun ayrı bir anlamı vardı: 83. Cumhuriyet Balosu kutlama programı, yüce Atatürk'ün katıldığı son balo olan 2 Şubat 1938 tarihli Bursa Balosu örnek alınarak hazırlanmıştı.

Doktorları tarafından 3 hafta olarak Yalova'da önerilen kürün on birinci günü kendisini iyi hissedilen Atatürk, yanına Başbakan Celâl Bayar'ı da alarak Bursa'ya geçer. Sağanak yağmur altında karşılamaya gelen halkı selâmlar, kendisi de ıslanır, üşütür.

O gece perhizi bozar.

Akşam yemeğinde Çelik Palas'da Tanburi Selâhatin (Pınar) beyin "Mani oluyor halimi takrire hicabım" diye başlayan şarkılarını dinler.

Saat 22.15'de şerefine düzenlenen balonun yapılacağı Belediye Salonu'na geçer. Bando eşliğinde söylenen İstiklâl Marşı ile balo açılır. Düşük tempolu vals ile başlayan gecede Atatürk gece yarısına kadar vals yapar. İki saat kadar süren valsın sonunda, Atatürk orkestradan Sarı Zeybek çalmalarını ister. Dizlerini vura vura Zeybek oynar...

Bu oyun, 4.5 ay sonra yataktan çıkamayacak kadar hasta olacak ve 7.5 ay sonra da dünyayı mateme boğacak koca Rumelilinin, zalim kadere karşı son mücadelesidir...

Balo daha sonra salon ortasında güreş tutan pehli-

vanlarla sürüp, sabah 04.00'de Atatürk'ün yerinden kalkması ve salondan çıkması ile son bulur.

68 yıl sonra aynı balo...

29 Ekim 2006'da, Ankara Bilkent Otel Salonlarında bu balo 68 yıl sonra canlandırıldı.

Bando eşliğinde söylenen İstiklâl Marşı'ndan sonra "takdim" konuşmasında Büyük Üstat Yardımcısı Yaşar Aysev şunları söyledi: *"Biz Türk Masonları, her yıl 29 Ekim-10 Kasım tarihleri arasında Cumhuriyet Haftasını geleneksel olarak kutlamaktayız. Bu sabah Anıtkabir'i ziyaret ederek Atamıza bağlılığımızı teyid ettik. Bu akşam da, laik Cumhuriyetimizin 83. Yıldönümünü kutlamak üzere burada toplandık. Biz bu geleneksel balomuza, Cumhuriyetimize ve Atatürk ilkelerine olan inancımızı, imanımızı tazelemek için, sarsılmaz bir görev duygusuyla katılıyoruz. Bizler ve milletimiz bu inancı canlı ve güçlü tuttukça, Türkiye Cumhuriyeti, Atamızın dediği gibi "İlelebet payidar kalacaktır..."*

"Cumhuriyet erdemdir!"

Yaşar Aysev'in takdimi üzerine geleneksel seremoni ile kürsüye gelen Büyük Üstat Asım Akin şunları söyledi:

"Sayın Konuklarımız,
Sevgili Hemşirelerim ve Kardeşlerim,

H.K.E.M.B.L. Derneği'nin düzenlediği geleneksel Cumhuriyet Balosuna hoş geldiniz. Baloyu Başkanlığımız olmasından dolayı her yıl Ankara'da düzenliyoruz ve aramızda İstanbul'dan, İzmir'den ve daha birçok şehirden gelen Kardeşlerimiz ve Hemşirelerimiz var. Programa baktığımız zaman balonun her yıl olduğu gibi, görkemli bir şekilde geçeceği açıkça görülüyor.

Sizlere Atatürk'ün 17 Mart 1937'de yaptığı bir konuşmadan pasajlar okuyacağım: *"Herhangi bir kişinin, yaşadıkça memnun ve mutlu olması için*

gereken şey, kendisi için değil, kendisinden sonra gelecekler için çalışmaktır. Herkesin kendine göre bir zevki vardır. Kimi babçe ile meşgul olmak, güzel çiçekler yetiştirmek ister. Bazı insanlar da adam yetiştirmekten boşlanır. Babçesinde çiçek yetiştiren adam çiçekten bir şey bekler mi? Adam yetiştiren adam da, çiçek yetiştirendeki bislerle bereket edebilmelidir.”

Masonlar ülkelerinde çiçek yetiştiren adam gibi çalışarak, insanlığın yücelmesine katkıda bulunuyorlar. Bu nedenle Atatürk'ün “Cumhuriyet Erdemdir” sözünü özümsemiş, kendimizi laikliğin bekçisi kabul etmiş kişiler olarak Cumhuriyetimizin 83. Yılına heyecan içinde kutluyoruz.

Bize bu heyecanlı kutlamayı hazırlayan, başta Ankara Vadisi başkanı, Büyük Üstat Yardımcısı Yaşar Aysev, Ankara Yönetim Kurulu Üyeleri Pek Muhterem Kardeşlerim, organizasyonu düzenleyen Muhterem Ethem Atınç Kardeşim ve Barış Muhterem Locası üyeleri Kardeşlerim ve Hemşirelerim olmak üzere, emeği geçen bütün Kardeşlerime şükranlarımı sunarım. Hepinizin mutlu bir gece geçirmeniz dileğiyle...”

Daha sonra Kardeş ve hemşirelerden oluşan koro eşliğinde Kadri Şarman Kardeşimiz ve saz arkadaşları “Atatürk'ün Sevdiği Şarkılar” dan bir demet sundu.

Atatürk'ün vals yapmasını ve zeybek oynamasını sembolize eden dans gösterisinden sonra, Hakan Aysev yönetiminde bütün Kardeşler ve davetliler büyük bir içtenlik, coşku ve heyecanla “10. Yıl Marşı” nı söylediler. Baloya girişte Kardeşlere ve hemşirelere Atatürk rozetleri, balo çıkışında hemşirelere “Nutuk” dağıtıldı. Bando fuayede millî marşları çaldı.

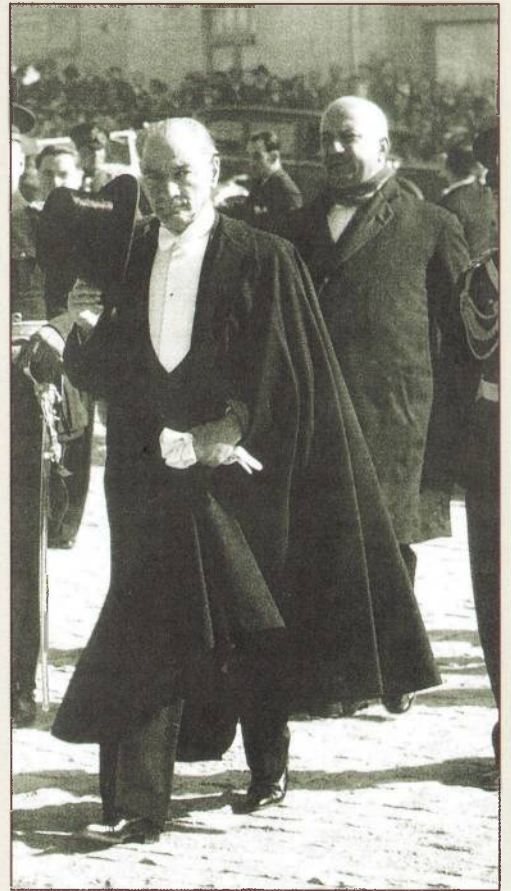
68 yıl sonra Aynı Balo, Aynı Coşku!

Cumhuriyet'in 68'inci yılı, tüm Vadiler'de olduğu gibi Ankara Vadimizde de coşkuyla kutlandı. Kutlamaların her anına güzel bayrağımız damgasını vurdu.

O'nun Cumhuriyet Bayramları

Her Cumhuriyet Bayramı'nda olduğu gibi bu Cumhuriyet Bayramı'nda da O'nu hatırladık. Bize Cumhuriyet'i hediye ettiği için anısının önünde tekrar saygıyla eğiliyoruz.

“Posta Pullarında Atatürk ve Cumhuriyet Devrimleri”

Cumhuriyet Bayramı kutlamaları düşünsel ve sanatsal etkinlikleri kapsamında Ankara Vadimizde 28-31 Ekim tarihleri arasında “Posta Pullarında Atatürk, Cumhuriyet ve Devrimleri” sergisi düzendi. Alâattin Tekinel Kardeşimiz tarafından hazırlanan sergide yer alan koleksiyonlarda “Atatürk, Cumhuriyetimiz ve Devrimleri”, “Atatürk, Yabancı Devlet Pullarında”, “12. Dünya Kadınlar Kongresi”, “Millî Mücadele Kongreleri ve Millî Mücadele Komutanları”, “Atatürk Resimli Posta Kartları”, “Türk Pullarında Masonlar ve Masonluk” ve “Dünya Pullarında Masonlar ve Masonluk” konuları işlendi. Serginin açılışı Büyük Üstat Asım Akin ve Büyük Üstat Yardımcısı Yaşar Aysev tarafından yapıldı.

“El Ele” oyunu kardeşlerimiz için özel olarak sahneye kondu.

Devlet Tiyatroları Çayyolu Sahnesi’nde oynanmakta olan “El Ele” (Kurtuluş Savaşı’nın arka yüzü, insan ilişkileri,

İzmir’in Kurtuluşu ve Cumhuriyetin Kuruluşu) isimli oyun, Kardeşlerimiz için özel olarak sahneye kondu.

Atatürk ve Cumhuriyet

Eylem Locası Kardeşlerinin, başta Üstadı Muhterem Haluk Nişli olmak üzere Mayıs ayında başladıkları çalışmaların ürünü olan etkinlikler büyük beğeni kazandı. Bu yıl aynı gün çalışan Localar ortak toplantı yaptılar, İlk defa yeğenlerimiz ve burs verdiğimiz öğrencilerin de katıldığı bir toplantı düzenlendi.

İZMİR VADİSİ'NDE

Atatürk ve Cumhuriyet Haftası 30 Ekim - 4 Kasım günlerinde İzmir Vadisi'nde de büyük coşkuyla kutlandı. Eylem Locası'nın düzenlediği haftada, birbirinden güzel etkinlikler yapıldı, Atatürk'ün 125. doğum yılı da kutlandı.

Yılmaz Karakoyunlu'nun konferansı

30 Ekim pazartesi günü Eylem Muhterem Locası'nın ev sahipliğinde toplanan Kardeşlere, Üstadı Muhterem Haluk Nişli haftanın açılış konuşmasını yaptıktan sonra, sözü Yılmaz Karakoyunlu'ya verdi. Yılmaz Karakoyunlu üstün hitabet yeteneğiyle Kardeşlere unutulmaz bir konferans sundu ve konuşmasında özellikle Atatürk'ün laik Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini atarken gösterdiği kararlılığı anlatan örnek olayları aktardı. Yılmaz Karakoyunlu gerek Kurtuluş Savaşı'nda,

gerekse Cumhuriyet'in ilanında İzmir'in son derece önemli bir rol üstlendiğini belirtirken "*Atatürk genellikle asker kişiliğiyle anlatılır ama Atatürk'ün bir de devlet adamı dehası vardır ki, tüm dünya ülkeleri O'nun bu dehası karşısında hayranlıklarını gizleyememiştir*" dedi.

Toplantıya katılan Kardeşler, Atatürk ile ilgili olarak yıllardır dinledikleri konuşmalar içinde bu konuşmayı baş sıraya koyduklarını ifade ettiler. İzmir'in alışık olmadığı

olağanüstü kötü hava koşullarına rağmen katılım büyüktü. Toplantı sonrası Kardeşler hep birlikte yemeğe katıldılar. Yemekte, konuşmaların devamı daha rahat bir ortamda ve çok sayıda Kardeşin katkılarıyla devam etti. Yılmaz Karakoyunlu yemek süresince kendisine

yöneltilen soruları yanıtlarken ulu önder Mustafa Kemal Atatürk'ün daha o yıllarda vermiş olduğu isabetli kararların "bugünün Türkiye'si" için taşıdığı hayati önemin bir kez daha altını çizdi. Vakit gece yarısı olmasına rağmen hiç bir Kardeş bu güzel sohbeti bitirmek istemiyordu.

31 Ekim Salı günü Doğa Locası'nın ev sahipliğinde yapılan toplantıda, Sancar Maruflu "Atatürk 125 Yaşında" başlıklı bir konferans sundu. Maruflu yaptığı konuşmada Atatürk'ün insani ilişkilerini, halkla ilişkilerini ön plana çıkarttı. Kardeş Sofrası'nda Sayın Sabri Yetkin'in hazırladığı "Atatürk İzmir'de" CD'sini izlediler. Kardeşler bu vesileyle, Atatürk'e İzmir'e gelişinde kahve sunan hanımın, Sancar Maruflu Kardeş'in bu toplantıdan bir kaç gün sonra vefat eden öğretmen annesi olduğunu öğrendiler.

Atatürk 125 Yaşında

1 Kasım Çarşamba günü Promethée Locası'nın ev sahipliğinde yapılan toplantıda Serhat Yalamanoglu "Akıl ve Cesaret Buluşunca" başlıklı konuşmasını Vural Ceyhun'un barkovizyonla yaptığı görsel sunum eşliğinde gerçekleştirdi.

2 Kasım Perşembe günü İzmir Locası'nın ev sahipliğinde Salih Şirin yine barkovizyon eşliğinde "Atatürk'ü

Anmak ve Devrimlerini Yaşatmak" başlıklı bir konuşma sundu. Üç Sütün Locası ev sahipliğindeki diğer toplantıda ise Şadan Gökovalı "Atatürk İzmir'de" başlıklı konuşması, izleyemeyen Kardeşler için büyük kayıptı. Toplantı sonrası tüm Kardeşler İzmir Locası'nın ev sahipliğindeki Kardeş Sofrası'nda bir araya geldiler. Bu sofrada 1920 doğumlu, 37 yıllık Mason olan Hasan Uluseri 1915 doğumlu ve Mesleğimizde 50 yılını geride bırakmış Halim Erker'e saygılarını sunduktan sonra, elini öpmesi

Kardeşleri çok duygulandırdı. Bu duygu dolu tablo cep telefonlarının kameralarıyla ölümsüzleştirildi.

3 Kasım Cuma akşamı Cumhuriyet ve Atatürk Haftasına İzmir Vadisi'nde ilk kez yeğenlerimiz ve bursiyerlerimizin katılımı da sağlandı. Ergün Bozkurt sütunlarımızı tamamen dolduran yeğenlerimiz ve bursiyerlerimize bir konferans sundu.

4 Kasım Cumartesi günü, gündüz saatlerinde, Ege Üniversitesi, Atatürk Kültür Merkezi'nin 700 kişilik salonunda, E.Ü. Devlet Türk Müziği Konservatuvarı, Türk Halk Oyunları Bölümü'nün hazırlayıp sunduğu "Koyu Kırmızı ve Atatürk ile Yeniden Doğuş" isimli dans gösterisi vardı. Haftanın düzenleyicisi Eylem Locası'nın Üstadı Muhterem'i Haluk Nişli'nin açılış konuşmasından sonra Mete Akyol "Atatürk ve Laiklik" başlıklı bir konuşma yaptı. Daha sonra katıldıkları yarışmalarda üç defa dünya birinciliği elde eden Ege Üniversitesi Devlet Türk

Müziği Konservatuvarı Türk Halk Oyunları Bölümü 'Koyu Kırmızı ve Atatürk ile Yeniden Doğuş' isimli gösterilerini sundular. Cumhuriyetin kurucusu Büyük Önder Atatürk'ün 125. doğum yıldönümü nedeniyle Çanakkale Savaşı'ndan başlayarak askere uğurlanış, savaş, barış, cumhuriyetin kazanımları, devrimler ve Atatürk'ün yurt

gezileri gibi temaların dans diliyle sahnelendiği bu gösteride 20 öğretim elemanı, 120 dansçı ve müzisyenlerin görev aldıkları dev bir grup sahne aldı. E.Ü. Atatürk Kültür Merkezi'nin tamamını dolduran Kardeşler ve vatandaşlar gösterinin sonunda duygularını göz yaşları içinde ve ayakta alkışlayarak ifade ettiler.

Dans gösterisinin ve aynı topluluğun sunduğu çok özel 'davul şovu'nun ardından paneli ve gösteriyi izlemeye gelenler için bir kokteyl tertip edildi. Akşam, Ege Palas Oteli'nde hemşire ve Kardeşlerimizin katıldığı, Atatürk'ün sevdiği müzikler eşliğinde, Atatürk'ün sevdiği yemeklerin oluşturduğu menü ve "Beş Parasız Atatürk" başlıklı sunumuyla Mete Akyol Kardeş'in katıldığı Atatürk Sofrası vardı. Üstadı Muhterem Haluk Nişli, Atatürk Sofrası'nın, bir yemek sofrası, bir içki sofrası, bir eğlence sofrası olmadığını; bir nevi akademi, adeta bir okul olduğunu söyledikten

Atatürk Sofrası

sonra Atatürk Sofrası hakkında bilgi verdi. 350'ye yakın Kardeşin ve hemşiremizin katıldığı bu gecenin biletleri bir hafta önceden bitmişti. Gecenin sürprizi olan "Efe Dansı" gösterisinden sonra, Mete Akyol çok ilginç ve ilk defa

duyduğumuz açıklamalarda bulundu. İzmir Vadisi Başkanı Haluk Kahyaoğlu, Cumhuriyet ve Atatürk Haftasının çok başarılı bir şekilde kutlandığını, bunu gerçekleştirmek için çok emek sarf edildiğini söyleyerek katkısı olanlara

teşekkür etti, Mete Akyol'a günün anısına bir tabak hediye etti. İzmir Vadisi Yönetiminin büyük desteğiyle gerçekleştirilen "Cumhuriyet ve Atatürk Haftası"nın hemen hemen bütün toplantılarına katılarak desteklerini her an hissettiren Önceki Büyük Üstad Demir Savaşçın, İzmir Vadisi Başkanı Büyük Üstad Yardımcısı Haluk Kahyaoğlu, Erkan İmrek, Berkhan Savaşçın, İstanbul'dan bu gece için özel olarak gelen Nezh Onat Kardeşler başta olmak üzere tüm hemşireler ve Kardeşlerin ayakta büyük coşkuyla söylediği 10. Yıl Marşı ile gece son buldu.

Türk Devrimi Paneli

Cumhuriyet'e bilimsel yaklaşım

Panelde "Dil Devrimi" üzerine konuşan Prof. Dr. Dursun Ali Kaş Kardeş özete şunları söyledi: "Türkçe'nin Arapça'dan etkilenmeye başlaması IX. Yüzyılda Türklerin Müslüman olmalarıyla başlar. Daha sonraki yıllarda bu etkilenme artarak sürmüştür, Selçuklular döneminde Arapça bilim ve devlet dili oluvermiştir. Beylikler döneminde, Beyler Türkçe'ye önem vermişler, Arapça'nın etkinliği de gerilemiştir. 15 Mayıs 1277 yılındaki Karamanoğlu Mehmet Bey'in buyruğu da bu döneme rastlar. Ancak daha sonraki yıllarda Osmanlıca denen yapay bir dilin oluşması engellenememiştir. Bir sınıf dili olan Osmanlıca, halkın konuştuğu Türkçe'den ayrı olduğu için yönetenlerle yönetilenler arasındaki uçurum büyümüştür. Tanzimat döneminde Türkçe'ye önem vermeye, Arapça, Farsça sözcüklerin yerlerine Türkçe sözcükler kullanılmaya, basında 'Halkın anlayabileceği biçimde yazılmış' başlıklı yazılar yayımlanmaya başlamıştır.

Atatürk'ün 8 Ağustos 1928 akşamı Sarayburnu'ndaki bir eğlenceden sonra "Arkadaşlar, bizim uyumlu, zengin dilimiz yeni Türk harfleriyle kendini gösterecektir", dediği konuşmasıyla Harf Devrimi ilân edilir. Dolmabahçe'de yöneticilere, Anadolu'nun her köşesinde 'alfabe öğretimi' seferberliği ulusal bilinçle yürütülür. 'Seyyar Muallim'ler 'Millet Mektepleri'nde gündüz ve gece olmak üzere yeni harflerle okuma yazma öğrenirler. Atatürk, Riyaseti Cümhur Orkestra Şefi Sayın Zeki Üngör'den 'Harfler Marşı' bestelemesini ister. Güftesi 'a, o, u, ı, e, ö, ü, i, be, ce, de, fe, ge, he, je, ke, le, me, ne, pe, re, se, şe, te, ve, ye, ze' olan marş bestelenir, okullarda piyanoyla çalınmaya başlanır..."

Ankara Vadimizde 28 Ekim 2006 tarihinde, "Türk Devrimi" konulu bir panel düzenlendi. Panelde Ankara'nın dört Üniversitesinden Prof. Dr. Ünsal Yavuz, Prof. Dr. Özer Ergenç, Prof. Dr. Dursun Ali Kaş, Prof. Dr. Can Hamamcı katıldı.

Panelde çok sayıda Kardeş ve Hemşiremiz katılarak konuşmaları ilgiyle izledi.

Panelistlere teşekkür plâketlerini Büyük Üstat Asım Akin ile Büyük Üstat Yardımcısı Yaşar Aysev verdi.

Tanağar ve İşeri Hemşireler'den Atatürk'lü sergi

Beyaz Eldiven Derneği Başkanı Nesrin Tanağar ve Aysin İşeri Hemşirelerimizin düzenlediği "Resim ve Heykel Sergisi" 4 Kasım 2006 tarihinde Büyük Üstat Asım Akin tarafından ziyarete açıldı.

Nesrin Tanağar Hemşiremiz serginin başköşesinde yer alan "Atatürk Portresi" tablosunu Büyük Locamızda sergilenmek üzere Büyük Üstat Asım Akin'e hediye etti. Büyük Üstat Asım Akin, "ulu önderin bu güzel tablosunun Büyük Locamızın en mutena yerine asılıp saklanacağını" söyledi.

Kardeş ve Hemşirelerimizin büyük ilgisi ile karşılaşan sergi 18 Kasım 2006 tarihine kadar kardeşlerin ziyaretine açık kaldı.

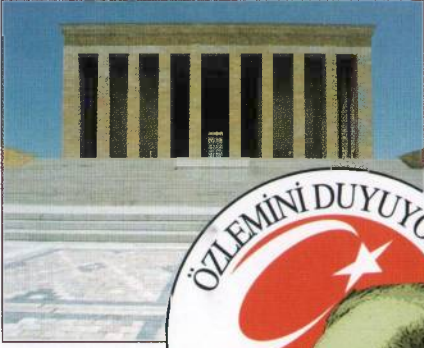
Olaylarda ve mesleklerde İlk kadınlar...

Ankara Arayış Locası'ndan Orhan Topçuoğlu Kardeş'in 17 Ekim - 1 Kasım tarihleri arasında açtığı "Cumhuriyet Döneminde Mesleklerde ve Olaylarda İlk Kadınlar" isimli sergisi büyük ilgi gördü.

Topçuoğlu'nun "Cumhuriyet Döneminde Olaylarda ve Mesleklerde Basınımızda Yer Alan İlk Kadınlar" isimli bir kitabı da bulunuyor. Kardeşimizin adı geçen kitabı 2. baskısını yaptı.

Antıkabir ziyaretinde Ankara Vadisi Kardeşlerinin yanı sıra İstanbul, İzmir, Adana, Mersin, Eskişehir gibi illerden gelen Kardeşlerimiz, hemşirelerimiz ve çocuklarımız da vardı.

Her yıl olduğu gibi, Atatürk'ü ziyarete gelen kurul ve kuruluşlar içinde en kalabalık ve özenli gurubu Kardeşlerimiz teşkil etti.

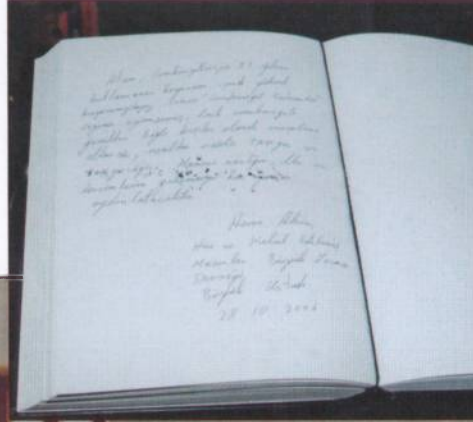
Mozole ziyaretini takiben, Büyük Üstat

Kardeşlerimiz Anıtkabir'deydi

Kardeşlerimiz, hemşirelerimiz ve çocuklarımızla birlikte 28 Ekim Cumartesi günü saat 10.30'da Anıtkabir'i ziyaret ettiler.

Asım Akin özel deftere şunları yazdı:
"Atam, Cumhuriyetimizin 83. Yılım kutlamanın heyecanı içinde yüksek huzurundayız. Senin "Cumhuriyet Erdemdir" sözünü özümsemiş, laik Cumhuriyete gönülden bağlı kişiler olarak, meşaleni elden ele, nesilden nesile taşıyor ve taşıyacağız. Manevi varlığın, ilke ve devrimlerin yolunuzu her zaman aydınlatacaktır."

Kardeşlerimiz tören sonunda aileleriyle birlikte Anıtkabir Müzesi'ni gezdiler.

"İlke ve devrimlerin yolunuzu aydınlatıyor..."

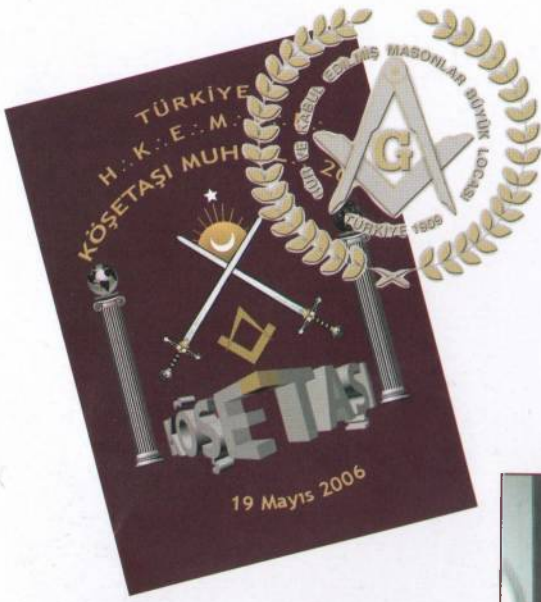

İstanbul'da 10 Kasım 2006

Hür Ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'na mensup Kardeşler 10 Kasım 2006'da, geleneksel olarak her yıl yaptıkları gibi anıta çelenk koymak ve saygı duruşunda bulunmak üzere İstanbul Taksim'deydiler. Taksim Anıtı'nın etrafında toplanan kalabalık bir Kardeş topluluğu, İstanbul Vadi Başkanı Harun Kuzgun başkanlığında anıta çelenk koydular.

207 Numaralı Loca Hoş geldin Köşetaşı...

Geçici Üstadı Muhterem Fikret DAĞLI, Bir Ön. Üs. Muhterem görevinin Mehmet AKSOY tarafından yürütmesini istedi, bu istek diğer Kardeşler tarafından da benimsendi. Fikret DAĞLI Kardeşimizce önerilen isimlerle geçici görevliler de işe başladı.

Büyük Üstat Asım Akin ve İstanbul Vadi Başkanı Harun Kuzgun Köşetaşı Locası'nın açılışında (üstte). Köşetaşı Locası Kardeşleri toplu halde (altta).

kuruldu

Sonsuz Doğuya uğurladığımız, Necdet Egeran Üstadımız, son zamanlarındaki konuşmalarında, “şimdiye dek kurulan Locaların, Mabedin duvarını oluşturan birer taş olduğunu, yapının bina olabilmesi için köşelere de ihtiyacı olduğunu, ve bundan hareketle, Türk Masonluğu'nun da bir köşe taşı olabilecek Locaya gereksinim duyduğunu” demişti.

Son üç senenin rüyası, amacı, emeği ve hedefi olan 207 No'lu Köşetaşı Locası, Ön. Bü. Üs. Necdet Egeran'ın gösterdiği yolda ilerlemek ve onun vasiyetini yerine getirmek üzere 20 Ekim 2006 günü 89 numaralı Tanyeri Locası'nın düzenlediği törenle çalışmalarına başladı. Açılış Töreni Ateş Akyüz, Erşan Tınay, Erkan İmrek Kardeşler tarafından yapıldı. Büyük Üstat Asım Akin başta olmak üzere, kalabalık bir Kardeşler topluluğu Köşetaşı Locası'nın Açılış Töreninde bulundu. İstanbul, Ankara ve Adana'dan, toplam 18 ayrı Locadan, 34 Kardeşin bir araya gelmesiyle aralarındaki Sevgi ve Kardeşlik çimentosunun kullanılmasyla ve Masonluğun yazılı ve yazılı olmayan kurallarının istisnasız uygulanması kararlılığıyla Köşetaşı Locası Türk masonluğundaki yerini aldı.

Eskişehir'de Hürmasonluk yolunda çalışmak üzere...

Mabet tahsis töreni

Ankara Vadisi'ne bağlı olarak çalışmakta olan Eskişehir Locası'nın Mabet Tahsis Töreni 8 Ekim 2006 tarihinde yapıldı. Tahsis Töreni'ni Büyük Üstat Asım Akin, Bir Önceki Büyük Üstat Demir Savaşçın, Büyük Üstat Yardımcısı Yaşar Aysev Kardeşler yönetti. Açılış törenine Eskişehir Locası Kardeşleri'nin yanı sıra, Ankara, İstanbul ve İzmir Vadilerimizden çok sayıda Kardeşimiz katıldı.

Kardeşlerimiz eğitime katkı için Bulgaristan'daydı...

Plovdiv Uluslararası Fuar alanındaki kongre merkezinde büyük bir salondan dönüştürülen mabette, 2. derecede "Kırık Aynanın Sırrı" başlıklı sunum yapıldı.

Erşan Tımay, Orhan Okay, Mustafa Çetinkol, Cengiz Or, Sabri Ozan, Üstün Gürtuna ve Oleg Marinov Kardeşler, Bulgaristan Büyük Locası'nın davetlisi olarak, Dagata Na Plovdiv Locası'nın eğitim çalışmalarına katkıda bulunmak üzere 13 Ekim 2006 günü Bulgaristan'ın Plovdiv şehrine gittiler. Plovdiv Uluslararası Fuar alanındaki kongre merkezinde büyük bir salondan

dönüştürülen mabette, ikinci derecede "Kırık Aynanın Sırrı" başlıklı sunum yapıldı. Sunuma Birinci Nazır Vassil Petrov, İkinci Nazır Veselin Maranov Kardeşler de katıldılar. Ardından "Masonluğun yazılı olan ve olmayan kuralları"nın sunumu (Bulgarca çevirileri simültane olmak üzere) gerçekleştirildi. Bu çalışmaya Büyük Üstat Petyo Penkov ve Büyük Loca Görevlileri ile

beraber Bulgaristan'da çalışan 24 Locanın Üstad-ı Muhteremleri ve Loca görevlileri de katıldılar. Üstat ve Kalfa Kardeşler de çalışmaya yoğun şekilde iştirak ettiler. Sunumlar Bulgar Kardeşlerce uzunca bir süre alkışlandı. Teşekkür konuşmaları yapıldıktan sonra bu tür ikili çalışmaların daha sık yapılması konusunda temennilerde bulunuldu.

Çetin Aydar Kardeşimizin Amerika Konserleri

Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuarı Öğretim Üyesi viyolacı Doç. Çetin Aydar, Marshall Üniversitesi Müzik Bölümü'nün davetiyle gitmiş olduğu Birleşik Amerika Devletleri West Virginia eyaletinin Huntington şehrinde, Marshall Üniversitesi Öğretim üyeleri kemancı Elizabeth Smith Reed, viyoloncelci Şölen Dikener, piyanist Leslie Petteys ve soprano Sarah Daughtrey ile 16-17 Kasım 2006 tarihlerinde iki konser verdi. Programda 250. doğum yılı nedeniyle W. A. Mozart'ın birinci piyanolu dörtlüsü, J. Brahms'ın soprano, viyola ve piyano için

iki şarkısı ve Macar besteci E. Dohnanyi'nin yaylı çalgılar üçlüsü için serenadı yer aldı.

16 Kasım'da Marshall Üniversitesi'nin misafir sanatçılar ile düzenlediği "Chamber 10 & More" serisinde, Joan C. Edwards Performing Arts Center "The Jomie Jazz Center Forum" salonunda ve 17 Kasım'da First Presbyterian Kilisesi'nde gerçekleşen konserler büyük ilgi gördü.

Çetin Aydar 17 Kasım'da Marshall Üniversitesi müzik bölümü öğrencileriyle bir oda müziği workshopu yaptı

EKSİR - TYŞ Yeni İzmir Mabedi

25.11.2004 tarihinde satın alınan ve içinde bir de tarihi bina bulunan arsaya Yüksek Şûramıza ve kardeşlerimize yakışan ve onların huzur içinde çalışmalarına olanak veren bir proje hazırlandı. İzmir Mabedimizin temeli 2 Nisan 2006'da kardeşlerimizin iştiraki ile usulüne uygun olarak atıldı. 26 Kasım 2006'da yeni İzmir Mabedimiz töreni yapılarak EKSİR-TYŞ ve Şûramızca tanınan bütün EKSİR-TYŞ mensubu kardeşlerimizin hizmetine tahsis edildi.

6-8 Eylül 2006 tarihleri arasında, Romanya Büyük Locası'na bağlı 161 numaralı Opera Magna Locası ile Türkiye Büyük Locası'na bağlı 20 numaralı Fazilet Locası ikizleşmenin ilk adımını Bükreş'te attı. İkizleşmenin ikinci adımı 31 Ekim'de İstanbul'da atıldı. Kardeşlik zincirinin halkalarını daha da kuvvetlendirmek ve Kardeşlik sınırlarını genişletmek amacıyla yapılan İkizleşme Törenleri son derece sıcak ve sevgi dolu bir havada gerçekleşti. İstanbul'da ki töreni Güngör Doğu yönetti. Geceyi başka Localardan Kardeşler de onurlandırdı.

Muazzez İlmiye Çığ ile bir Pazar günü

17 Aralık Pazar günü Nur-u Ziya'daki lokâlimizde Cumhuriyet Türkiye'sinin aydın insanı Muazzez İlmiye Çığ ile beraberdik. 140'ı aşkın katılımcının bulunduğu söyleşi iki saati aştı.

A. Gürkan Aktoluğ

“Ülkemizin geleceğinden umutluyum”

Hakkında açılan ve beraat ile sonuçlanan davadan bahseden Çığ, dava sürecinde vatandaşlardan, savunma mesleği mensuplarından ve ülke genelinde gelen desteğin, kendisini çok memnun ettiğini belirtti.

Ufuk Locası'nın düzenlediği kültürel etkinlik, çok amaçlı salonumuzda Ekmel Ünlüsan Kardeşimiz'in açış konuşması ile başladı. Ünlüsan, Çığ Hemşire ile ilgili olarak şunları söyledi:

“20 Haziran 1914 de Bursa 'da doğan Muazzez İlmiye Çığ ilk tahsilinden sonra girdiği Bursa Kız Öğretmen Okulu'nu 1931 yılında bitirdi, beş yıla yakın süre Eskişehir'de öğretmen olarak çalıştı, Atatürk'ün emri ile Ankara'da kurulan Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nin Hititoloji Bölümü'ne 1936 yılında

kaydı. Hitler Almanya'sından kaçarak Atatürk Türkiye'sine sığınan Prof. Dr. Hans Gustav Gülerbock'tan Hitit dili ve kültürü, Prof. Dr. Benno Landsberger'den Sümer ve Akad dilleri ve Mezopotamya kültürü üzerine dersler aldı. 1941 yılında İstanbul Eski Şark Eserleri Müzesi Çiviyazılı Belgeler Arşivi'ne uzman olarak atandı.”

Ekmel Ünlüsan konuşmasına şöyle devam etti: “1941 yılına kadar tasnifi tam yapılmamış ve bilimsel çalışmalara açılmamış 74.000 tablet üzerinde Dr. F.

Kraus, yakın arkadaşı ve meslektaşı Hatice Kızılay ile birlikte çalışarak İstanbul Arkeoloji Müzesi'ni batılı örnekleri gibi Eski Ön-Asya Dilleri Araştırma Merkezi haline getirdi. 15 kitabı ve 100'ü aşkın bilimsel makalesi olan Muazzez İlmiye Çığ'a bu çalışmaları nedeni ile İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi tarafından 2000 yılında Fahri Doktor unvanı verildi. 1974 yılında kurumundan emekli olan Çığ, yaptığı söyleşi ve yazılar ile topluma ışık tutmaya devam ediyor.”

Alkışlarla kürsüye gelen Sayın Çığ bir buçuk saati aşkın söyleşi de katılanlara ayakta hitap etti.

Bakalım uyuyan var mı?

Ünlüsan, açılış konuşmasından sonra sözü Muazzez İlmiye Çığ Hemşire'ye verdi.

Alkışlarla kürsüye gelen Sayın Çığ bir buçuk saati aşkın söyleşide katılanlara ayakta hitap etti.

Esprili yaklaşımı ile "ayakta yoruluyorsunuz" diyenleri, "aranızda uyuyan olup olmadığını böyle daha iyi görüyorum" diye yanıtlayan Sayın Çığ, söyleşisini iki bölümde yaptı.

Söyleşinin birinci bölümünde hakkında açılan ve beraat ile sonuçlanan davadan bahseden Çığ, dava sürecinde vatandaşlardan ve savunma mesleği mensuplarından ülke genelinde gelen desteğin, ülkenin geleceği açısından kendisini çok memnun ettiğini belirtti.

Aldığı konuşma davetleri nedeni ile ülkeyi dolaştığını ve son zamanlarda

gittiği Ardahan ilinin Damal kazasındaki söyleşisinde salonu bütünü ile dolduran katılımcıların kendisini büyük bir heyecanla dinlemelerinin ise, geleceğe olan inancını güçlendirdiğini söyledi.

Söyleşinin ikinci bölümünde Çığ, yaşam öyküsünden bahsederek Büyük Atatürk'ün inanılmaz öngörüsü ile

Ankara'da açılan Dil, Tarih ve Coğrafya Fakültesi'nin kuruluş amacı, kendi mezun olduğu bölümün kuruluşu ve bölümdeki profesörlerinden bahsetti; mezuniyet sonrası çalışmaları hakkında bilgi verdi.

Söyleşinin sonunda Sayın Çığ, büyük ısrar karşısında iskemlesine oturdu ve katılımcılardan gelen sualleri cevaplandırdı.

140 'ı aşkın katılımcının bulunduğu söyleşi iki saati aştı. Söyleşiden sonra, 70'den fazla katılımcı ile lokâlde öğle yemeği yendi.

Yemek sırasında da Ekmel Ünlüsan'ın yönetiminde bazı katılımcıların söyleşi sırasında eksik kalan soruları Çığ Hemşire tarafından cevaplandırıldı.

Yemek sonrası kurulan imza masasında katılımcılar kitaplarını Çığ Hemşire'ye imzalatmak imkânını buldular.

Büyük Üstatlar Toplantısı

28-30 Kasım 2006 Paris

92 delegasyonun katıldığı bu toplantıda Celil Layiktez, kulağından olduğu ameliyat nedeniyle seyahat edemeyen Büyük Üstat Asım Akin'i temsil etti .

29 Kasım akşamı, başlarında 30 kadar ülke sancağı olmak üzere 300 kadar delege toplu olarak, Meçhul Asker Anıtı'na (Arc de Triomphe) çelenkler koydu. Daha önce Meçhul Asker Anıtı'nın savaş alanında ölen yalnız Fransız askerlerini değil, tüm dünya askerlerini temsil ettiği anlatıldı. Otobüslerle Arc de Triomphe'a gidildi. Sembolik olarak 30 ülke bayrağı başta olmak üzere, bol madalyalı emekli general Kardeşlerin komutlarıyla ve iki ayrı askeri bandonun ritmi ile trafiği durdurulan Champs Elysées'den karşıya ve oradan Arc de Triomphe'un altına yüründü.

Önce GLNF Büyük Üstadı, sonra da Gabon ve Kongo ülkelerinin devlet başkanı ve aynı zamanda Büyük Üstatları olan iki En Muhterem Kardeş Meçhul Asker'in sönmeyen meşalesi önüne çelenklerini bıraktılar. Sonra da motosikletli polislerin eşliğinde siyah zırhlı limuzinleri ile merasim yerinden ayrıldılar.

Akşam yemeğine Senato Başkanı Kardeşin daveti ile Senato'nun toplandığı Lüksemburg Sarayı'nın özel lokantasında yemek yendi. Senato

Başkanı ilk önce yemeğe katılan diğer Senato üyesi Kardeşleri tanıttı. Konuşmasından Celil Layiktez'in not edebildiği bölümler:

“Şimdiye kadar Orta Oda'da çalışmaya alıştınız, şimdi üst odadasınız... Fransa'da yürürlükte olan 8000 kanun ile 400.000 kararname var. Bildiğiniz gibi, bir hata işlendiğinde kanunları bilmemek mazeret kabul edilmez, hepsini biliyorum diyene de inanmayın... Gayri Muntazam obediyanlara bağlı Kardeşlerin parlamentoda sayısı bizden fazla olmakla beraber, masonik değerleri topluma yansıtmak üzere birlikte hareket ediyoruz. Bu değerler cehaletle mücadele, eğitim, laiklik ve tolerans gibi tüm medeni değerlerdir... Düşünce ve eylemin her iki boyutunda çalışıyoruz. Victor Hugo'nun Hernani'de dediği gibi, “dar yollardan geçerek şerefli sonuçlara varmaya çalışıyoruz.”

Yemeğin sonunda yemeği hazırlayan iki şef alkışlar arasında topluluğa takdim edildi. Ertesi akşam Dışişleri Bakanlığı Büyük Üstatlar topluluğunu kendi mekânlarında yemeğe misafir etti.

Brezilya'da Skandal

Brezilya'nın 27 eyaletinin her birinde bir Büyük Loca var. Ayrıca muntazam bir Büyük Loca olan Brezilya Grand Orient'i de tüm ülkeyi kapsayan paralel bir Büyük Loca. Toplamda yaklaşık 200.000 muntazam Mason bu ülkede çalışıyor. Grand Orient diğer Büyük Localardan, intizamını koruyarak, 1927 yılında ayrılmış ve her eyalette bir bölge teşkilâtı kurmuş.

Sao Paulo Büyük Locası'nda skandal: “Grande Loja Maconica de Estado de Sao Paulo” Büyük Locası'nın 1999 yılı seçimlerinde Büyük Üstatlığa Anayasa Mahkemesi Başkanı Pedro Luiz Ricardo Gagliardi seçildi. Muhasebe kayıtlarında eksik işlemler göze çarpınca bir audit talep edildi, Önceki Büyük Üstat Salih Zugaib'in zimmetine önemli miktarda paralar geçirdiği saptanarak ceza davası açıldı. Mali dava beş yıl sürdü ve Salih Zugaib'in malına 2½ milyon dolarlık haciz geldi, Masonluktan da atıldı. Ceza davası sürüyor. Bu bilgileri tarafıma veren Sao Paulo Büyük Locası Büyük Sekreteri Giulio C. Cortese avukatı ve Büyük Loca adına Salih Zugaib'e karşı davayı da yürütüyor.

Danimarka'da Skandal

Danimarka Büyük Locası'ndan 14 Kasım 2006 tarihli sirkülerle belirtildiği veçhile, olmayan akademik unvanını varmış gibi göstererek Büyük Loca'da göreve getirilen Önceki Büyük Üstat Kaymakamı ve Fahri üye William Green, bu suçundan dolayı gayri muntazam ilân edildi. Olayı örtbas etmek isteyen Büyük Üstat Kaymakamı, Bir Önceki Büyük Üstat Kaymakamı ve Önceki Büyük İkinci Nazır da birlikte gayri muntazam ilân edildi. Hatırlanacağı gibi, bizde de olmayan diplomatik görevlerde bulunan bir Kardeşimiz vardı...

Modern Dünyada... Manevi Açıklık

Celil Layiktez'in, Büyük Üstatlar toplantısında sunduğu tebliğ.

GLNF (Grande Loge Nationale Française Fransa Millî Büyük Locası) tarafından yollanan sorulara kısaca cevap vereceğim. Bu arada, kendi sorularımı da soracağım.

A. Dünyadaki Muntazam Büyük Localar: Karşılaşılan Sorunlar:

1. İsveç Riti: İsveç Riti ile çalışan Büyük Localar yalnızca Hıristiyanları üye olarak kabul ediyor. Hıristiyan bir başlangıcı olan, ancak sonradan tüm dinlere kapılarını açarak liberalleşen dünya Hürmasonluğunun evrimine, İskandinav kapalı coğrafyasında dünyadan soyutlanmış olarak yaşayan İsveç Riti Masonları ayak uyduramamışlardır. Hıristiyan olmayan muntazam Kardeşler bu Locaların çalışmalarına ancak ziyaretçi sıfatıyla katılabiliyorlar. Bu arkaik (geçmişe ait, modası geçmiş) uygulamanın "Özgürlük – Eşitlik – Kardeşlik" masonik ideali ile çatıştığına ve modern dünyamıza uyarlanması gerektiğine inanıyoruz.

a) Avrupa Büyük Localarının içinde, yalnızca Türkiye ve İsrail Büyük Localarında üç Kutsal Kitap yemin kürsüsünün üzerinde, birlikte, durur. Yeni tahsis edilen ve Türkiye Büyük Locasının henüz tanımadığı Bosna – Hersek Büyük Locasında da yemin kürsüsünün üzerinde üç Kitap vardır.

b) Diğer Büyük Locaların bazılarında, bir Müslüman aday tekris edildiğinde, yemin kürsüsünün üzerine Kuran ilâve edilir.

c) Uzak Doğuda, yemin kürsülerinin üzerinde dokuz adete varan sayıda Kutsal Kitap konur. Böylece Kardeşlerin tüm inanç şekillerine eşit hürmet gösterilir. Bugün burada İskandinav Büyük Localarının temsil edilmedikleri nedeniyle, onlara direk hitap edememiş olmaktan üzüntü duyuyorum.

2. ABD İskoç Riti Güney Jüridiksiyonun faaliyeti: Bu Masonik teşkilât, nüfuzunu yaymak üzere, Doğu Avrupa ve Balkanlar'da mavi localar tesis edilmeden önce, Büyük Localar kurmaya çalışarak derin sorunlar yaratmıştır. Bunun yarattığı kargaşayı, bugün, Rusya'da net olarak görüyoruz.

B. İntizam ve Tanıma:

1. İtalya: Bazı Büyük Localar İtalya Grand

Orient'ını, bazıları da, Türkiye Büyük Locası gibi, İtalya Muntazam Büyük Locasını tanıyor. İtalya'nın en çok üyeli ve en nüfuzlu Büyük Locası olan Grand Orient, intizama avdet ettiğinden, bu sorunun hal edilmesi için bir çare bulunmasında fayda vardır.

2. Yunanistan: Daha hafif de olsa, aynı problem Yunanistan'da da varittir.

3. Yeni kurulan Büyük Locaların gereğinden çabuk tanınması: Bazı Büyük Localar, Masonik geleneğin de yeni olduğu ülkelerde, yeni kurulmuş ve usulüne uygun tahsis edilmiş Büyük Locaları derhal tanımaya çalışmaktadır. Bu yaklaşımın sağlıklı olmadığı kanaatindeyiz.

C. Günümüz Dünyasında Masonik

Gelenekler: Zamanımızda temel niteliklerimizi tanıtmak ve geliştirmek:

Muntazam Masonluk siyasi ve dinsel tartışmalarda taraf olmaz. Ne var ki, demokrasi karşıtı yasaların geçirilmeye çalışıldığı, ırkçılıkla kökten dinciliğin gündeme getirildiği gri renkli durumlar vardır. Her zaman "Hürmasonluk politika yapmaz, ama münferit masonlar yapar" diyoruz. Peki, bir basın toplantısında, Büyük Üstad'a bu konularda sorulsa, cevabı ne olmalıdır? Hürmasonluk yasalarına ters düşmeden, demokrasiyi nasıl teşvik edebiliriz?

D. Hürmason'un memleketine ve dünyaya karşı görevleri: Demokrasi arayışının dışında, Hürmasonluk halkın refah ve mutluluğu için programlar geliştirmelidir. Her Büyük Locanın millî veya uluslararası felâketlerde başvurulacak yardım programları, yoksullara yardım, öğrencilere burs ve tıbbi araştırmalara destek programları vardır. Ancak bu programlar koordinasyondan yoksundur, reklamları yapılmaz ve böylece uluslararası imajımızı parlatmaya yönelik değildir. Rotary dünya çocukları için çocuk felcini yok eden aşı programları uygulamıştır. Bazı sanatçılar (Bono gibi), kişisel gayretleri ile Afrika'da açlıkla mücadele etmektedir. Büyük Locaların birlikte hareket ederek, iyi bir tanıtımla, insanlığa hizmet etmelerinin yolunun araştırılmasında fayda olduğu kanaatindeyiz.

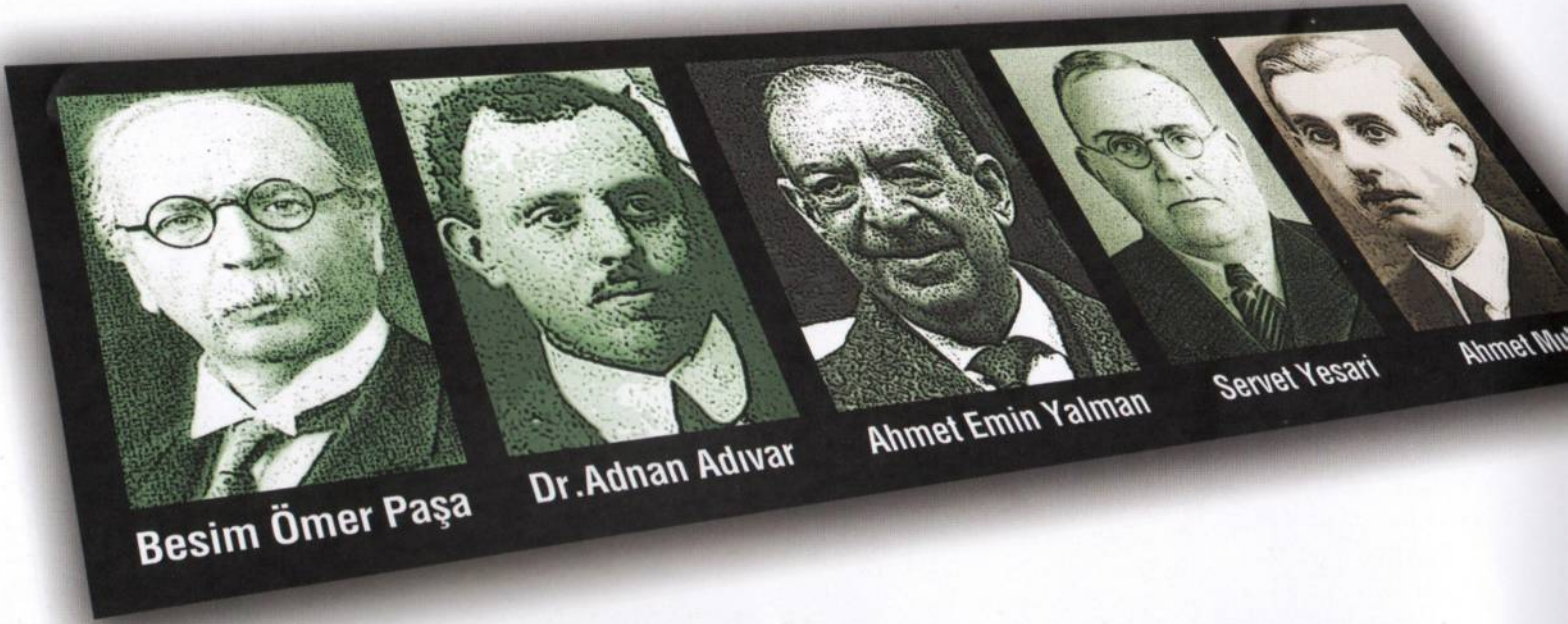

Katılan Büyük Localar

(alfabetik sırayla 92 delegasyon)

A.B.D.	Honduras
(14 Bü. L.)	Kamerun
Almanya	Kanada
Andora	Kolombiya
Arjantin	(2 Bü.L.)
Avustralya	Kongo
(3 Bü. L.)	Lüksemburg
Avusturya	Macaristan
Belçika	Madagaskar
Benin	Makedonya
Bolivya	Mali
Brazilya	Meksika
(5 Bü. L.)	(8 Bü. L.)
Bulgaristan	Moldova
Burkina Faso	Nijerya
Cibuti	Panama
Çek Cum.	Paraguay
Fildişi Sahili	Peru
Hırvatistan	Portekiz
Hindistan	Romanya
Hollanda	Rusya
İle Maurice	San Marino
İran	Saray Bosna
(sürgünde)	Senegal
İrlanda	Sırbistan
İspanya	Slovenya
İsrail	Şili
İsviçre	Togo
İtalya	Türkiye
(Grand Orient)	Ukrayna
Ermenistan	Venezuela
Estonya	Yunanistan
Fas	İngiltere
Fransa	(gözlemci olarak)
Gabon	Bü. Üs.'lar
Gine	toplantıları
Guatemala	Genel Sekr.
Haiti	(ABD)

Çocuk Esirgeme Kurumu Kardeşlerimizin Eseridir...

Cemiyetin Tüzüğü Ahmet Emin Yalman Kardeş tarafından hazırlandı, Büyük Loca konuyla yakından ilgilendi ve yarısı Necat Locası'ndan olmak üzere on iki kişilik bir Kurucular Heyeti tesis edildi.

Necat Locası'ndan Avukat Celâl Derviş, Ahmet Emin Yalman, Mustafa Reşat Mimaroglu, Osman Tevfik, Servet Yesari ve Kemâl Derviş Kardeşler konuyla doğrudan ilgilenmek üzere ayrıldılar. Diğer üyeliklere İstanbul Meb'usu Haralambidi, İzmir Meb'usu Nesim Mazelyah, Sıhhiye Umum Müdürü Dr. Adnan Adıvar, Atina sabık Elçisi Ahmet Muhtar, Avukat Mişel Noradunkyan ve Dr. Rasim Ferit Kardeşler getirildi. İçişleri Bakanlığı'na başvurularak Cemiyet resmen kuruldu.

Necat Mahfil-i Muhteremi ve... Himâye-i Etfâl Cemiyeti

Çocuk Esirgeme Kurumu 1917 yılında İstanbul'da "Himâye-i Etfâl" adı altında kurulmuş olup, aşevleri, çocuk yuvaları, kreş ve gündüz bakımevleri, talebe sofraları, doğumevleri, prevantoryumlar, hemşire okulu vb kurumlarıyla sosyal hizmetler alanında hizmet götüren ve Mustafa Kemâl Atatürk tarafından destek gören en büyük sosyal hizmet kurumudur. Atatürk "Memleketin

çocuklarını korumayı üzerine alan Çocuk Esirgeme Kurumu'na vatandaş yardımı mecburdur" sözleriyle vatandaşların desteğini istemenin yanı sıra, kendisinin de Kurum'a verdiği desteğini ifade etmiştir. Yukarıda sayılan kurumlar gibi Çocuk Esirgeme Kurumu da, savaştan yeni çıkmış bir milletin kimsesiz çocuklar sorununu çözümlenmek amacıyla kurulmuş olup, kamunun katkısı ile ve

kamu adına çalışarak, faydalı bir dernek hüviyetine bürünmüştür.

"Himâye-i Etfâl" ve Necat Locası

"Himâye-i Etfâl" Cemiyetini Necat Locası Kardeşleri kurmuştur. Necat Locası, 35 numara ve 17 Mayıs 1916 tarihli berat ile İstanbul'da Dr.

İsmail Hurşit, Muhittin Osman Omay, Dr. Besim, Zeki Derviş, Osman Tevfik, Dr. İsmail Fehmi, Modyano Kardeşler tarafından kurulmuştur. Locanın ilk Üstadı Muhterem İsmail Hurşit Kardeş olmuştur. 1930 senesinde kısa bir müddet için faaliyetini tatil etmesi dışında, Loca 1935'deki uyku dönemine kadar çalışmıştır.

«Ana Çizgilerde Türkiye'deki Masonluk Tarihi» adlı kitabında Kemalettin Apak Himaye-î Etfal Cemiyeti'nin kuruluşunu şöyle anlatıyor:

«Bunu, Necat Mahfilinde 1917 senesi Mart ayındaki bir celsede ilk defa mahfilin hatibi bulunan Avukat Celâl Derviş birader ortaya atmıştır ve paçavralara sarılı bazı sefil küçük yavrucukların dondurucu soğuklara karşı tüneldeki sıcak hava veren menfezlerin ızgaraları üzerinde bütün gün vücutlarını ısıtmağa çalıştıklarını anlatmıştır. Bu hususta Ahmet Emin Yalman, Mustafa Reşat Mimaroğlu, Servet Yesarî, Osman Tevfik Biraderler de konuşmuşlar ve nihayet memlekette bir çocuk himaye müessesesi kurulması esası kabul edilmiştir. Ayrıca bu müessesenin bir cemiyet halinde teşkilâtlandırılması ve bu cemiyette Masonlarla beraber her sınıftan maddî ve manevî kudreti olan şahsiyetlerin yardımının da temin edilmesi, isminin de «Himâye-î Etfâl Cemiyeti» olması kararlaştırılmıştır. Cemiyetin nizamnamesi (tüzüğü) Ahmet Emin Yalman Birader tarafından hazırlandıktan sonra Büyük Maşrık (Büyük Loca) ve diğer Mahfiller de yakından alâkalanmışlar ve yarısı Necat Mahfeli azasından olmak üzere on iki kişilik bir müessisler (kurucular) heyeti teşkil edilmiştir. Bu heyete Necat Mahfilinden Avukat Celâl Derviş, Ahmet Emin Yalman, Mustafa Reşat Mimaroğlu, Osman Tevfik, Servet Yesarî, Kemal Derviş biraderler ayrılmışlar, diğer azalıklara da İstanbul meb'usu Haralambidi, İzmir Meb'usu Nesim Mazelyah, Sıhhiye Umum Müdürü Dr. Adnan Adivar, Atina sabık Elçisi Ahmet Muhtar, Avukat Mişel Noradunkyan ve Dr. Rasim Ferit biraderler geçirilerek Dahiliye Nezaretine müracaat edilmiş ve

Çocuk Esirgeme Kurumu Atatürk tarafından destek gören en büyük sosyal hizmet kurumudur. Büyük Önder "Memleketin çocuklarını korumayı üzerine alan bu kuruma tüm vatandaşlar yardıma mecburdur" demiştir.

hazırlanan nizamname verilerek cemiyetin ilmühaberi alınmıştır.

Himâye-î Etfâl Cemiyeti'nin bu suretle resmen teşekkülünden sonra İdare Heyeti Reisliğine o zaman Dahiliye Müsteşarı bulunan İsmail Canbolat birader, Reis Vekilliğine Servet Yesarî, Muhasipliğine Osman Tevfik, Umumî Kâtipliğe Meb'usan Meclisi Başkâtibi Asım Çalıköğlü, Muhasebeci Muavinliğine de Kâzım Refik biraderler seçilerek ve İdare

Heyeti azalıklarını da diğer müessisler deruhte ederek hemen faaliyete geçilmiştir.

Birinci Umûmî Harbi takip eden mütareke devresinde cemiyet reisliğine Doktor Besim Ömer Paşa birader getirilmiş ve faaliyetin idamesine çalışılmış ise de, gittikçe Anadolu'daki şubelerle irtibat kalmadığından yardım lâzımı veçhile geniş olmak imkânını

kaybetmiştir. Nihayet İstiklâl Harbi sırasında Ankara'da, yeniden kurulan bir cemiyet halinde ve «Türkiye Himâye-i Etfâl Cemiyeti» unvanı ile ihyâ edilmiştir. Bu ikinci ihyâen tesis teşebbüsü de 1921 senesinde o zamanlar Hariciye Vekâleti Vekili bulunan ve evvelce Necat Mahfilindeki ilk teşebbüste dahi müessislerden olan İstanbul Meb'usu Ahmet Muhtar birader tarafından yapılmıştır. Ve aynen İstanbul'daki ilk cemiyetin isim ve alâmetleri kabul edilmiş, İstanbul'daki ilk merkez de Ankara'daki yeni merkeze bağlı bir şube haline getirilmiştir.

1935 yılında cemiyetin adı "Türkiye Çocuk Esirgeme Cemiyeti" olarak değiştirilmiştir.

Belgeleriyle Himâye-i Etfâl

Himaye-i Etfâl ile ilgili olarak Cüneyd Okay'ın Belgeleriyle Himâye-i Etfâl Cemiyeti (1917-1923) isimli kitabı ve Toplumsal Tarih Dergisi'nde yayınlanan Osmanlı Döneminde Himâye-i Etfâl Cemiyeti Üzerine Belgeler/Notlar isimli makalesinde kuruma ait ayrıntılı bilgiler yer almaktadır. Bu notlarda Masonluktan ve Necat Locası'ndan söz edilmemektedir. Makale şöyledir:

Ülkenin o günkü koşulları incelendiğinde; Balkan Savaşları ve Birinci Dünya Savaşı sırasında Osmanlı İmparatorluğu'nun bir çok cephede savaşması nedeniyle cepheye sürekli asker sevk etmek durumunda kaldığı, cephelerde savaşanların büyük bir çoğunluğunun şehit düşmesi sonucu ülkede kimsesiz çocuklar sorununun her geçen gün büyüyerek sürdüğü, savaş sonrası yaşanan toprak kayıpları sonucu, İmparatorluğun başta İstanbul olmak üzere diğer illere büyük göçler aldığı, bu durumun, ailelerin sosyal ve ekonomik yönden çöküşüne neden olduğu görülmektedir.

Kimsesiz çocuklar sorununun boyutunun büyümesi üzerine halkın girişimiyle çözüm arayışlarına girilmiş, girişimlerin yetersiz kalması üzerine Devlet kanalıyla çözümler aranmıştır. Devlet kanalıyla yapılan çalışmaların ilki II.Abdülhamit döneminde kurulan Darülhayr-ı Âli'dir.

1903 yılında Abdülhamid'in tahta çıkışının yıldönümü nedeniyle açılan, Darülhayr-ı Âli'de bakılan çocuk sayısı

- 1928 yılında basılan ilk Himâye-i Etfâl cemiyeti pulu.
- 1940 yılında basılan ilk Çocuk Esirgeme kurumu pulu.
- 1942 yılında 23 Nisan Çocuk Bayramı Hatırası olarak çıkan pul.

400'e ulaşmıştır. Kurum 22 Ağustos 1909 yılında kapatılmıştır.

Meşrutiyet döneminde İttihad ve Terakki'nin destekleriyle kimsesiz çocuklar sorununa çözüm amacıyla Darüleytamlar açılmıştır.

Devlet eliyle kurulan Darülhayr-ı Âli ve Darüleytamların yetersizlikleri sonucu kapanması üzerine kimsesiz çocuklara bakım için yeni arayışlara girilmiş, bunun sonucunda 6 Mart 1333 (1917) de Galatasaray yurdunda İsmail Canbulat, Muhtar Bey, Celal Derviş Bey, Osman Tefik Bey, Kemal Derviş Bey, Adnan Bey, Servet Efendi, Nesim Mezalyah Efendi, Haralambadi Efendi, Doktor Rasim Ferid Bey, Mustafa Reşat Bey, Ahmet Emin Bey'den oluşan grup cemiyetin kurulabilmesi için hükümete başvuruda bulunur.

Hükümetten gerekli izinin alınması üzerine Cavid Bey, Ahmet Hakkı Bey, Orfanidis Efendi, Arif Bey, Doktor Ömer Fuad Paşa, Emanuel Karasu Efendi, Mustafa Asım Bey ve Noradinkyan

Efendi kurucular grubuna katılırlar.

Oluşturulan kurucular kurulu ilk toplantısını 1 Mayıs 1333 (1917) tarihinde yapmış olup, 11 Ağustos 1917 tarihinde Kurum, kamuya yararlı dernek statüsünü kazanmıştır. 28 Mart 1918'de Himâye-i Etfâl Cemiyeti'nin bünyesinde "Hanımlar Heyeti" kurulmuştur.

Kamuya yararlı kuruluş olmasından sonra cemiyet amblem çalışmalarını başlatmış ve kenarlarında "sıhhat, ahlâk, irfan"

kelimeleri bulunan bir üçgenin içerisinde yeşil hilâl bulunan amblemi kullanmıştır.

Umumi Nizamname

Himâye-i Etfâl Cemiyet-i Umumiyesi Nizamname-i Esasisi'nde, kurumun faaliyet alanları kısaca şu şekilde özetlenmektedir;

- Çocuklara eziyet edilmemesi,
- Anne ve babaları dahil, hiç kimse tarafından, çocukların bedeni ve ruhsal durumlarını tehlikeye düşürecek hizmetlerin gördürülmemesi,

- Fakir, hasta çocukların tedavilerinin sağlanması,
- Çocukların tütün ve bağımlılık yaratacak maddelerden korunması,
- Okulların tatil zamanlarında fakir çocukların kırlara ve yazlıklara gönderilmesinin sağlanması,
- Hizmetçi, besleme ve evlatlıklara kötü muamele edilmemesi,
- Himâye-i Etfâl'e ilişkin kütüphane kurulması,
- Anne ve babaları tarafından terbiye edilemeyen veya mahkûm olan çocuklar

Neş'e Layiktez Onur Madalyası'nı Büyük Loca'ya emanet etti.

**HKEMBL Büyük Üstadı
En Muhterem Asım Akin Kardeş
Nuru Ziya Sok. Beyoğlu - İST.**

10 Ekim 2006

Konu: Türkiye Himâye-i Etfâl Cemiyeti madalyası

En Muhterem Büyük Üstat

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın müze açılışını kutluyorum, başarılar diliyorum.

Sorumlu insanların özelliği hem kendi, hem de aynı süreç içinde geçmiş kuşaklardan edindikleri bilgileri çevrelere aktarmalarıdır.

Ben de UNICEF' in Türkiye temsilcisi olarak Çocuk Esirgeme Kurumu'nda çalışmaya başladığımda, kurucuların, yani bizlerin, zamanında bu kurumu hizmet aşkıyla kurduklarını öğrendim.

Çocuk Esirgeme Kurumu'nun yönetim kurulunda görev yaparken, yaptığım hizmetlerden dolayı zamanın Yönetim Kurulu Başkanı, Mehmet Yıldırım (yattığı yer nur olsun) beni bu altın madalya ile onurlandırdı.

Masonlar, Türkiye Himâye-i Etfâl Cemiyeti'ni kurduklarında, kuruculara ve gelecekte lâyük olacaklara verilmek üzere, bu madalyaları mahdut sayıda bastırmışlardı.

Şimdi, bu madalya gerçek yerini bulduğu için sonsuz mutluyum.

Sevgi ve Saygılarımla.

Neş'e Layiktez

Neş'e Layiktez Hemşiremiz, Çocuk Esirgeme Kurumu'nun yönetim kurulunda görev yaparken, kurumdaki hizmetlerinden dolayı zamanın Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Yıldırım tarafından bir madalya ile onurlandırılmıştı.

NEŞ'E LAYİKTEZ KİMDİR?

Neş'e Layiktez, Çapa Çocuk Psikiyatri Bölümünde asistan olarak çalışırken, UNICEF'in Zeytinburnu'nda Çocuk Esirgeme Kurumu'na anaokulu öğretmenleri yetiştirmek üzere kurmuş olduğu model yuvada, öğretim görevlisi olarak çalıştı ve bu arada Kurum'un yönetim kuruluna davet edildi. Bu görevde iken tüm yuvaları denetime soktu, Gaziosmanpaşa'da kendi

yarattığı imkânlarla, bu arada Halit Narin Kardeşimiz'in nakdi ve bazı ticari müesseselerin aynı katkılarıyla bir anaokulu, bir dispanser ve çalışanlara lojman inşa etti. Anaokuluna çocuk vermek istemeyen yerel halkla yakınlaşmak üzere Gaziosmanpaşa Lisesi son sınıf öğrencilerine felsefe dersi verdi. 1977 yılında Birinci Dünya Çocuklar Arası Karikatür Yarışması'nı, tüm büyük elçiliklerin katılımıyla Ankara'da tertip etti.

Neş'e Layiktez, Mehmet Yıldırım'ın vefatı üzerine başkanlığı devraldı ve 1978 Genel Kurulu'nda Çocuk Esirgeme Kurumu İstanbul İl Başkanlığı'na seçildi.

Başkanlığında ortaya çıkardığı yolsuzlukların üzerine gitti, bu maksatla Ankara'da Başbakan Süleyman Demirel ile görüştü, tehditler ve yorgunluğun getirdiği stresten dolayı hasta düştü. 12 Eylül 1980 darbesinden sonra Neş'e Layiktez'in oluşturmuş olduğu yolsuzluk dosyaları askeri mahkemelere intikal etti.

Neş'e Layiktez, En Muhterem Can Arpaç Kardeşin Büyük Üstatlığında teşkil edilen Burs Komisyonu'na yardımcı olmak üzere Mason eşlerinden oluşan Beyaz Eldiven Derneği'ni kurdu.

için islahhaneler kurulması,
 • Çocukların sağlıklı bir şekilde yetiştirilmeleri için oyun alanlarının kurulması,
 • Himâye-i Etfâl ile uğraşan uluslararası kuruluşlarla bağlantı kurulması,

Kurumun kuruluşundan kısa bir süre sonra, Başkan İsmail Canbulat Bey'in Stockholm Büyükelçiliği'ne atamasının yapılması üzerine, cemiyetin başkanlığına Cavid Bey getirilir. Cavid Bey'in başkanlığı ile birlikte çalışmalara hız verilir ve I. Dünya Savaşı'nın bütün şiddetiyle sürdüğü bir dönemde 28 Kasım 1917'de savaş bölgesinden toplanan çocuklar için Firuzzağa'da "Çocuk Misafirhanesi" açılır. 100 kapasiteli olarak açılan misafirhaneye çok sayıda çocuk gelmesi üzerine evlatlık, çıraklık, ailelerin yanına öğrenci yerleştirmeleri başlanır. Misafirhanede 1917-1922 yılları arasında 2.027 çocuğa bakım ve koruma hizmeti verilmiştir. Himâye-i Etfâl Cemiyeti çocukları çiftçilik ve hayvancılığa yönlendirmek amacıyla Kalender'de "Ziraat Yurdu" açmıştır. Açılan bu yurtta çocuklara, yatak yapmak, yemek pişirmek, çamaşır yıkamak, genel temizlik, hayvan yemlemek, tımar etmek, saman çekmek, gübre kaldırmak, çift sürmek, harman dövmek, tohum dikmek, meyve budamak, tohum atmak, yağ yapmak gibi işler öğretilmiştir.

Kurum ikinci çalışmasını anne-çocuk sağlığına yönelik olarak başlatmıştır. Şehzadebaşı, Kadıköy, Bakırköy ve daha sonra Üsküdar semtlerinde açılan "Dispanser"ler ile hastaları muayene ederek, ücretsiz ilaç dağıtımına başlamıştır.

Yurt sahinde yaygınlaşma

Kurum 20 Eylül 1920'de Kırklareli, 12 Ekim 1917'de Samsun, 27 Ekim 1917'de İzmit, 1 Ocak 1918'de Konya, 1917'de Üsküdar, Beyoğlu, Haliç, Kadıköy, Bakırköy, 1918'de Yeniköy şubelerini açarak hizmetlerini yaygınlaştırmıştır. Bu şubelerin yanı sıra değişik tarihlerde Musul, Erzurum, Eskişehir, Kastamonu ve Bolu şubeleri açılmıştır. Himâye-i Etfâl Cemiyeti, 1920 yılında

Londra, 1921 yılında Cenevre'de uluslar arası toplantılara temsilci gönderir. Ayrıca Mısır ve Hindistan'a yazılar yazılarak yardımlarda bulunulması istenilir ve bu ülkelerden parasal yardımlar sağlanır.

İstanbul Himâye-i Etfâl Cemiyeti çalışmalarını yürütürken, 30 Haziran 1921 tarihinde, Büyük Millet Meclisi'nin bazı üyelerinin de girişimiyle Ankara'da yeni bir Himâye-i Etfâl Cemiyeti kurulur. Her iki cemiyetin aynı adla yardım toplaması halk arasında kuşkulara neden olur. Bunun yanı sıra Damat Ferid Paşa Hükümeti sırasında Himâye-i Eytam Cemiyeti'nin kurulması İstanbul

Çocuk Esirgeme Kurumu, savaştan yeni çıkmış bir milletin kimsesiz çocuklar sorununu çözümlenmek amacıyla kurulmuş olup, bugün de kamunun katkısı ve kamu adına çalışarak, faydalı bir dernek hüviyetini sürdürmektedir.

Himâye-i Etfâl Cemiyeti'nin yardım toplamasını güçleştirir.

İstanbul ve Ankara Himâye-i Etfâl Cemiyetleri arasında zaman zaman yazışmalar yapılmasına karşın birleşme konusunda tam bir görüş birliğine varılamamıştır.

26 Ekim 1922 yılında Ankara'dan gelen Refet Paşa İstanbul'daki misafirhaneyi ziyaret etmiştir. Doktor Fuat Bey 18 Kasım 1922'de İstanbul'daki cemiyetin yönetim kurulu toplantısına katılırlar. Bu ziyaretler ilişkileri bir ölçüde yumuşatmasına karşın, birleşme sağlanamamıştır.

Milli Mücadelenin kazanılması üzerine Ankara Himâye-i Etfâl Cemiyeti Mustafa Kemal Atatürk'ün de desteğini alarak tüm ülke çapında örgütlenerek, anne ve çocuğa yönelik hizmetlerini sürdürmüştür.

1917 yılında İstanbul'da kurulan Himâye-i Etfâl Cemiyeti 1923 yılındaki genel kurulundan sonra, yeni bir genel kurul yapılmayarak tarihe karışmıştır.

"Babam haklıymış, sakat olduğum için üzülmemeye hiç gerek yokmuş!"

Ayakkabıcı ve özürlü çocuk

Tamer Ayan Kardeşimiz
aşağıda okuyacağınız
öyküyü gönderdiğinde
okullar açılmak üzereydi.
Öyküye ilaştırdığı notta Ayan
şöyle diyordu: "Bu çocuğa
yardım ve hasenatta
bulunmak istemez misiniz?
Bildiginiz gibi,
aramızda, sakat, özürlü,
öksüz ve yetim kaç çocuk
var. Sağlıkla kalın!" Öyküyü
"aktüalitesini hiç
yitirmeyeceği" düşüncesiyle
sizlerle paylaşıyoruz.
TESVİYE

Ayakkabıcı, yeni getirdiği malları vitrine yerleştirirken, sokaktaki bir çocuk onu izlemekteydi. Okullar açılmak üzere olduğundan, spor ayakkabılara rağbet fazlaydı. Gerçi mallar lüks sayılmazdı; ama küçük bir dükkân için yeterliydi. Onların en güzelini ön tarafa koyunca, çocuk vitrine doğru biraz daha yaklaştı. Fakat bir koltuk değneği kullanmaktaydı. Hem de güçlükle. Adam ona bir kez daha göz attı. Üstündeki pantolonun sol kısmı, dizinin alt kısmından sonra boştu. Bu yüzden de sağa sola uçuşuyordu. Çocuğun baktığı ayakkabılar, sanki onu kendinden geçirmişti. Bir müddet öyle durdu. Daldığı hülyadan çıkıp yola koyulduğunda, adam dükkândan dışarı fırlayıp...

- Küçük! diye seslendi. Ayakkabı almayı düşündün mü? Bu seneki modeller bir harika! Çocuk, ona dönerek:

- Gerçekten çok güzeller! diye tebessüm etti. Ama benim bir bacağıma doğuştan eksik.

- Bence önemli değil! diye atıldı adam. Bu dünyada her şeyiyle tam insan yok ki! Kiminin eli eksik, kiminin de bacağı. Kiminin de aklı ya da vicdanı.

Küçük çocuk, bir şey söylemiyordu. Adam ise konuşmayı sürdürdü:

- Keşke vicdanımız eksik olacağına, ayaklarımız eksik olsa idi.

Çocuğun kafası iyice karışmıştı. Bu sefer adama doğru yaklaşıp: "Anlayamadım! dedi. Neden öyle olsun ki?"

- Çok basit! dedi, adam. Eğer vicdan yoksa cennete giremeyiz. Ama ayakların yoksa problem değil. Zaten orada tüm eksiklikler tamamlanacak. Hatta sakat insanlar, sağlamlara oranla daha fazla mükâfat görecekler...

Küçük çocuk, bir kez daha tebessüm etti. O güne kadar çektiği acılar, hafiflemiş gibiydi. Adam, vitrini işaret ederek:

"- Baktığın ayakkabı, sana yakışır! "Denemek ister misin?" dedi.

Çocuk, başını yanlara sallayıp: " Üzerinde 30 lira yazıyor, dedi. Almam mümkün değil ki!"

- İndirim sezonunu, senin için biraz öne alırım! dedi adam. Bu durumda 20 liraya düşer. Zaten sen bir tekini alacaksın, o da 10 lira eder.

"Çocuk biraz düşünüp: " Ayakkabının diğer teki işe yaramaz!" dedi. "Onu kim alacak ki?"

- Amma yaptın ha!" diye güldü adam. Onu da sağ ayağı eksik olan bir çocuğa satarım. Küçük çocuğun aklı, bu sözlere yatmıştı.

Adam, devam ederek: "Üstelik de öğrencisin değil mi?" diye sordu. " İkiye gidiyorum!" diye atıldı çocuk. "Üçe geçtim sayılır."

- Tamam işte! dedi adam. 5 Lira da öğrenci indirimi yapsak, geri kalır 5 lira. O da zaten pazarlık payı olur. Bu durumda ayakkabı senindir, sattım gitti! Ayakkabıcı, çocuğun şaşkın bakışları arasında dükkâna girdi. İçerideki raflar, onun beğendiği modelin aynısıyla doluydu. Ama adam, vitrinde olanı çıkarttı. Bir tabure alıp döndükten sonra çocuğu oturtup yeni ayakkabısını giydirdi.

Ve çıkarttığı eskiyi göstererek: "Benim satış işlemim bitti!" dedi. "Sen de bana, bunu satsan memnun olurum." "Şaka mı yapıyorsunuz?" diye kekeledi çocuk. "Onun tabanı delinmek üzere. Eski bir ayakkabı, para eder mi?"

- Sen çok câhil kalmışsın be arkadaş! dedi, adam. "Antika eşyalardan haberin yok herhalde. Bir antika ne kadar eski ise o kadar para tutar. Bu yüzden ayakkabın, bence en az 30 -40 lira eder."

Küçük çocuk, art arda yaşadığı şokları üzerinden atabilmiş değildi. Mutlaka bir rüyada olmalıydı.

Hem de hayatındaki en güzel rüya. Adamın, heyecandan terleyen avuçlarına sıkıştırdığı kâğıt paralara göz gezdirdikten sonra, 10 liralık banknotu geri vererek:

- Bana göre 20 lira yeterli, dedi. İndirim mevsimini başlattınız ya!

Adam onu kıramayıp parayı aldı. Ve bu arada yanağına bir öpücük kondurdu. Her nedense içi içine sığmıyordu. Eğer bütün mallarımı bir günde satsa, böyle bir mutluluğu bulamazdı. Çocuk, yavaşa yerinden doğruldu. Sanki koltuk değneğine ihtiyaç duymuyordu. Sımsıcak bir tebessümle teşekkür edip:

- Babam haklıymış! dedi. "Sakat olduğum için üzülmemeye hiç gerek yok!" demişti.

Faşizm ve Komünizm yönetimlerinde

The US Holocaust Memorial Museum'da Almanların işgal ettikleri ülkelerde Judeo –Masonluk sorununu halletmek üzere yaptıkları çalışmaların binlerce belgesi muhafaza ediliyor. Bu çalışmada, bu belgelerin içinden Hürmasonlukla ilgili olanlar değerlendirilmiştir.

Mason düşmanlığı...

Nazi'lerin sistemli şekilde Masonluğu ve Masonları da yok etme çabaları genelde bilinmez. Nazilere göre Masonlar dünya hakimiyeti yarışında Yahudilerin taşeronu ya da ortakları olmuşlardır.

Aslında 1. Dünya Savaşı'ndan hemen sonra, daha sonra "Miğfer Koalisyonu" olarak adlandırılacak totaliter yönetimlerin korku veren dayanılmaz yükselişleri ve kısa zamanda kıt'a Avrupa'sı ile müstemlekelerine egemen olmaları ile başlamıştır. Hitler, Mussolini ve Franco iktidarı ele geçirirken Mason aleyhtarlığı propaganda ve eylemlerini sonuna kadar kullandılar.

Nazi Almanya'sı ve diğer Miğfer devletlerinin değişik ülkeleri sırayla işgal etmelerini Masonlara karşı uygulanan zulüm izlemiştir. Norveç'ten Balkanlara siyah gammalı hacm (svastika) ilerlemesi, refakatinde nefret, vandalizm ve ölüm getirmiştir.

(Belgeler RSHA/ Reichssicherheitshauptamt -Mason Düşmanlığı - başlığı altında toplanmıştır.)

Mike Martin'in konferansından derleyen Celil LAYİKTEZ

SSCB

1917'de, Bolşeviklerin ilk eylemlerinden biri Rusya'da bulunan tüm Locaları kapatmak oldu. Moskova'da tertip edilen 4. Enternasyonal Komünist Kongresi tüm Komünist Masonların Loca üyeliklerini iptal etmelerini emretti. Yasaya göre, bu Kardeşler Localarından istifa ettikten ancak iki yıl sonra önemli görevlere getirilebilirlerdi. 1925'te Telepneff şöyle yazıyordu: "Bolşevik hükümetin aldığı zecri tedbirler nedeniyle, her çeşit muntazam Masonluk Rusya'da faaliyetini sona erdirdi." Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra, Rusya'da Hürmasonluk yeniden teşkilatlanmaya başladı.

Finlandiya

1822 yılında Çar I. Alexander Finlandiya'da, Hürmasonluk dahil olmak üzere, her çeşit gizli cemiyetin faaliyetini yasakladı. Sonuç olarak, Hürmasonluk ancak 1920'li yıllarda, Rus işgali bittikten sonra, New York Büyük Locası'nın verdiği beratlarla yeniden teşkilatlanmaya başladı ve Finlandiya Büyük Locası 1924 yılında kuruldu. İkinci Dünya Savaşı'nın başında Finlandiya tarafsızlığını ilân ettiğinde SSCB bazı toprak taleplerinde bulundu. Bu talep reddedilince, 1939 Kasımında Sovyet ordusu Finlandiya'yı işgal operasyonuna girişti. "Kış Savaşı"

diye bilinen bu dönemde Büyük Loca tüm Locaların faaliyetini tatil etti. 1941 yılında Almanya Rusya'ya saldırınca Finlandiya tekrar tarafsızlığını ilân etti. Ancak Finlandiya topraklarına Almanların girmesi üzerine Rusya Fin kentlerini bombaladı. Savaş sonrası Hürmasonluk yeniden faaliyete geçti.

İtalya

Mussolini İtalya'da Hürmasonluğu yok etmek üzere, 1924 yılında Faşist Parti üyelerinin Mason oldukları takdirde, partiden veya Masonluktan istifa etmelerini emretti. İleri gelen Faşistlerden ve aynı zamanda İtalya Grand Orient'inin Büyük Üstat

Kaymakamı olan General Cappello, Masonluktan ayrılmayı reddederek Kardeşlerine ve idealine ihanet etmedi. General Cappello bu hareketini pahalı ödedi: bir yıl geçmeden Mussolini'ye suikast tertip etmekle suçlanarak 30 yıl hapse mahkûm edildi.

1925 yazında Mussolini İtalya Hürmasonluğunu resmen kapattı. İl Duce'ye (Mussolini) yazdığı bir açık mektupta Grand Orient'ın Büyük Üstadı Domizio Torrigiani, demokrasi ve düşünce özgürlüğünü savunma cesaretini gösterdi, sonucunda Lipari adasına, yüzlerce tanınmış Masonla birlikte, sürgün edildi. Mason düşmanlığı hareketinin zirvesine ulaştığı 1925 – 27 yıllarında, siyah gömlekli holiganlar (Faşist Partisi Gençlik Kolu) Milano, Floransa ve diğer büyük kentlerde yaşayan ünlü Masonların evlerini yağmaladı ve yüzden fazla kişiyi katletti.

İspanya

Faşistler Orta Avrupa'da kontrolü ele geçiriyorlardı ve egemen oldukları ülkelerde Masonları hedef alıyorlardı. 1925'te, İspanya'nın ilk diktatörü General Primo de Rivera

Hürmasonluğun kapatılmasını emretti. 1936 isyanıyla başlayan iç savaşta, General Franco egemen olduğu bölgelerde Masonları ve sendikacıları tutuklatıp idam ettirdi. İdam edilen 75000 kişinin içinde Masonların çoğunlukta olduğu kanaati yaygındır. 1937'de General Franco, "Tüm enternasyonal etkisiyle, Hürmasonluğun İspanya'nın politik iflasının mimarı olduğunu" iddia etti.

Mart 1940'da Franco Hürmasonluğu yasakladı ve Mason olmanın, hâttâ Masonluk ilkelerini savunmanın suç olduğuna dair bir kararname imzaladı ve bu kişilerin tüm maddi varlıklarına el konulmasını emretti. İstifa etmiş Masonlar dahil, tüm Masonlar artık suçlu sınıfına girmişti ve otomatik olarak 12 yıl hapse mahkûm edildiler. Büyük Loca Görevlileri ile İskoç Riti'nde 18 derecenin üzerinde olanların cezaları

ağırlaştırıldı. Tüm Masonlara kararnamenin ilânından sonra teslim olmak üzere iki aylık bir süre tanındı. Başka Masonları ihbar edenlerin cezaları hafifletildi.

Birinci Dünya Savaşında Alman denizaltılarının başarısının mimarı ve aynı zamanda bir mason düşmanı olan General Erich Ludendorff, Hitler'in gözünde büyük bir kahramandı,

Almanya'da takriben 70.000 muntazam Mason vardı. Eichmann'ın bunların öldürülmesi için bir gizli emir verdiği söylenir. Sonuçta yaklaşık 65.000 Alman Mason toplama kamplarında öldü,

Üçüncü Reich (Almanya)

Büyük Harpte iki kere yaralanan Hitler küçük çapta bir harp kahramanıydı. Hürmasonluk hakkındaki paranoyası ilk önce "Mein Kampf" (Kavgam) adlı kitabında kendini

gösterdi. Mein Kampf'ı Hitler, Kasım 1923 tarihli başarısız Münih Birahane İsyanı'ndan sonra 5 yıl hapse mahkûm edildiğinde, 1924'te, hapiste yazmaya başladı. Kitabında Hitler, Enternasyonal Yahudilikle onun aleti olduğunu iddia ettiği Hürmasonluğu hedef alıyordu. Kitaba göre, 1917 – 18 yıllarındaki marksist ve masonik komplo ve grevler Almanya'nın harbi kaybetmesine neden olmuştu. Mein Kampf'ın "İrk ve İnsanlar" başlıklı 11. bölümünde Hitler Hürmasonluğu şöyle değerlendiriordu:

"Sözde entelektüellerin sinesinde Hürmasonların yaptığı propaganda ile bunların barışçı düşünceleri milletin kendini savunma duygusunu felç etmiştir."

Birinci Dünya Savaşında Alman denizaltılarının başarısının mimarı olan General Erich Ludendorff, Hitler'in gözünde büyük bir kahramandı, Nazi Partisinin ileri gelenlerindendi ve 1923 yılındaki darbeye Hitler'in yanında iştirak etmişti. Ludendorff 1918 sonrasında, Hürmasonların etkisinde Almanya'nın mağlup olduğunu ispatlamak için tüm zamanını harcamış ve bu arada "Sırlarının Açıklanması ile Hürmasonluğun Yok Edilmesi" başlıklı kitabını 1924'te yayınlamıştır. Hürmasonluğun sırlarını açıkladığı bu kitapta "Halkın Yahudilere karşı savaşmasını önleyerek, Yahudiliğin yedek kuvveti olan Hürmasonluğun çalışması mümkün olmuştur" demektedir.

Nazi'ler 1934'te iktidarı ele geçirinçe, Prusya Başbakanı Herman Goering ilk icraat olarak, bir kararname ile Büyük Locaları kapatmıştır. Kararnamede, "Nasyonal Sosyalist Almanya'da Hürmasonluğa yer yoktur" denilmektedir.

1935 yılında Hitler Üçüncü Reich'in kontrolünde olmayan tüm dernekleri ve 10 Büyük Locayı kapatarak Masonluğu kanun dışı faaliyet olarak tanımladı. Tüm Mason Localarının devlet aleyhinde çalışmış olduklarını beyanla, mallarına el koydu. Masonluğun ileri gelenleri

tutuklanarak toplama kamplarına gönderildiler. Gestapo Büyük Locaların üye listelerini ele geçirdi ve masonik kütüphane ve obje koleksiyonlarını yağmaladı. Bu yoldan elde edilen malzeme Goebbels'in Münih'te 1937'de açtığı "Anti-Masonik Sergi"de teşhir edildi. Sergide tüm tezzyinatları ile Mason mâbetleri de sergilendi.

Nazi Partisi "Hürmason" ve "Loca" kelimelerinin kullanımını ve her türlü masonik dış ilişkiyi yasakladı. Gayrı muntazam "Üç Küre" Büyük Locası "Büyük Frederik'in Millî Hıristiyan Nizamı (Order)" adını aldı. Büyük Üstat Dr. Otto Bordes masonik merasimlerin icra edilmeyeceğini ve hiçbir tekrisin yapılmayacağını kabul etti. Bu gayrı muntazam cemiyet arî mitlerine dayalı dereceler geliştirdi. Almanya'da takriben 70.000 muntazam Mason vardı. Eichmann'ın bunların öldürülmesi için bir gizli emir verdiği söylenir. Sonuçta yaklaşık 65.000 Alman Mason toplama kamplarında öldü, Büyük Locaların matrikül cetvellerinde gözükmeyen 5000 kadar Mason da kaçabildi veya yeraltı teşkilâtlarına katıldı.

Avusturya

Avusturya 1938'in Mart ayında Üçüncü Reich'a katılır katılmaz Viyana Localarının Üstadı Muhteremleri ve ileri gelenleri tutuklanarak, çoğu Bavarya'da Dachau toplama kampına olmak üzere, muhtelif toplama kamplarına yollandılar.

Çekoslovakya

Almanya 1939'un Mart ayında Çekoslovakya'yı ilhak etti ve Nazi birlikleri Bohemya ve Moravya'yı işgal ettiklerinde, Avusturya'da uygulanan sistem aynen tekrarlandı. 1938 yılının Çek Locaları matrikül cetvelleri Nazilerin elindeydi. Slovakya! da özgür faşist cumhuriyet ilân edildi ve olaylar orada da aynen tekrarlandı.

Anti Masonik Pullar

22 Ekim 1941 tarihinde Nazi işgali altındaki Sırbistan'da (Belgrad) Anti-Masonik bir sergi onuruna bir seri pul çıkartılmıştır. Pullar + değerlidir. Satılacak pullardan sağlanacak + değerini Anti-Masonik propaganda da kullanılacağı açıklanmıştır.

Pullara konu olan kişiler, olaylar, sanat eserleri, daima insanların ve insanlığın övünç kaynağını teşkil edenler arasından seçilmişlerdir. Veya konular, insanların ve insanlığın uğradığı büyük felaketleri ve üzüntüleri yansıtarak bunların unutulmamasını temin ederler. Bu pulların konusunun seçimi bugüne kadar bütün dünyada çıkan pulların hiç birinde olmaması veya hiçbirine benzememesi açısından enteresandır. Sırbistan 22 Ekim 1941

Polonya

Eylül 1939'da Nazi birlikleri batı ve merkez Polonya'yı işgal ettiler, Sovyet birlikleri de Doğu'dan Polonya'ya girdiler. Ülke ikiye bölündü. Almanlara karşı direnmeye çalışan Polonya halkı cezalandırıldı, Hürmasonluk da kapatıldı. Sovyet işgal bölgesinde binlerce Polonya'lı Sibiryaya sürüldü, çok kişi de öldürüldü. Nazi'ler 1941'de SSCB'ye saldırdıklarında Sovyet işgalindeki Polonya'yı ele geçirmekle işe başladılar. Naziler Polonya halkına zulmederken, milyonlarca Yahudi'yi ve bu arada Masonları, toplama kamplarında sistematik şekilde yok ettiler.

Hollanda

Hollanda Mayıs 1940'da işgal edildi. Nazi birlikleri derhal Hürmasonluğu yok etmeyi görev edindiler. Büyük Locanın arşivleriyle banka hesaplarına, Masonların kişisel varlıklarına el konuldu, mâbetler yıkıldı. Arşivler Almanya'ya nakledildi, bina ve mobilyalar açık artırma ile satıldı. Büyük Üstat H. van Tongeren üç ay sonra Almanya'daki bir toplama kampında öldü.

Belçika

Belçika Mayıs 1940'da işgal edildi. İşgal hazırlığında Naziler Belçika Masonları hakkında 2000'den fazla kişisel dosya hazırlamışlardı. Masonluk kapatıldı. Brüksel'de 82 sandık dolusu masonik kitap, sanat eseri ve Loca mobilyasına el konuldu. Belçika'nın tamamından 179 sandık yağmalanmış masonik eşya Almanya'ya yollandı.

Norveç

Norveç Haziran 1940'da işgal edildi. Norveç ordusunun yenilgisinden sonra vatan haini Binbaşı Quisling hükümetin başına geçti. Onun da icraat gündemindeki ilk madde Masonluğu yok etmektir.

Fransa

Fransa, Haziran 1940'da Nazilerle mütareke imzaladı. Kukla Vichy hükümeti Grand Orient ve Grande Loge de France ile diğer masonik kuruluşları kapattı, mallarına el koydu. Daha sonra bu mallar açık artırma yöntemiyle satıldı. 1942'de Paris'te, Petit Palais'de tertip edilen anti Masonik ve anti Yahudi sergide bu mallardan örnekler sergilendi.

Yunanistan

Yunanistan Nisan 1941'de işgal edildi. Yunan Masonlar Kuzey Epirus dağlarında Almanlara karşı aktif olarak savaştılar, Localar savunmaya ellerinden gelen lojistik desteği verdiler. 1941'de Yunanistan Kralı ve Başbakanı Mason'du. İşgalin başladığından 21 gün sonra Naziler Atina'ya girdi. İlk icraatlarından biri Mason merkezine gidip tüm evrak ve kayıtlara el koymak oldu, mal ve mülke ağır hasar verdiler. Daha sonra ülke genelinde aynı uygulama yapıldı. Büyük Üstat Philotas Papageorgiou çok ağır şartlarda hapse atıldı. Birkaç ay sonra serbest bırakılmasına rağmen kaybettiği sağlığını tekrar kazanamadı ve 1947'de öldü.

İşgal edilmeyen (Savaşın Başında) miğfer ülkelerinde durum

İşgal edilmediklerinden görünüşte hür kalan diğer Miğfer ülkeleri ile şeklen tarafsızlığı seçen Orta Avrupa ve Balkan ülkeleri, sınırları içindeki Masonik kuruluşlarla Masonlara karşı zecri tedbirler olarak Nazilere olan bağlılıklarını ispat etmeye mecbur kaldılar.

Romanya

Savaşın başında Romanya tarafsızlığı seçti, ancak iç politikasını Miğfer güçlerinin hizzasına getirdi, Nazi'lere dostluk gösterisinde Hürmasonluğu yasakladı. Haziran 1940'da, Almanya itiraz etmeden SSCB Besarabya ile Bukovina'yı işgal etti. Romanya'nın petrol tesisleri Almanya için önemliydi, SSCB'ye karşı harekete geçen Almanya, ilk önce Romanya'yı işgal etti.

Bulgaristan ve Yugoslavya

Nisan 1941'de Nazi'lere uyumlarını ispat etmek zorunda kalan bu iki ülke Yahudilere ve Masonlara karşı yasalar çıkardı. Bu kararı beklemeden Yugoslavya Büyük Locası 2

Ağustos 1940'da faaliyetini tatil etti. Bu Büyük Loca, Alman işgalinden sonra Komünist yönetim döneminde de kapalı kaldı. Ancak 23 Haziran 1990'da uyanabildi.

Macaristan

Mart 1919'da iktidarı ele geçiren Bela Kun tüm sanayi ve ticari işletmeleri, bankaları devletleştirdi, birçok gazeteyi ve Hürmasonluğu kapatarak proletarya diktatörlüğünü ilân etti. İkinci Dünya Savaşı çıkana kadar Macaristan'da birçok hükümet değişikliği yaşandı, ancak Masonluk tekrar açılmadı. İkinci Dünya Savaşı başında Nazilere yakınlığı ile bilinen Macaristan tarafsız kalmayı yeğledi. Almanlar 1944'de Macaristan'ı işgal ettiklerinde, zaten aktif bir Masonluk bulunmadığından, Masonlukla ilgili bir tedbir almak ihtiyacını hissetmediler.

İngiltere

Savaşın çıktığı 1939 yılında İngiltere Birleşik Büyük Locası kısa bir süre faaliyetini tatil etti, aynı yılın Aralık ayında da tüm düşman ülkelerinde doğmuş olan veya vatandaşı olan üyelerinin, Kardeşler arasında ahengi korumak maksadıyla, muvakkatten ayrılmalarını istedi. Manş Denizi'ndeki İngiltere'ye ait adalar Naziler tarafından işgal edildi, Masonlara ait binalar talan edildi ve Masonluğun ileri gelenleri Almanya'ya esir kamplarına yollandı.

Alman propagandası İngiltere'de de faaliyette bulundu. Oswald Mosely'nin "Faşistlerin Britanya Birliği" ile Spencer Leese'nin "Imperial Faşist Ligi" anti-semit ve anti-masonik propogandaya alet oldular.

Savaş sonrasında, Nazi istihbaratının İngiltere'nin işgalini öngörerek "Büyük Britanya için Özel Arama Listesi" (Sonderfahndanglist G.B.) hazırladığı anlaşıldı. Bu listede ileri gelen Masonların isim ve adresleri, el konulacak masonik mülklerin yöneticileri Mason olan şirketlerin ayrıntıları bulunuyordu. Tabiidir ki listede, Sir Winston Churchill, Kent Dükü'nün ve Kral 6. George'un isimleri de vardı.

Notlar

- Konferansçı Mike Martin Kardeş, 1940 yılında işgal edilen Danimarka'da Masonluğa karşı bir uygulama bulamamıştır. (Danimarka Kralı Yahudilerin kıyafetlerine sarı yıldız takma mecburiyeti karşısında, "ilk yıldızı ben takacağım" demiştir. Kralın Büyük Üstat olduğu da biliniyor. Danimarka tek işgal edilmiş ülkedir ki Yahudilerle Masonlara zulmedilmemiştir – CL).
- Yazar 1940'da işgal edilen Lüksemburg hakkında da bilgi sahibi olmadığını söylüyor. Grande Düşes Charlotte. Londra'da sürgünde Lüksemburg hükümetini kurdu.
- Molotov-Ribbentrop Antlaşması'na göre, Haziran 1940'da SSCB birlikleri Estonya, Latviya ve Lituanya'yı işgal ettiler. 6 Ağustos 1940'da Estonya SSCB'ye bağlı bir cumhuriyet oldu. Haziran 1941'de Almanlar Estonya'yı işgal ettiler. Bolşeviklerin etkisindeki bu ülkelerde, savaş öncesinde de ciddi bir Masonluk zaten yoktu.

Mike Martin'in kaynakları:

The "Potted History" supplied with Forget-Me-Not badges
 "Mein Kampf": Adolf Hitler
 "Fascist Attack": Freemasonry Today, Autumn 1997, by Matthew Scanlan
 "Pietre-Stone's Review of Freemasonry": <http://users.iol.it/fjit.bvg/freemas.html>.
 "The German Propaganda Archives": <http://www.calvin.edu/academic/cas/gpa/>
 "The Annihilation of Freemasonry": The American Mercury, Feb 1941 by Sven G. Lunden

"The US Holocaust Memorial Museum": <http://www.ushmm.com/> Papers referring to Freemasonry It is worth noting that the US Holocaust Memorial Museum holds thousands of items of Nazi documentation detailing the joint procedures for investigating and dealing with Freemasons and Jews in the occupied countries. Records of the RSHA - Reichssicherheitshauptamt [Office of the High Command of Security Service pursuing the racial objectives of the SS through Race and Resettlement Office.

Mason Rozeti

Vitrinlere bakarak kaldırımda yürüten genç adamın gözü, dükkânının kapısında duran yaşlı antikacının yakasındaki Mason Rozeti'ne takılır. Dükkânı geçtikten sonra düşünür, aklına şimşek gibi bir şey gelir, birden geriye döner ve antikacıya yaklaşarak sorar:

"Yakanızdaki Mason rozetini gördüm, ben de Masonum. On bin liraya çok ihtiyacım var, on gün sonra da geri verebilirim. Masonlar muhtaç Kardeşlerine yardım ederler. Acaba, Mason oluşuma güvenerek, bu parayı bana borç olarak verebilir misiniz?"

Yaşlı antikacı, Mason olduğunu söyleyen, iyi görünüşlü ve düzgün giyimli genç adamı şöyle bir süzdükten sonra, verebileceğini söyler. Birlikte dükkâna girerler ve genç adam, sadece Mason oluşuma güvenen, yaşlı antikacının verdiği borç parayı alır ve çıkar gider.

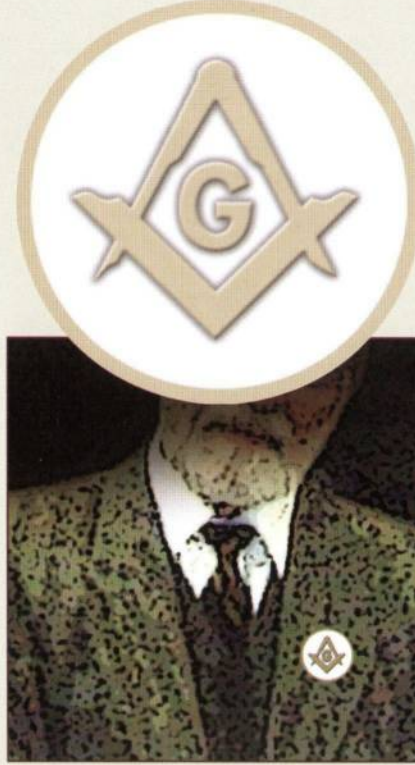
On gün sonra da gelir ve teşekkür ederek borcunu öder; öykünün ilk bölümü böyle biter; aradan geçen bir yıldan sonra öykünün asıl bölümü başlar...

Tekris Töreni

Mason olmak için başvurusu kabul edilen genç adamın tekris töreni yapılmaktadır. Meğer, genç adam antikacıdan borç para aldığı tarihte, Mason olmadığı halde Masonum demiş! Gözleri açılan genç adam merakla Locayı süzerken, bir de ne görsün? Masonum diyerek kandırdığı yaşlı antikacı da Kardeşlerin arasında oturmuyor mu? Çok utanır ve ne yapacağını şaşırır. O tarafa bakmamaya ve yaşlı antikacı ile göz göze gelmemeye çalışır. Yaşlı antikacının kendisini tanımamış olması için dua eder ve ona görünmeden Locadan çıkmayı tasarlar. Toplantının bitiminde hemen kapıya yönelmesine karşın, yaşlı antikacı ardından yetişir ve genç adamı tutar: "Seni kutlarım Kardeşim. Ama görüyorum ki, benden borç istediğin gün Mason değilmişsin!" diyerek genç adamı tanıdığını belli eder.

Genç adam sıkıntıdan kızarır ve olayı açıklamak gereğini duyar. Yaşlı antikacıyı bir kenara çekerek:

"O gün istemeden seni kandırmak durumunda kaldığım için beni lütfen başışla. Ama amacımı öğrenince hoşgörülü

davramacağına sanıyorum. O gün, Mason olmadığım gibi, borç para almaya da ihtiyacım yoktu. Yakanda Mason Rozeti'ni görünce, birden aklıma geliverdi. Öteden beri, Masonların çok yardımsever insanlar olduklarını ve özellikle muhtaç Kardeşlerine yardım ettiklerini duymaktaydım. Bu söylentinin doğru olup olmadığını irdeleyebilmek amacıyla, seni sınamaya karar verdim ve Mason olduğumu uydurup senden borç istedim. Sen de, Masonum deyişime güvenerek bana yardım ettin ve böylece Masonlar hakkında duyduklarımın doğru olduğunu kanıtladın. Bunun üzerine, ben de, iyi ve yardımsever insanların arasına katılmaya karar verdim. Gereken başvuruyu yaparak, bugün Mason oldum. O gün için senden yeniden özür dilerim Kardeşim"

Yaşlı antikacı gülümseyerek genç adamın sırtını okşar ve kulağına eğilir:

"Kendini boşuna üzme Kardeşim. Çünkü borç istediğin gün, ben de Mason değildim."

Yakamda gördüğün antika Mason Rozeti bana ait değildi ve sen gelmeden biraz önce satın aldığım eşyaların arasından çıkmıştı. Çok beğendiğim için, özenmiş ve yakama takarak kapının önüne çıkmıştım. Tam o sırada sen geçtin ve rozeti görüp, beni Mason sandığından, Mason olduğumu söyleyip, borç istedin. Birden, Masonların dürüst ve sözüne güvenilir insanlar olduklarına ilişkin duyduklarım aklıma geliverdi. Bu söylentinin doğru olup olmadığını anlamak için elime iyi bir fırsat vermiştin. Bir Masonu sınavıp, bu fırsatı değerlendirmeyi düşündüm ve sadece Mason oluşuma güvenip, istediğin parayı verdim. Sen de borcunu tam zamanında ödedin; dürüst ve güvenilir insanların arasına katılmaya, yani Mason olmaya karar verdim. Tesadüfen, ben de, senden önce, Locaya başvurmuşum. Kısa bir süre önce tekrisim yapıldı ve böylece beklentime kavuştum, Kardeşim."

Genç adamla yaşlı antikacı, buğulan gözlerle bakışıp, birbirlerine sarılırlar...

Nasıl yorumlarız?

Öyküdeki mesajın değişik kişiler tarafından farklı biçimlerde yorumlanması, Masonluğun özüne ve doğasına çok uygundur. Bu öykünün olağan bir açıklaması da, kişilerin Masonluktan beklentilerinden yalnızca ikisini sergilemektedir; genç adamın beklentisi, yardımsever ve iyi insanlar bulmak; yaşlı antikacının ise, dürüst ve güvenilir insanların arasına katılmaktır. Başkalarının beklentilerinin daha değişik olması doğaldır.

Bir de, olayın kahramanlarının yerine kendimizi koyup; arkamızı dönelim ve "aynadaki esere" içtenlikle soralım; **Masonluktan kişisel beklentimiz neydi ve Mason olduktan sonra bu özlemimize kavuşabildik mi?**

Kusuru kendimizde arayabilmek de, öz varlığın denetimi sanatına bağlı masonik bir erdemdir.

KAYNAKLAR:

Elbert Bede, 5 -15 Minute Talks: What did you expect of Freemasonry, p. 118, Macoy Inc, Virginia, USA - Tamer Ayan, Hamtaşın Evrimi: Mason Rozeti, s. 194 - 195, 1988

Amerikalı Masonlar kendilerini anlattı

Gizli bir dernek ve birkaç sır...

Röportaj: James BARRON / The New York Times Çeviren: Tayfun ERKIZAN

Büyük Loca, geçen ay kuruluşunun 225. yıldönümünü kutlarken, halka duyurması için bir de halkla ilişkiler şirketi kiraladı. Bu şirket aracılığıyla, sinema salonlarında reklamlar göstererek, ilk üç masonik dereceyi bir oturumda veren bir günlük eğitim sınıfları açtıklarını duyurmuşlar.

İki yüz yıldan fazla bir süredir, Hürmasonlar ve onların şaşaalı ritüelleri Amerikan yaşamında ketum ve gizemli bir rol oynamıştır. Masonların sembollerinden biri \$1'lık banknotun arka yüzündeki her şeyi gören göz ile büyük bir benzerlik içindedir. Banknotun ön yüzünde bilin bakalım kim var?

George Washington ilk Mason değildi, hatta ilk ünlü de değildi. Mozart, operalarının içine Masonluğun sözde gizli dokunuşlarını işlemiştir.

Ondört Amerikan Başkanı ve Piskopos Norman Vincent'den, komedyen Red Skelton'a kadar pek çok kişi Masondu. Masonlar Hürriyet Abidesi'nin (Özgürlük Anıtı) temel atma töreninde de hazırıldılar.

Fakat Masonların sayısı gitgide azalıyor (sırları her neyse, görünen o ki, ölümden kaçınmanın bir sırrına sahip değiller) ve kaynakları da kuruyor.

Bu yüzden New York Eyaleti Masonları,

Hürmasonlar 200 yıldan beri Amerikan yaşamında gizemli bir rol oynamıştır. Masonların sembollerinden biri \$1'lık banknotun arka yüzündeki her şeyi gören göz ile büyük bir benzerlik içindedir. Banknotun ön yüzünde ise Amerikan Masonluğu'nun kurucularından Başkan George Washington vardır. İddiaya göre gözün bulunduğu piramitin etrafını çerçeveleyen yazıdan seçilen harflerle "MASON" yazmak mümkündür. Ve bu harfler birleştirildiğinde ortaya Sion Yıldızı çıkmaktadır.

içinde, ketumiyeti ile ünlü bir Kardeşlik örgütü, topluma hizmet konusunda şimdi ikramiyeye verir gibi, kendi sır perdesini biraz aralıyor.

Masonlar üyelerinin toplantılara girerken söylemeleri gereken gizli sözcüklerini açıklamıyorlar (her ne kadar bu günlerde sadece bir kimlik kartı göstermek aynı işi görebilirse de), fakat Masonlar, New York Büyük Locası ana binalarına-halka açık turlar düzenliyorlar.

Böylece insanlar, yıldızlı tavanları, mermer duvarları, yanlarda rütbe ve dereceye göre oturulacak sıraları, her iki uçta yüksek rütbeli Masonlar için taht gibi koltukları, yandaki bir konferans salonunda normal insan boyundan daha büyük bir George Washington heykelini görebiliyorlar.

bir zamanlar sapkınlık olarak nitelendirilen bir şeyi yapmada diğer eyalet Mason derneklerini izlemeye başladılar; aktif olarak yeni üyelere ulaşmaya çalışıyorlar. Ve bu süreç

Büyük Loca, geçen ay kuruluşunun 225. yıldönümünü kutlarken, halka duyurması için bir de halkla ilişkiler şirketi kiralamış. Bu şirket aracılığıyla, sinema salonlarında reklamlar göstererek, ilk üç masonik dereceyi bir oturmada veren bir günlük eğitim sınıfları açtıklarını duyurmuşlar. O zamana kadar aday masonlar, çıraklıktan kalfalığa, sonra da üstat masonluğa yükselmek için bilmeleri gerekenleri öğrenme yolunda aylar harcamak zorunda idiler.

"West 23rd Street and the Avenue of the Americas" adresindeki, New York Büyük Locası kütüphanesinin direktörü Thomas M. Savini : "Biz hâlâ insanları kitleler halinde üye kaydetmeyi düşünmüyoruz, ancak sanırım, hiçbir şey söylememenin işleri kolaylaştırmadığını kavrama noktasına ulaştık" dedi.

Aynı zamanda, diğer insanların onlar hakkında "The Da Vinci Code" ve Brad Meltzer'in yazdığı "The Book of Fate" gibi diğer çok satan kitaplarda neler söylediğini göz ardı edememe noktasına da ulaştılar.

Mr. Savini, "The Da Vinci Code" bize 'İşte, biz buyuz' deme fırsatını verdi" dedi.

Büyük Loca merkezinde 60 kadar Locanın hala düzenli toplantılar yaptığı bir düzine süslü oda var. Bu odaların pencereleri yok. Bunlardan birinin içerisine doğru bizi götürürken, New York Eyaletindeki tüm masonların lideri veya Büyük Üstadı Neil I. Bidnick, ortada bir yemin kürsüsü ve mumlarıyla, köşede her biri bir karış boyunda, biri işlenmemiş diğeri düzgün iki taşın olduğu döşeme tarzının, dünyadaki diğer her hangi bir locadan farklı olmadığını söyledi.

"Biz iyi bir adamı alır, pürüzlerini giderir, cilalarız" dedi Bü. Üs. Bidnick.

Büyük Loca Merkezindeki koridorlarda, duvarlar eski ve şimdiki Masonların çerçevesiyle dolmuş, ama çoklukla eskilerin : Hubert H. Humphrey, önceki Başkan Yardımcısı; William J. Bratton, önceki polis komiseri, şimdiki Los Angeles Polis Müdürü v.b.

"Bize sıklıkla 'G' harfini niçin sembol olarak kullandığımızı soruyorlar. 'The Da Vinci Code' tan önce buraya CNN den birisi gelmişti. Bize sadece İngilizce ve Almanca dillerinde Tanrı adının 'G' ile başladığını (GOD) söyledi. Ama masonluk bir eğitim kurumudur, bu yüzden 'G' harfi geometri sözcüğünü tanımlar."

Sayı azalıyor

Fakat üyelik matrikülünde, bir zamanlar olduğundan çok daha az isim var: New York da 1929 da 346.413 iken bu gün 54.000 üye var. Üyelik II. Dünya Savaşı'ndan sonra, 1957 de 307.323'e kadar bir kez daha yükselip sonraki uzun düşüşüne başlamış.

Bü. Üs. Bidnick, New York Masonlarının kamu hizmetleriyle yoğun bir şekilde ilgilendiklerini, tıbbi araştırmaları finanse ettiklerini, şehirdeki devlet okullarının her sınıfı için birer tane olmak üzere 29,000 Amerikan bayrağı sağladıklarını

açıkladı. Fakat yine de masonların toplandıkları gizli odalar var.

"Niçin onları böyle odalara getiriyoruz? Temelde bizim ritüellerimizin hepsi eğitimsel olarak düzenlenmiştir. Size TV lerde gösterdikleri her şey, tüm varsayımlar yanlış" diyor, Bidnick

"Bize sıklıkla 'G' harfini niçin sembol olarak kullandığımızı soruyorlar. 'The da Vinci Code' tan önce buraya CNN den birisi gelmişti ve bize sadece İngilizce ve Almanca dillerinde Tanrı adının 'G' ile başladığını (GOD) söyledi. Ama masonluk bir eğitim kurumudur, bu yüzden 'G' geometri sözcüğünü tanımlar"

Ve duvarda bir vitray panel var, üzerinde gönye ve pergel içinde 'G' harfi var. Geometri yedi liberal sanattan biridir. Bir Mason diğer altısını hatırlamadığı zaman sadece başını kaldırıp yukarıya bakar, çünkü onlar tavanda yazılıdır: aritmetik, belagat, mantık, gramer, müzik ve astronomi. Dört temel erdem: "metanet, basiret, itidal ve adalet" de orada yazılıdır.

Bü. Üs. Bidnick, Masonların Tanrıdan, 'Evrenin Ulu Mimarı' olarak söz ettiklerini ekledi. Onu ve Mr. Savini' yi dinlediğimizde bunun hiçbir dini bağlantısı yok. Mr. Savini Masonluğun dogmalara karşı olduğunu söylüyor: "Masonluk, kişiye bir sembolü nasıl yorumlayacağını söylemez, dışarıdaki insanların (haricilerin) onu yorumlamaları için serbest bırakır."

Bir Loca toplantısı için üyeler mabetteyken neler olduğunu detaylarıyla anlatmıyorlar. Mr Savini, örneğin gizli dövmeler olduğu yanlış anlamalarını ortadan kaldırdı. "Masonluğun dövmelerle bir ilgisi yoktur, Mason olunca dövme yapılmıyor" dedi. (Masonik olmamakla birlikte, kendisinin de dövmesi var.)

Mr. Savini doların üzerindeki gözün, masonik bir sembol olmadığına işaret etti. "Biz gözü kullanıyoruz, ama göz doktorları da kullanıyor. Ortada bir bağlantı yokken, eğer var olduğunu söylersek gülünç duruma düşeriz."

AHI LONCALARI

ve denizlerdeki Masonluk

Spekülatif Masonluğun oluşumunda şövalyelik kurumunun katkılarının tartışılmaz olduğu pek çok düşünür tarafından ileri sürülür. Şövalyelik kurumu sadece toprak üzerinde kalmamış, bir dönem denizlerde de tüm ağırlığını hissettirmiştir. Bugün, Spekülatif Masonlukta kullanılan sembollerin önemli bir kısmının da şövalyelik kurumunun sembol ve alışkanlıklarından geldiği biliniyor. Özellikle felsefi derecelerde şövalyelik kurumunun ağırlığı daha çok hissediliyor.

Feyyaz Tolun SAVUT

Şövalyelik kurumunun kısmi bağımsızlığı teşvik eden yapısı nedeniyle, şövalyeler denizlerdeki maceralarında, komuta ettikleri gemileri ile farklı milletlerden toparlanmış tayfalardan oluşan mürettebatlarının yetenekleri ölçüsünde, bağlı oldukları Kralın bayrağını taşımayan her gemiye saldırmayı tercih etmişlerdir.

Bugünkü tanımı ile "korsanlık" kavramı içinde hareket eden şövalyeler, kendi alışkanlık ve geleneklerini denizlerde de korumuşlardır. Kendi bayraklarını, işaretlerini ve "şövalyelik kurallarını" hassasiyetle korumuşlar ve genelde kural tanımayan denizcilik camiasına; kardeşlik, itaat, sadakat, korkusuzluk gibi kavramları kazandırmışlardır.

Korsanlığın kanlı ama kârlı bir meslek olduğunu fark eden çok sayıda "harici" in, örgütün uzun ve acımasız elleri rşısında, kısa sürede şövalyelik kurumunun üstünlüğünü kabul etmişlerdir. Bu dönemde herhangi bir kaptanın bir korsan olarak varlığını sürdürebilmesi şövalyelik kurumuna kabul edilmesi ile mümkündür.

Şövalyelik kurumu, "korsan" adaylarının seçiminde hassas 'avranır, ailesinin köklerine ve yım farklı kriterlere uyumuna nassasiyet gösterirlerdi. Yapılan

araştırmalar, “Operatif Masonlukta” sıklıkla kullanılan, “Spekülatif Masonlukta” da bugün devam etmekte olan kateşik öğretim sistemine uygun olarak belirli bir ritüel eşliğinde ve en az üç şövalyenin mevcudiyeti ile belirli bir geometrik noktada, belirli bir zaman diliminde, kimsenin görmeyeceği şekilde icra edilen özel törenle kaptan adayının şövalyelik kurumuna kabulünün yapıldığını göstermektedir. Deniz şövalyeleri bugün bilinen unvanlara benzer unvanlar kullanmakta ve kardeşlik örgütünün üyeleri arasında “kesin itaat” son derece büyük önem taşımaktaydı. Kendilerine has tanışma usulleri, birbirlerinin derecelerini anlayabildikleri özel kelimeleri ve giyim şekilleri vardı.

Şövalyelerin bu anlamda denizcilğe ilgileri, özellikle Tampliye Şövalyeleri’nin resmi olarak yok edilmesinden sonra artmıştır. Karada kendini artık emniyette hissetmeyen şövalyeler ayaklarının altında kaprisli denizin dalgalarını hissetmeyi tercih etmişler ve kısa sürede Malta, Rodos, Kıbrıs gibi kilit adaları ellerine geçirerek deniz ticaretinde söz sahibi olmuşlardır. Bir anlamda Tampliye Şövalyeleri’nin karadaki ticari anlamdaki başarısını, biraz daha kanlı bir şekilde denizler için yinelemişlerdir.

Örgütün gücünün sınırlarını anlamak açısından bizlere ışık tutacak başka bir nokta da özellikle kilit öneme sahip adalarda, normal koşullarda birbirini öldürmekten zevk alacak farklı milletlere ait şövalyeler tek bir amaç uğruna dövüşmeyi ve ölmeyi göze alabilmişlerdir. Bu nedenle bu adalar uzun süre istilacılar tarafından ele geçirilememiş ve Avrupa’da birçok yerde şövalyelik kurumu zamanla şekil değiştirmiş olmasına rağmen bu adalardaki şövalyeler özgünlüklerini uzun süre koruyabilmişlerdir. “Çeşitli nedenlerle tehlike içine düşen şövalye denizciler, üyesi oldukları “kardeşlik örgütünün” koruması altında bulunurlar ve genellikle esir pazarlarına düşmeden ya da öldürülmeden korsanlık meslekleri ile ilgili yeni bir şans bulurlardı.

Öte yandan özellikle İngiltere ve Fransa

Şövalyelerin denizcilğe ilgileri, özellikle Tampliye Şövalyeleri’nin resmi olarak yok edilmesinden sonra artmıştır.

da Spekülatif Masonluğun etkisi ile şövalyelik kurumunun tanıttığı kardeşlik örgütü kavramına yakın olan denizcilerden Mason Locaları kurulmuş ve bu Localar birçok ülkede Spekülatif Masonluğun kurulmasına ön ayak olmuşlardır. Kuşkusuz bu yayılmada, Spekülatif Masonların, korsanlık ve denizcilikle anılmaya başlayan “salt şiddet” kavramı yanında belirli bir kültürel birikim ve bir ülkünün de ağırlığını hissettirmesi faydalı olmuştur. Ticari anlamdaki üstünlükleri ile özellikle bizde **denizci tüccarlar** arasındaki “Spekülatif Masonlar” özellikle Amerika ve diğer uzak topraklarda Spekülatif Masonluğun temellerini atmışlardır.

Daha sonraları esasları bozulsa da korsanlığa soyunan her kaptan bir şekilde gücünün ve otoritesinin eskilerden geldiğini göstermek için Deniz şövalyelerinin sembollerini bayrak olarak kullanmışlardır. Bu bayrak o kadar ünlüdür ki bu gün dünya çapında tanınmakta, dilleri inanışları farklı milletlerin insanları üstünde aynı tedirgin edici etkiyi yaratmaktadır.

Denizci şövalyelerin sembolleri

Başlangıçta birbirinden ayrı iki sütun ve bir kurukafadan oluşan Denizci Şövalyelerin sembolleri daha sonraları çapraz kemikler ve kurukafa şeklini

almıştır. Denizci Şövalyelerin sıklıkla kullandıkları bir diğer sembolde “kum saati”dir. Özellikle bu kurumun üyesi olan “korsanların” mezar taşlarında bu sembolde kullanılmaktadır. Kaynağı aynı olması kuvvetle muhtemel olan bu semboller bu gün belirli bir derecenin çalışma tablosunda da kullanılmaktadır. Burada bir noktayı vurgulamakta fayda görülmektedir. Masonluk pek çok kaynaktan farklı semboller almış ve bunları kendi sistemi içinde yeniden yorumlamıştır.

Dolayısıyla Masonlukta bahis mevzu olan semboller orijinallerinde farklı anlamlar taşımakla beraber, kaynaklarının ne olduğunun incelenmesi de faydalı olacaktır. Bu incelemelerde sembollerin kaynakları farklı noktalara dayansa da en popüler olan kaynak ve semboller ister istemez ilk akla gelenler olmaktadır. Hemen belirtmek gerekir ki aslı bozulana kadar Şövalyelerin etkisinde olan Korsanlık yasal ve saygın bir kurumdu. Bu gün bazı milletlerce kötü anılan birçok korsan, uyuğunda oldukları memleketler için birer kahraman ve çok önemli askeri şahsiyetlerdi. Genel kanının aksine birçok korsan da yataklarında, zengin ve saygı gören insanlar olarak yaşamlarına veda etmişlerdir.

Türk denizcilği

Sanılanın aksine Osmanlı İmparatorluğu’nun askeri ve idari yapısı içinde Türklerin ağırlıklarını hissettirdikleri, hatta sadece Türklerden oluşan askeri birlikler veya Türk asıllı yöneticiler çok azdır. Osmanlı İmparatorluğu’nda denizcilik başlangıçta Türklere layık görülen ender askeri güçlerden biriydi. Özellikle Ege kıyısında yaşayan Türk denizcileri denizcilik alanındaki becerilerini pek çok kere sergilemekten çekinmemişlerdir. Bunların bir kısmı denizcilik için çok önemli olan haritacılık konusunda Dünya denizcilğine çok büyük katkılarda bulunmuşlardır. Özellikle Afrika kıyıları ve nehirleri ile ilgili çok detaylı çalışmaları vardır. Bu keşifler ile ilgili belgeler Türkçe hazırlanmıştır ve bu gün pek çok tarihi kurumda titizlikle

saklanılmaktadır. Bu eserlerin bir özelliği de Türk denizcilerinin teknik anlamda yetkinliklerinin çağdaşlarının kat kat üstünde olduğunu belgeliyor olmalarıdır. Bu önemli saptama aynı zamanda Türk denizcilerinin sadece askeri olarak değil, teknik açıdan da iyi yetiştirildiklerini göstermektedir. Türk denizcilerinin kaynakları askeri okullara dayanmadığına göre bu konuda disiplinli bir eğitim aldıkları bir kurumun varlığı oldukça inandırıcı bir önerme olur. Gariptir, geçimini denizden sağlayan Karadeniz halkından Türk korsanı çıkmamıştır. Bunun sebebi ekonomik anlamda herhangi bir problemlerinin olmamasına bağlanabilir. Çünkü ancak ekonomik zorlukların, büyük askeri örgütlerin doğuşuna vesile olduğuna dair tarihte pek çok örnek vardır. Bu nedenle ekonomik zorluklarla karşılaşma olasılığı daha yüksek olan, yalçın Karadeniz dağlarına göre daha kolay ulaşılabilir bölgelerde yaşayan denizciler, doğal olarak denizciliğin askeri yönü ile daha çok ilgilenmişlerdir.

Türk denizcilerinin (KORSAN - LEVENT) beslendiği kaynak ise çok farklı ve ilginçtir. Öncelikle bunların geldiği bölgelerde tarih boyunca “askeri denizcilik” konusunda çok başarılı olan halklar yerleşmiş olmasına rağmen, bu bölgelere yerleşen Türkler, denizciliğe en azından askeri anlamda bir ilgiyi başlangıçta duymamışlardır. Daha çok işin ticareti ile uğraşmışlar, gemi yapımı konusundaki yetenekleri ile dünya denizcilik literatürüne yeni gemi modelleri kazandırmışlardır. Bu gemi modellerinden biri bu gün hala Bodrum kıyılarında kullanılmaktadır. Ancak çeşitli ekonomik sıkıntılar nedeni ile gemi yapıcılığı konusunda daha büyük, daha iyi donanımlı gemilere olan talebi karşılayamadıklarından geçim zorluğu çekmeye başladıklarında, Osmanlı devletinin ağır vergilerini karşılayabilmek için çeşitli yollar aramışlar ve özellikle gemilerini tamire getiren korsanlar, işsiz Türklerin ilgisini çekmiştir. Bu korsanlara katılan işsiz Türkler cesaretleri ve yetenekleri ile kısa bir süre sonra aranan elemanlar olmuşlar, aralarından çok başarılı kaptanlar

Başlangıçta birbirinden ayrı iki sütun ve bir kurukafadan oluşan Denizci Şövalyelerin sembolleri daha sonraları çapraz kemikler ve kurukafa şeklini almıştır.

yetiştirilmiştir. Ancak korsanlık genel anlamda hoş karşılanmadığından bu konuda faaliyet gösteren Türk denizcilerinin sayısı çok az kalmıştır.

Dünya denizciliğinde meydana gelen değişim bir süre sonra Osmanlı imparatorluğunun da dikkatini çekmiş ve İmparatorluk çağın koşullarına uyum sağlama ihtiyacı hissetmiştir. Osmanlı imparatorluğunun, korsanlığı resmi olarak tanınması ve korsan teknelerinin personeline çeki düzen vermek istemesi ile bu teknelerde gemicilik (korsanlık) yapmak isteyen Türklere kısmi vergi muafiyeti ve maaş, İmparatorluk tarafından teklif edilmiştir. Ticaret ile uğraşan ancak çeşitli sıkıntılardan bunalan yöre halkı, bu teklifi oldukça çekici bulmuş, ancak ticari kökenlerini unutmadıkları için ve yapılan işe biraz daha saygınlık kazandırmak amacı ile

Ahilik teşkilatının uygulamalarının benzerini hemen “Leventler” için de uygulamaya başlamışlardır. Bu uygulama esnasında bu yaklaşımın oldukça faydalı olduğu görülmüş ve “Ahilik kurumu” bir süre sonra Levent seçiminden, kuşak kuşanmaya kadar birçok konuda söz sahibi olmuştur.

Denize açılacak Levent adayları, el öpüp hayır dualarını alıp, usulünce kuşak kuşanarak Levent olduktan sonra gemilerine katılmaya başlamışlardır. Yani Ahi olmayanların Levent olma şansları kalmamıştır. Ahilik kurumunun bir başka özelliği olarak da ancak belirli yerleşim bölgelerinden adaylar kabul edilmiştir. Bu uygulama ile ailelerine geçim imkânı tanıyan, Ahilikleri nedeni ile toplum içinde saygı kazanan Leventler Ahilik kurumunun etkili olduğu bölgelerdeki Türkler için kısa sürede “örnek insan modeli” haline gelmişlerdir.

Bu konuda ilginç bir notu okuyuculara aktarmakta fayda vardır: Leventlerin çok büyük bir kısmı yüzmeye bilmediklerinden, seferler sırasında kullandıkları gemiler de, içinde kalıp savaşmaya uygun olmadığından, saldırdıkları gemilerde ölümüne dövüşmekteydiler. Bu “ölümüne cesaretleri” nedeni ile “askeri” anlamda saygı kazanmışlardır. Aynı şekilde, Ahilik kurumunun kazandırdığı disiplin ve itaat kavramları en olmadık emirlere bile kesin itaat göstermelerini sağlamış, bu da beklenilmeyen askeri başarılar kazanılmasının yanında, Turgut Reis gibi büyük değerlerin, yanlışlığını bildikleri emirleri yerine getirirken şehit olmalarına yol açmıştır. (Malta kuşatması sırasında, Turgut Reis, karşı çıktığı stratejiye itaat ederek Saint Elmo Kalesi’nin fethi görevini yerine getirmeye çalışırken yaralanarak şehit olmuştur.)

Leventler özel törenler ile kuşandıkları kuşaklarının kendilerini ölümden, ama özellikle denizde boğularak ölmekten koruyacağına inanırlardı. Seferden döndükleri zaman ocaklarına katılırlar ve yeni leventlerin yetiştirilmesinde görev alırlardı. Ahilik disiplini gereği, başlangıçta her kafasına esenin istediği

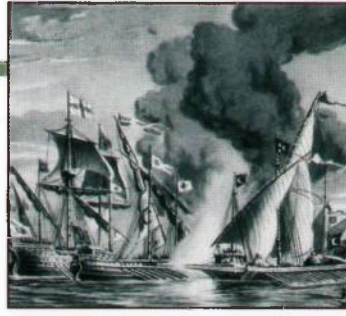
silahla korsanlığa soyunduğu leventlik, bir süre sonra sınıflara ve farklı silahları kullanmakta ustalaşmış birimlere ayrılmıştır. Ahilik kurumu içindeki derecelerine göre de leventler farklı görev ve unvanlar alarak, o zamanlar için düzenli, örgütlü ve başarılı bir askeri birlik modelini oluşturmuşlardır.

Ancak, Osmanlı imparatorluğunun bu düzenli birliği kendisi için tehlike olarak görmesi gecikmemiştir. Ahiler, dışarıdan birisinin komutası altına girmeyi ret etmişler ve aralarına devşirmeleri almamışlardır. Bu nedenle de Osmanlı imparatorluğunun askeri yapısına aykırı olarak bir süre sonra aynı başlık altında Rumî Leventler ve Anadolu Leventleri olarak iki ayrı gurup oluşmuştur.

Anadolu leventleri üstün başarılar kazanırken, Rumi leventler aynı başarıyı gösterememiş ve askeri liderlerin Türk olmayanlar arasından seçilmesi nedeni ile Rumi Leventlerin rahatsızlıkları daha ön plana çıkmıştır. Bunun üzerine imparatorluk, Anadolu Leventlerini amaçları dışında kara askeri olarak görevlendirmiş ve gemilerden uzak tutmuştur. Ahi ocaklarından uzaklaşan başıbozuk kalan Anadolu leventleri bu uygulamanın doğal bir sonucu olarak disiplinlerini kaybetmişlerdir. Özellikle İstanbul'da çeşitli isyanlara vesile olmuşlar (en bilineni Patronalı Halil isyanıdır), Anadolu da çeşitli problemler yaratmışlardır. Celâli isyanları olarak bilinen (ekonomik baskılar sonucu ortaya çıkan isyanlarda) başrol oynamışlardır. Çeşitli zamanlarda yok edilmek isteyen bu birlikler, oldukça kanlı bir süreç sonunda tarihin tozlu sayfalarında yerlerini almışlar.

Ahiliğin askeri anlamda (birazda ekonomik zorluklarla) en başarılı uygulamalarından biri olan leventlik Anadolu Türk tarihinde, Osmanlı devletinin kuruluş dönemindeki başarılı uygulamalardan sonra ardında derin, kanlı bir öykü bırakan ikinci denemedir

Askeri anlamda ise özellikle ağır ve aşırı silahlı gemiler karşısında cesaret ve manevra üstünlüğünü elde tutmayı tercih eden Türk denizcileri, Dünya denizcilik literatürüne hafif, hızlı ve manevra

Preveze deniz savaşının dünyaya başka bir hediyesi de Cervantes'tir. Bu savaşta Türk denizcilerinin eline esir düşen Cervantes uzun süre Türk denizcileri ile beraber yaşamış çeşitli serflere ait kayıtlar tutmuş ve buradaki deneyimlerini çeşitli kitaplarında aktarmıştır.

yeteneği yüksek, az personelli Firkateyn kavramını hediye etmişlerdir. Bu günkü deniz kuvvetlerimizin

Askeri anlamda ise özellikle ağır ve aşırı silahlı gemiler karşısında cesaret ve manevra üstünlüğünü elde tutmayı tercih eden Türk denizcileri, Dünya denizcilik literatürüne hafif, hızlı ve manevra yeteneği yüksek, az personelli Firkateyn kavramını hediye etmişlerdir.

belkemiğini de firkateyn sınıfı gemiler oluşturmaktadır. Firkateyn kavramının ilk kez gündeme geldiği savaş Preveze'dir. İnanılmaz bir başarı kazanan Türk denizcileri, özellikle Akdeniz'deki üstünlüklerini uzun süre korumuşlar daha sonraları ne yazık ki Osmanlı İmparatorluğunun hastalıklarından biri olan rüşvetle mevki edinme denizciliğe de bulaşmış ve yeteneksiz komutanların elinde, Anadolu leventlerinin ağırlıklarını kaybetmeleri nedeni ile nerdeyse kendi kendini yok etmiştir.

Türk denizcileri iki kelimeyi daha dünya literatürüne hediye etmişlerdir. Dragut ve Barba Rosa her ikisi de son derece kıymetli denizciler olan Turgut Reis ve Hayrettin Reis isimlerini, uzun süre korku, güç ve yenilmezlik kavramları ile birlikte batı toplumunda yaşatmışlardır. Bir görüşe göre Turgut Reis Birinci Dünya Savaşı'nın kaderini değiştiren Dragnet sınıfı gemilere ismini vermiştir. Preveze deniz savaşının dünyaya başka bir hediyesi de Cervantes'tir. Bu savaşta Türk denizcilerinin eline esir düşen Cervantes uzun süre Türk denizcileri ile beraber yaşamış çeşitli serflere ait kayıtlar tutmuş ve buradaki deneyimlerini çeşitli kitaplarında aktarmıştır.

Aynı şekilde Kurtuluş Savaşımız sırasında Türk denizcileri ellerindeki kısıtlı imkânları en iyi şekilde kullanarak üzerlerine düşen görevi başarı ile yapmışlardır. Bu gün Türk Donanması tarihi geçmişine benzer bir strateji ile benzerlerine göre nispeten az personelli, hızlı, güçlü ve çevik su üstü ve su altı gemilerinden oluşan kuvvet yapısı ile kendi bölgesinin en güçlü ve Dünyanın sayılı donanmalarından birisidir.

Dünyada bir benzeri daha olmayan Preveze deniz zaferini unuttuğumuz için veya bize unutturulmasına izin verdiğimiz için kabahatimiz büyüktür.

İngilizler deniz zaferlerini hala büyük törenlerle kutlamaktadır. ABD de ilk denizaltı saldırısını gerçekleştiren denizciler ve Monitor zırhlısının mürettebatı törenlerle anılmaktadır.

Preveze deniz savaşını kazanmamızı sağlayan atalarımızı ve daha sonraki yıllarda Türk Deniz Kuvvetleri'nde emeği geçen tüm şehitlerimizi rahmetle anıyorum.

Hürmasonluğun Psikolojisi

Son kırk yıldır dünya Mason nüfusunda, özellikle İngilizce konuşan ülkelerde, bir düşüş söz konusudur. Bu düşüşün sebepleri konusunda birçok çalışma yapılmıştır. Törensel ve hasenat odaklı Anglo-sakson Masonluğunda, ezoterizme dönmenin, Masonluğun içsel, manevi yapısının hatırlanmasının Hürmasonluğa ilgiyi ve üye sayısını artıracığına inanılmaktadır. Aşağıdaki konuşma metninde de bu konu işlenmektedir. C.G.

Hürmasonluğun Psikolojisi

Yazan: Kai Hughes Cornerstone Society www.cornerstonesociety.com Derleyen: Cevad Gürer

“Cornerstone Society (Köşetaşı Derneği)” nin, kurulduğu dönemde, 1999 da, Hürmasonluğun derin anlamlarının tartışılabileceği hiç bir forum bulunmuyordu. İşte bu görevi yüklenmek üzere anılan Dernek kuruldu. Masonluğun derin anlamlarını hangi sözcüklerle tanımlayabileceğimiz konusunda uzun, uzun tartıştık: Çünkü, ezoterik, psikolojik veya manevi gibi sözcükleri kullanmamız halinde, bu sözcüklerin bazı kişiler tarafından kolaylıkla yanlış anlaşılabilceği konusunda endişemiz vardı.

Bu arada, Hürmasonluğun hakiki anlamı hakkında ne kadar az şey bildiğimin

farkına vardım. Farkına vardığım diğer bir husus da ritüellerimizi oluşturan derin ve fakat ne olduğunu tam çözemediğim mantık idi. Diğer yandan, Hürmasonluk tarihinin derin ve içsel anlamını az bilmek yalnız bana ait bir eksiklik değildi.

Daha sonra şunun farkına vardım: Mesleğimizde bu gün karşılaşılan sorunların üstesinden gelmek istiyorsak, Hürmasonluğun gerçek doğasını bilmek ve anlamak zorundaydık. Üye sayısındaki düşüş ve benzeri olumsuzlukların sebepleri konusunda, Kardeşler

Giriş

Hürmasonluğun gerçek doğasını bilmeden, anlamadan bir sürü tahminde bulunuyorlar. Bu, depresyonda olan bir hastayı, kişiliğini, geçmişini veya başından geçenleri öğrenme zahmetine girmeden tedavi etmeye benziyor.

Yukarıdaki benzetmeden mühlhem ben de konuşmama “Hürmasonluğun Psikolojisi” adını verdim. Psikoloji sözcüğünün sözlükteki tanımı şöyle: Davranış, akıl ve düşünce üzerinde çalışma, inceleme. İngiltere Birleşik Büyük Locası (İBBL) Büyük Üstat Naibi de ilk Cornerstone

konuşmasında: “Hürmasonlukta kâlp ve aydınlık”ın asıl anlamı “ruhbilim”dir demişti... Ben konuşmamda, Büyük Üstat Naibinin ve diğer Cornerstone konuşmacılarının 6 yıldır yaptıkları konuşmalarda işledikleri konuyu biraz daha geniş çerçevede ele almaya çalışacağım. Keza gerek içsel akıla dair ve gerekse ruhsal konuları işleyerek, bunların bugün Hürmasonlukta yaşadığımız sorunların ipuçlarına ışık tutup, tutmadığını anlamaya çalışacağım. İlk olarak Hürmasonluk tarihini inceleyelim ve bakalım her hangi bir ipucu elde edecek miyiz?

Hürmasonluğun evrimi

Hürmasonluğun tarihini araştırmak zordur. Çünkü üç asırdan fazla geriye gitmek isterseniz gri bir saha ile karşılaşırız. Yani hâlâ belirsizdir.

Bildiğimiz, Hürmasonluğun köklerinin 16. yüzyıla, hatta öncesine gittiğidir. Bu kökler ortaçağlardaki “gildlere” kadar dayanırlar. Gildler ortaçağ ekonomilerinin köşe taşlarıdır. Kısmen ticareti, kısmen dinsel kardeşliği ve kısmen sosyal hizmet sunuculuğunu içerir. Bu gildlerin çeşitli düzeylerde üyelikleri, ritüelleri, cenaze yardımları ve seyahat eden işçilerin ihtiyaçlarına hitap eden diğer yardımları vardı.

Gildlerin güçlerini gösteren en iyi kanıt, belki de onlara kamu yönetimlerince yöneltelen kınamalarıdır. Sözgelimi İngiliz

taşçı ustaları¹ 14. asırda ücretlerini artırmak üzere teşkilatlanmalarından dolayı alenen kınanmışlardır. Fransa’da bazı² gildler benzer nedenlerle hücumlara maruz kalmışlardır.

Ancak benim yıllarca anlamakta zorlandığım konu şuydu: Nasıl oluyordu

da bu uygulamaya dönük, ekonomik ticaret gildleri birden bire güçlü, iyi eğitilmiş, ehliyetli işçilerle dolmuştu? Psikolojik gereksinimleri ne idi?

Taşçı ustalarının tekrislerine ilişkin izlere 17. asırda rastlıyoruz. 1683 de Henry Adamson tarafından Edinburg’da yayınlanan “The Muses Threnodie” adlı şiir Masonik gizlere ilişkin bir referans kaynağıdır.

1600 larda, Edinburg Locası (Aziz Mary Şapeli) kayıtlarında spekülatif Masonların tekrislerine rastlıyoruz. Bunların içinde, Thorton, Kincardineshire’den Hazine Bakanlığı üst düzey görevlisi Lord Alexander’in

1- Stonemasons

2- the compagnonages veya Journeymen’s Association (gezici çıraklar birliği)

1634 de yapılan tekrisi vardır. Ama daha önemlisi, söz konusu Locanın kayıtlarında, 1641 yılında Newcastle'da gezici bir Locada yapılmış olan Sir Robert Moray'ın tekrisini görmemiz. Bu, bir Beyefendiye³ ait İngiliz topraklarında kaydedilmiş ilk tekristir. Tabii, İskoç Ordusu Generali Quartmaster ve Royal Society'nin kurucularından hermetik gelenekten gelen ve o zaman simya öğrencisi olan Morray'ınki dışında...

Elias Ashmole, kendisinin ve kuzeninin Warrington Locası'nda tekris edilenler arasında olduğunu 1646 yılında yazmıştır. Ashmole da taşçı ustası değildi. Ashmole bir antika meraklısı ve koleksiyoncusu idi. Aynı zamanda hermetik tarih ve simya ile ilgilenirdi ve daha önce İngiliz simyacılığında yayınlanmamış bir koleksiyonu, "Theatrum Chemicum Britannicum" u derlemişti. Tabii o da Royal Society'nin kurucu üyesi idi.

Benim Locamda, Mother Kilwinning no.0, 1670'lerde operatif olmayanların da Locaya alındıklarına ilişkin kayıtlar mevcuttur. Mesela 1673'de mesleğin üyeleri⁴ olarak üç beyefendinin Locaya üye girmelerine müsaade edilmiştir. 1674 yılında Eglinton Kontu⁵ mesleğe "çırak" olarak alınmıştır.

Demek ki, asil ve iyi eğitilmiş, hermetik geleneğe ilgi duyan kişilerin İskoçya ve İngiltere'de taşçı ustası localarına girdiklerine dair elimizde örnekler var. Peki ama neden?

İlk anlamamız gereken husus şudur: Taşçı ustaları Locaları, bugün anladığımız şekilde, erkek kulüpleri biçiminde çalışmıyorlardı. Taşçı ustaları için mesleki beceri yanında akıl ve bilgi de gerekli idi. Sözgelimi, zamanın katedrallerini inşa edebilmeleri için taşçı ustalarının tam anlamıyla Geometri ve Matematik bilmeleri gerekiyordu.

Bunların dışında, 17. asrın dinsel ve politik iklimi büyük ölçüde gizli cemiyet rivayetleri üretiyordu. Zamanın üniversitelerinde rosicrucian ve hermetik düşüncenin popüler olduğu bir dönemdi... Marcus Vitruvius Pollio'nun

"Mimarının On Kitabı" adlı kitabı Roma'nın çöküşünden günümüze kalabilen en önemli mimari kitabı idi. Bu kitap deyim yerindeyse o zamanın bir "best seller"iydi. Pollio'nun kitabı Fisagor'un mistik öğretilerinden alınmış geometri üzerinde odaklanmıştı. Yazar geometrinin bütün sanatların üstünde bir âli sanat olduğunu ve taşçı ustaları localarının kutsal kitaptaki (incil) patriark Lamech'den geldiğini iddia etmiştir. Bilindiği gibi Lamech dünyanın sınırlarını olası bir tufanda muhafaza edebilecek iki sütun üzerine kazımıştı. Efsaneye göre bu sınırlar sütunlardan birini bulan bilge Hermes Trismegistus'a⁶ ulaşmış ve bu suretle mimari mükemmeliyet Süleyman Mabedi ile en üst seviyesine ulaşmıştır. Aynı zamanda bu efsanenin unsurları Orta çağ ve rönesans döneminin hermetik geleneğinde önemli semboller olarak kullanılmıştır.

Bana göre, bütün bunlar, taşçı ustaları localarının (sembolizmaları ile birlikte) doğmasına yardımcı olmuştur. Diğer yandan, aynı nedenler meslekten ziyade sembollere, ritüele ve sihire ilgisi olan üyeleri cezbetmeye başlamıştı. Aslında taşçı ustaları locaları ile hermetik düşünürler arasındaki ortak tema Geometri ve Matematikti. Yine bana göre, sonraki iki asır süresince Hürmasonluğun yayılmasında ana etken hermetik unsurlardır.

Öyle ise bu locaları özel kılan nedir? Özellikle Hürmasonlukta Localar manevi⁷ mabetler (localar) oluşturmak

için hermetik geleneğin tekniklerini kullanmışlardır. Bunun ne olduğunu daha iyi anlayabilmek için manevi locanın psikolojisine katkı yapan 4 ana unsuru gözden geçirmeliyiz. Bunlar:

1. Yapı (bünye),
2. Ritüel
3. Sembolizma ve
4. Gizlilik.

Bunların her biri ayrı bir konuşmanın konusu olabilirler. Ben her birinin önemli noktalarını ele alacağım.

Yapı

Önce yapı (bünye). İlginçtir, Hürmasonluk olsun veya diğer nizamlar olsun yapıları açısından birbirlerine benzerler. Bir oda içinde üyelerin oturacakları yerler ve çeşitli objelerin, yemin kürsüsünün ve çalışma tablosunun veya G harfinin bulunduğu ortada boş bir alan ki burası Locanın en çok ilgi çeken noktasıdır. Locanın esas görevlileri odanın çevresinde kendilerine tahsis edilen yerlerde otururlar. Locanın başkanı ise giriş kapısının karşısında oturur. Kapı her zaman içerden ve dışarıdan korunur.

Genellikle Locanın dışında adayın Locaya girmeden önce beklediği bir giriş bölümü (parvi) vardır. Burası adayın tefekkürde bulunmasını ve duygularının yoğunlaşmasını sağlayan bir bölümdür.⁸

Locanın yönetimi de Locanın yapısı ile ilgilidir. Yönetim konusunda başlıca iki sistem vardır. Sistemlerden birinde, daha fazla bilgisi veya gücü olduğu düşünülen bir kişiye körü körüne itaat söz konusudur. Bu sistem dini bazı kültlerin yönetiminde görülür. Her otokratik yönetimde görülen kusurlar bu sistemde de söz konusudur. Sistem niyetleri pek masum olmayan kişilerin bu mutlak

3- Gentleman

4- fellows of the craft

5- Earl of Eglinton

6- Üç defa büyük-Hermes

7- spritual - manevi (ezoterik anlamında)

8- Anglo-Sakson Masonluğu'nda Tefekkür Hücresi bulunmadığından bu işlev için bu mekân kullanılmaktadır.

otoritenin arkasında saklanmalarına müsaade etmektedir.

Bununla beraber, birçok Loca, üyelerine sorumluluk veren bir sistemi kabul etmişlerdir. Bu süreci yöneten üç ilke vardır:

1. Birinci olarak, Locada bütün sorumluluklar belirgin görevliler arasında paylaşılmıştır. Sekreter, Hazine Emni, Tören Üstadı gibi...
2. İkincisi, bütün sorumluluklar tanımlanmıştır. Bu suretle kimin ne yapacağına dair her hangi bir kuşku yoktur.
3. Üçüncü olarak, Locada sorumluluk alanlar sıra ile değişmektedir. Rotasyon vardır. Bazı Localarda görevler her üye tarafından sıra ile daha önceden saptanmış sabit bir sıra ile yapılmaktadır. Bu sistemin avantajı, Locada her zaman bir görevde tecrübe sahibi bir kaç üyenin bulunmasıdır. Böyle olunca hiç bir üye hiç bir Loca faaliyetinde vazgeçilmez veya tek yetkili olmaz.

Ritüel

İkinci olarak, Locanın oluşumunda bir başka önemli unsur ritüeldir. Çünkü ritüel aracılığı ile ruhsal hikaye anlatılır ve daha önemlisi yaşanır. Bunu sağlamak için birçok "marifet"⁹ kullanılmaktadır. Bu "marifetler" hakkında daha fazla bilgi edinmek için Robert Lomas'ı okuyun. "Hiram'ın Anahtarını Çevirmek"¹⁰ adlı kitapta Lomas Hürmasonluğa tekrisinde yaşadıklarını uzun uzun anlatmıştır. Bununla beraber, Lomas'ın gözleri bağlamak, adayı Loca kapısına getirme biçimi, göz bağının açıldığında karşılaşılan sürpriz v.s. gibi standart teknikleri anlatırken esas amacın ne olduğunu ve ritüelin derin anlamını kavramakta güçlük çektiği fark ediliyor.

Duyulara hitap eden sembolizma örneklerinin sergilendiği tekris süreci, adayın dünyaya ve kendine farklı gözle bakmasını sağlar. Aynı zamanda bu süreç, locanın aynı derecenin her açılışında yeni tekris olana tekriste yaşadığı dünyaya ve kendine farklı bakma haline dönmesini sağlayan sembolik bir tetiklemedir.

Hiram Abif menkıbesini örnek alırsak

benzer amaç burada da söz konusudur. Adayın iyiyi güzeli öykünmesi amaçlanır. Ritüel aracılığı ile aday Hiram'ın kişiliği ile özdeşleşir.

Ritüelin bir etkisi de Locada ruhsal/manevi bilinçlenmeyi sağlamasıdır. Deneyimler göstermiştir ki, her türden grup kendi kişiliğini yaratır. Bu Hürmasonlukta da böyledir. Grup kişiliğinin köklerinde pek tabii Loca üyelerinin kişiliği bulunur. Ancak Grup kişiliği kendisini oluşturan parçaların (şahıs kişiliklerinin) toplamından daha gelişkindir. Bir güçlü duygu/çoşku kıvılcımı ile topluluk grup kişiliğinin ilk şeklini oluşturur. Bu kolektif kişilik, duygusal enerji ile yüklüdür ve bünyesinde diğer unsurların yeri azdır. Mesela akıl pek az yer kaplar ama şiddet güçlüdür ve basit bir geri besleme ile artar.

Bir Locada bu kolektif kişilik hemen, hemen her konuda büyük rol oynar. Kadim Locaların kolektif veya grup kişilikleri her halde çok güçlü enerji depolanmasına neden olmuştur.

Bununla beraber Locanın en az anlaşılmalı yanı sembolizm ve gizlilik ki bu konuya biraz zaman ayırmak istiyorum.

Sembolizma

Evvla sembolizmadan ne anladığımızı ve bu konuda orta çağlara dönmemiz gerektiğini bilmemiz gerekmektedir. Orta

çağ düşünürlerine ve Rönesans'a göre sembol, doğuştan gelen bir niteliğe bağlı algılama konusu idi. Bu sadece şahsi veya kolektif düşüncenin ürünü değildi, fakat kendi alanında bir görünüş ve kudretti. Güneş, ay, sayılar, ağaçlar, düşler gibi şeylerin insanlara belirli şeyleri ifade etmesinin sebebi, onlara belirli anlam yüklenmesinden değil de yaşanan deneyimin objesi olmaları, o objenin algılanmasından veya nesnenin içsel olarak anlamlandırılmasındandır. Herkes "dünya"yı bir birlik, teklik sembolü olarak görürken biz düalite olarak algılarız. Bu konseptin (kavramın) anlamı şu idi: Bir şey başka bir şeye, sadece insan düşüncesinin ürünü olmayan ancak deneyim dünyasının bir bölümü olan ve güç algılanılabilen anlam bağları ile bağlıdır.

Bu örnekler, yorumlanabilir ve anlaşılır herhangi bir deneyle bir anlam çerçevesi oluştururdu. Bunun sonucu olarak, dünya bir kitap, bir tabiat kitap haline dönüşür ve sadece yazıldığı dili öğrenmiş olanlar tarafından okunabilirdi. Bu dil sembolizma dili idi ki; orta çağlarda gezegenlerin konumlarının ve diğer sembolik tasarımların neden bu kadar önemli olduklarını açıklamaktadır.

Yine de, daha sonra batı toplumlarındaki bilim adamları ve filozoflara göre sembollerin anlamı tamamen kişilere bağlı ve yalnız insan aklının eseri idi. Sembolizmanın anlamları orta çağlardaki gibi değildi. Sembolizmaya insanlar kendi anlayışlarına, algılamalarına anlam yüklüyorlardı. Diğer bir ifade ile, iddia edilmekteydi ki, orta çağ dünyasındakiler yapısal olarak sembol değil, olsa, olsa işaret¹¹ sayılırlardı.

İkisi arasındaki fark önemlidir. Orta çağdaki anlamı ile sembol, anlam kalıbına bağlı bir doğal algılama nesnesidir. Buna mukabil işaret, bir seri kişisel kavramların yüklendiği algılama/kavrayış objesidir. Bu nedenle, işaret olarak "güneş" hava tahmin haritasında güneşli açık havayı ifade

9- trick

10- Turning Hiram's Key

11- sign"

eder. Ama sembol olarak “güneş” başka bir şeyi gösterir. Bu tanımlanamayan fakat yaşanmış bir deneyimi ifade eder.

Eğer bu konsepti Masonik inisiyasyona (tekris) uygularsak, ritüelleri anlamamızda ritüelin önemini görebiliriz. Daha önce değindiğim gibi, ritüelin hazırlanma ve aktarma yöntemi adaya bilincinin izin verdiğinden daha yoğun biçimde sembollerini algılamasına yardım eder. Yaşanan bu deneyimler ve bunların açıklanması adayın içinde bulunduğu durum (gözlerinin bağlanması, yönünün kaybettirilmesi, endişe, daha sonra neyin geleceğini bilmemek) ile daha yüksek bir seviyeye çıkarılır. Bu suretle, adaya Loca bilincinin bir bölümü aktarılmak istenmiştir. Adaya derecenin sırlarının verilmesi yeni bir “farkındalık”¹² modelinin oluşmasına yol açar.

Gizlilik

Son olarak, gizlilik konusu ile önemini incelemek isterim. Ortaçağda ve Rönesans döneminde Localar gezginci taş ustalarına mali ve sosyal imkânlar sağlardı. Bu nedenle yardıma müstahak olanların saptanması açısından geleneksel güvenlik yöntemlerini kullanmak akla uygun gelmektedir. Daha sonraları Locaları zulümden korumak için gizlilik gerekli idi. Ama daha önemli neden, ritüelin sürpriz etkisini gözlerden irak tutmak ve korumak içindir. Bir kitap okuduğumuzda veya film seyrettiğimizde konunun nasıl sonuçlanacağını önceden bilmek istemeyiz. Buna benzer biçimde bir tekris töreninde adayın daha sonra ne olacağını bilmediği durumda dikkati törene ve öğretisine odaklanır. Aynı şekilde, tam bir belirsizlik endişe ve yön şaşırma duygusunun yaratılmasına yardımcı olur. Bu yolla ritüel sembollerin daha etkili algılanmasını sağlar.

Gizliliğin önemine ilişkin diğer bir neden de, gizliliğin, Loca düzeyinde, dış dünyadan uzak bir sığınak, bir kutsal yer oluşturmasıdır. Öyle bir kutsal yer ki orada günlük yaşamın stresi yoktur, keza orada cinsellik, din ve politika konuşulmaz. Bu nedenle, Loca dış dünyanın gürültüsünden uzaktır ve bilinçli bir farkındalığa odaklıdır.

Kişisel düzeyde sır saklamak kendini bilmeyi ve iradenin gelişmesini sağlayan bir avadanlıktır. Ama biliyoruz ki, ritüellerimiz dışarıda satılmaktadır ve Mason olmayanlarca kolaylıkla erişilebilir. Öyle ise bu nasıl açıklanabilir? Ritüeller konusunda bilgi sahibi olmakla ritüeli bilmek, anlamak arasında büyük fark vardır. Ortaçağlarda bilgi ile deneyim arasındaki bu fark çok daha iyi anlaşılırdı. Ortaçağ aklı, bir şeyi öğrenmenin tek yolunun onu şahsen denemeden geçtiğini kavramıştı. İşte bilginin sır olduğu biçimindeki ortaçağ anlayış alışkanlığının gerisinde yatan bu algılama biçimi idi. Bir örnek vermek

gerekirse; bir taşçı ustası olmayı öğrenmenin yolu, ilk olarak taşı hissetmeyi ve biçimlendirmeyi öğrenmektir, bu yolla yavaşça zenaatin gerektirdiği göz ve el becerisi kazanılırdı. Ayrıca, matematik ve geometrinin kuralları daha tecrübeli taşçı ustalarından öğrenilirdi. Bu çizgiler doğrultusunda geçen çıraklık döneminden sonra taşçı ustası, taşçı ustası olmanın ne demek olduğunu büyük ölçüde öğrenir ve aynı zamanda bunu diğer meslektaşlarına aktarırdı. Eğer bir kitap okumuşsa buradaki prensipleri aktarabilirdi ama derin anlamını iletmezdi, çünkü bilgi sırdı.

Sonuç

Sonuç olarak, ümit ederim ki, Hürmasonluğun, nasıl ritüele, sembolizme ve gizliliğe yoğunlaşmış ve tekris edilene ruhsal, belki “sihirli” bir deneyim yaşatan bir nizam olarak geliştiği şimdi anlaşılmalıdır.

Büyük Üstat Naibinin¹³ tebliğinin sonuç bölümünde söylediği gibi: “...Hürmasonluğun gerçek doğası ve amacı bizleri cehaletin karanlığından bilginin aydınlığına yöneltmektedir.”

Öyleyse bu Hürmasonluğun gelecekteki yönünü nasıl çiziyor?

Acaba haricilere daha fazla açılmayı veya ne olduğumuzu anlatmak için ülkenin içinde gezginci gibi dolaşmayı tartışmakla yanlış bir iz üzerinde mi gidiyoruz?

Ne olduğumuzu biliyor muyuz? Biz sadece bir hasenat kuruluşu muyuz? Manevi köklerimizi unuttuk mu?

Hürmasonluğun gerçek doğasını muhafaza etmeli miyiz? Yoksa bazı ülkelerin

yolundan gidip, Amerika'da olduğu gibi üye kazanmak için bütün dereceleri birden bir günde verelim mi? Eğer sadece bir hasenat kuruluşu olmak istemiyorsanız bu işlem anlamsızdır. Hatta manevî gelişmeyi esas alan bir kuruluş için çok zararlıdır. Dürüst olalım. Burada kaç kişi sırra ulaşmak, kendini tanımak veya hayatın derin anlamını çözmek için Hürmasonluğa katıldı?

Bu hakikaten ilginç bir husustur. Eğer insanların niçin Hürmason olduklarını tahlil edersek, muhtemelen sebepleri aşağıdaki gibidir:

- Aile fertlerinden biri veya dostları onları Mason olmaya davet etmişlerdir,
- Kendileri özel bir kulübe katılmak istemişlerdir,
- Herkesin sözünü ettiği sırları öğrenmek istemişlerdir.

Eğer insanlar dostları nedeni ile veya özel bir kulübe girmek arzusu ile Hürmason olmuşlarsa, arkadaş ayrıldığı zaman veya bu özel klübün Rotary,

Yuvarlak Masa veya yerel Muhafazakâr kulüpten farklı olmadığını anladıkları zaman Hürmasonluktan ayrılırlar.

Peki insanlar yalnızca mistik deneyim için katılmışlarsa, günümüzün ritüelleri bu deneyimi sağlıyorlar mı? Buna evet diyemeyeceğim. Bundan dolayı, bu kadar çok kişinin ayrılmasına şaşırılmamalıdır. Bunun sebebi: Kuruluşun, ritüellerinin ve sembollerinin gerçekten ne için var olduğunu anlayamamasıdır.

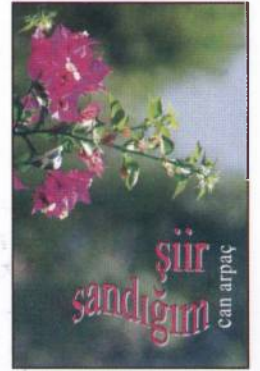
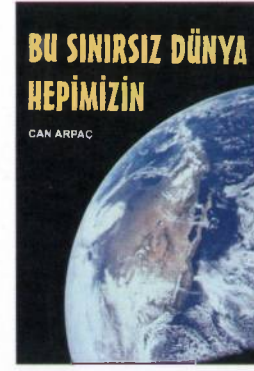
Kuruluş kendini tanımakta mıdır? Yukarıda sayılan muhtelif sebeplere dayalı olarak katılan kişileri kucaklayabilecek mi, yoksa tek, açık ve tanımlanmış amacı mı vardır? Eğer öyle ise nedir bu amaç? Yeni ve genç adayları çekebilmek için her şeyden önce bu konuları tartışmalıyız.

12- awareness

13- İngiltere Birleşik Büyük Locası Büyük Üstat Naibi

Ön. Büyük Üstat Can Arpaç'ın "Bu Sınırsız Dünya Hepimizin" ve "Şiir Sandığı" isimli kitapları, bu yıl kütüphanelerimizi süsleyen masonik yayınlar arasında seçkin yerlerini aldı.

“Şiir Sandığı” ve “Bu Sınırsız Dünya Hepimizin”

“Şiir Sandığı”, Arpaç Büyük Üstad'ın 1946'dan 2006'ya kadar yazdığı şiirlerden oluşuyor.

Eğitimi esnasında, Faruk Nafiz Çamlıbel, Hıfzı Tevfik Gönensay, Zeki Ömer Defne ve Behçet Gönül gibi ustaların rahle-i tedrisatından geçmek fırsatını bulan Arpaç, kitabıyla ilgili olarak kitabın Önsöz'ünde şunları söylüyor:

“Bu Şiir Sandığı'm'da, şiir sandığı'm bütün karalamalarım var. Boş zamanlarınızda göz atarsanız, benzer duyguları, ortak anıları, paylaştığımız olayları, yaşantımdan kesitleri ve belki de kendinizden bir şeyleri bulacaksınız.”

Gerçekten de, aynı dünya görüşünü paylaşan Kardeşleri, Arpaç Büyük Üstadımız'ın şiirlerini okurken özellikle “hayata dair”, kendilerinden çok şey bulacaklar.

192 sayfa, 1. hamur kâğıda özenle basılmış “Şiir Sandığı'm”, NÜKHET+ ÖMRÜMÜN ÜÇTE İKİSİ=BEN, TEKNE KAZINTISI, BELKİ BİR GÜN SAHAFLARDA, GÖZ DÜŞMÜŞ AYNALARA (ilk kitap) adlı dört ana bölümden oluşuyor. Zarif bir kapakla taçlandırılmış kitap İktisadi İşletme'den edinilebilir.

“Bu Sınırsız Dünya Hepimizin” Can Arpaç Büyük Üstad'ın bu yıl yayınlanan ikinci kitabı. Arpaç, Dünya'nın çeşitli ülkelerine yaptığı seyahatleri anlattığı kitabının Önsöz'ünde şunları söylüyor:

“... vakit kaybetmeden, ben de her fırsatı değerlendirerek, diğer ülkelerdeki Muntazam Locaları ziyaret etmeli ve

Dünyalı Kardeşlerimle tanışmalı, onlara Türk Masonluğunu anlatmalıydım.

Ne mutlu bana ki, turizmci kardeşlerimizin organizasyonları sayesinde ve maddi olanaklarım ölçüsünde, birçok hemşire ve Kardeşimizin de katılımlarıyla veya kişisel yolculuklarımda bu arzumu gerçekleştirebildim.”

Arpaç'ın Amerika, Avrupa, Avustralya, Afrika ziyaretlerini anlattığı ve Muntazam Büyük Locaların Büyük Üstatları'na dönük iki çağrının da yer aldığı kitap 160 sayfa, birinci hamur kâğıda basılmış ve renkli resimlerle

ÜÇ SÜTUN

Bilinmez bir kesitinde zamanın
Adı bilinmeyen üç bilge kişi
Yalnız kendilerince bilinen
Geometrik bir noktada toplanmışlar.
İnsan gerçek insan olmalı demiş en yaşlıları
özgür ve sevecen.
Eşit ve hoşgörülü demiş ortancaları.
Ya özveri demiş en gençleri
Ya barış... ya kardeşlik!
Hepsi demiş en yaşlıları hepsi...
Ama en önemlisi
Bu gerçeği görececek akıl da olmalı.
Akıl yetmez demiş ortancaları
Bu gerçeğe erecek kuvvet olmalı.
En gençleri
Güzellik diye bağırılmış bulunduğu yerden
Akılla kuvvetin
İnsanlık için el ele verdiği dünya
Doyumsuz bir güzellikte olmalı.
Sonunda
ışık kaynağı denen
o gizemli noktada
Bir üçgen çizip yere
Adı bilinmeyen üç bilge kişi
ÜÇ SÜTUN dikmişler köşelere
Ve tam ortasına bir sevgi ateşi yakmışlar
İnsan olmak isteyen insanların
Karanlıklar içinden çıkılacak yolu
bulabilmeleri için...

09 Nisan 1988- İzmir

bezenmiş. İktisadi İşletme'den tedarik edilebilir.

Her iki kitabın geliri burs fonuna bırakılmıştır.

Avram Ventura

Bülent Şenocak : *Siz tanıyabilir miyiz ? Şiir yazmaya ne zaman ve nasıl başladınız?*

Avram Ventura : Bütün ailenin biricik çocuğuyum. Ne amcamın bir çocuğu oldu, ne de benim bir kardeşim... Bu nedenle biraz içedönük büyüdüm. Lise son sınıfa kadar edebiyat en kötü derslerimin arasındaydı. Nasıl olduysa bir yıl içinde doyumsuz bir kitap okuma uğraşına girdim. Haftada birkaç tanesini rahatlıkla bitirebiliyordum. Bu birikim edebiyat derslerimi bir anda düzelttiği gibi beni şiiri sevmeye ve yazmaya yöneltti. Öyle bir tutkuyla şiir yazmaya koyuldum ki günde en az bir tane bitirmek için kendimi zorluyordum. Gerçi çoğu bir şeye benzemiyordu; ama onlar daha sonra yazacakları birer basamak oluşturdukları için yararlı da sayılabilirler. Yıl 1968, ilk şiirim Hafta Sonu Dergisi'nde yayımlandı. Daha sonra üniversite yaşantısı başladı. Okula sürekli gitmediğim için okuyup yazmaya zaman ayırabiliyordum. Yine aksatmadan İzmir İktisadi ve Ticari Bilimler Fakültesi Muhasebe ve Finansman Bölümünü bitirdim. Bu arada Varlık, Yeditepe, Soyut, Güney gibi o günün önemli dergilerinde yazı ve şiirlerim yayınlanmaya başladı. Attilâ İlhan'ın yönettiği Demokrat İzmir Gazetesi Edebiyat Eki'ni önemle eklemek gerekir. Şu anda İzmirli şair ve yazar diye anacağımız dostların birçoğu bu sayfalarda yer almışlardır. 1975 yılında evlendim. Sırasıyla bir oğlum ve bir kızım oldu. Bu çocukları yetiştirme süresi içerisinde, doğru dürüst ne okuyabildim, ne işe yarar bir şeyler

“Bir yerimiz varsa bu dünyada

Her şey insanca olmalı

Sevmek de / yaşamak da / ölmek de”

“Masonluk beni besleyen en önemli kaynaklardan biridir. Gerek simgelerin getirdiği engin çağrışımlar ve gerekse kavramlar üstünde geliştirdiğimiz düşünsel yolculuklar”

“Uzun zamandır mistik Doğu öykülerine ilgi duyuyorum. Onlardan yararlanarak yazdığım denemelerden de okuyucuların keyif aldığını sanıyorum.”

yazabildim; ancak 1985 yılından sonra eski çalışma düzenime kavuşabildim. Nitekim ilk şiir kitabım da yine önceki birikimlerle aynı yıl yayımlandı: Sevgidir Yaşayan.

Bülent Şenocak : *Biraz da yazarlığınızdan bahsedebilir misiniz ?*
Avram Ventura : 1989 yılından başlayarak İstanbul'da yayımlanan haftalık Şalom Gazetesi'ne İzmir

temsilcisi ve sürekli yazarı olarak katıldım. O günden bu yana Düşündükçe üst başlığı altında haftada bir, iki yılı aşkın bir süredir de İzmir Life Dergisi'nde, Öykülerin Işığında üst başlığıyla her ay bir denemem yayımlanmaktadır. Bunların dışında da çeşitli edebiyat dergilerinde, denemelerimle yer almaktayım. Bu derlenen yazılardan bu güne kadar dört kitap oluşturdum. Yine dört deneme dosyam da yayınlanmaya hazır, bekliyorlar.

Bülent Şenocak : *Ne tür şiirler yazmaktan hoşlanıyorsunuz ?*

Avram Ventura : Uzun bir süredir esin perisi kapımı çalmıyor. Bu işte kusurlu olduğumu da biliyorum. Sanırım kapımı gereğince açık tutamamışım. Şunu söylemeye çalışıyorum: Şiir de her sanat dalı gibi bir disiplin gerektiriyor. Çağdaş şiiri izlemek, onun kaynaklarından beslenmek kadar, günün her saati, her türlü etkiye açık olmak, ondan sonra dizeler üstünde bir kuyumcu gibi çalışmak koşuluyla bir şeyler üretilebiliyor. Son zamanlarda yeterince yoğunlaşmamış, üstünde emek vermemişim ki, kendimce nitelikli

Şiirlerimin birçoğunda masonik öğeleri çok açık görebilirsiniz. Yol Üçlemleri şiir kitabım tümüyle bu tür şiirlerle kurgulanmıştır.

sayılabilecek şiirler yazamadım. Ne türde yazmayı seviyorum sorusuna gelince: Duygu ve düşünceye her türlü çağrışımıyla açık olan, okuyanlarla bunları paylaşabileceğim, söz kadar sese de önem verdiğim şiiri seviyorum.

Bülent Şenocak : *Şiirlerinizin büyük bir kısmında masonik öğeler gizli. Masonluğun size ilham verdiği söylenebilir mi ?*

Avram Ventura : Bundan hiç kuşum yok. Masonluk beni besleyen en önemli kaynaklardan biridir. Gerek simgelerin getirdiği engin çağrışımlar ve gerekse kavramlar üstünde geliştirdiğimiz düşünsel yolculuklar, beni konular üstünde daha zengin açılımlara sürükleyebiliyor. Aynaya yalnızca ön yüzünden bakıp yeni anlamlar üretmek

kadar, tüm denemelerimde, aynanın arkasını görmeye çalışıp farklı sorularla, konulara yaklaşıma çalışıyorum. Benim için sorular yanıtlardan daha önemlidir. Ortaya atılan bir soru varsa, mutlaka araştırılır, yanıtı bulmaya çalışılır. Sormak, bir yerde var olmak, var olduğumuzun bilincinde olmaktır. Bu yüzden Masonluğun bende geliştirdiği düşünce ufkunu yadsıyamam. Buradan aldığım esin, kimi zaman bilinçli, kimi zaman da bilinç dışı yazdıklarımaya yansımıştır. Nitekim gerek ülkemizden ve gerekse yurt dışından yazılarımı okuyup beni tanımayan kimi kardeşimiz, aldıkları iletiler doğrultusunda, Mason olup olmadığını sormuşlardır. Denemeler bir yana, şiirlerimin birçoğunda masonik öğeleri çok açık görebilirsiniz. Yol Üçlemleri şiir kitabım tümüyle bu tür

Avram Ventura kimdir?

Şair ve yazar olan Kardeşimiz 1949 yılında İzmir'de doğdu. İzmir İktisadi ve Ticari Bilimler Fakültesi, Muhasebe ve Finansman Bölümü'nü bitirdi. 1968 yılından bu yana dergilerde şiir ve denemeleri yayımlanıyor: Varlık, Yeditepe, Dönemeç, Soyut, Güney, Biçem dergileri ile Demokrat İzmir Sanat ve Edebiyat eki vb.... Ayrıca, Şalom Gazetesi'nde ve İzmir Life Dergisi'nde denemeleri yayımlanmaktadır. Ventura Kardeşimiz, evli ve iki çocuk babasıdır.

Yayımlanmış kitapları

Sevgidir Yaşayan (1985 – Şiir)
Boşlukta Bir Ses (1991 –Şiir)
Beş Yüz Dallı Akasya (1993 – Şiir)
Yol Üçlemleri (1995 – Şiir)
Gözleri Yüreğimin (2002 – Şiir)
Bir Sözü Söylemek Gerek (1993 – Denemeler)
Kırk Dilli Kuş (1995 – Denemeler)
Ayın Aydınlik Yüzü (1999 – Denemeler)
Körlerin Gördüğü (2003 – Denemeler)

şirlerle kurgulanmıştır. Üçerden üçer kıtalık, otuz üç şirden oluşuyor bu kitap. Gerek şekil ve gerekse içerik olarak, okuyan bir kardeşimizin ilgisini çekecek bir çalışma oldu sanıyorum.

Bülent Şenocak : *Denemeleriniz daha ziyade ne konular üzerinde oluyor ?*

Avram Ventura : Benim için deneme deyince konu sınırı yok, ama kısaca şöyle diyebilirim: İnsan ve yaşam. Bu iki konu içine duygudan düşünceye, günlük alışkanlıklardan önemsiz gördüğümüz nesnelere olan ilişkilerimize kadar her şeyi sığdırabiliriz. Uzun zamandır mistik Doğu öykülerine ilgi duyuyorum. Onlardan yararlanarak yazdığım denemelerden de okuyucuların keyif aldığını sanıyorum. Çoğu kez, sayfalar dolusu söyleyeceklerinizi birkaç satırlık bir öykü, daha çarpıcı olarak anlattığı gibi, bellekte uzun süre kalabiliyor.

Bülent Şenocak: *Kırk Dilli Kuş kitabınızın sonunda ünlülere yazdığınız mektuplara yer vermişsiniz. Bu nereden aklınıza geldi?*

Avram Ventura: Aslında bu mektupların her biri, biçemi farklı da olsa birer denemedir. İletimi mektup şeklinde dile getirmek istedim; oysa bunu bir söyleşi olarak ele alabilirdim, bir günlük ya da kısa notlar da olabilirdi. Deneme yazmanın rahatlığı bu! Daha farklı bir türle anlatacağımı bilsem onun üstünde de çalışırdım. Zamanımızdan onlarca, yüzlerce yıl önce yaşamış kişilere mektup yazmak bana ilginç gelmişti. Keşke sürdürebilseydim.

Bülent Şenocak : *Sizin ayrıca ilave etmek istediğiniz bir şey var mı?*

Avram Ventura : Yeterince üstünde düşünüldüğü takdirde, ritüellerimizin çok zengin birer esin kaynağı olduğunu yıllar geçtikçe daha iyi anlıyorum. Nura kavuşmamın üstünden otuz bir yıl geçti. Bu süre içerisinde, her derecenin iletisi değişmeden kalsa da, bende uyandırdığı duygu ve düşünceler, benimle birlikte sürekli değişime uğrayabiliyor, yaşama daha farklı bir bakış açısı yakalayabiliyorum. Dolayısıyla bunlar hem bireysel gelişimime, hem de yazdıklarımaya yansımaktadır.

Avram Ventura Kardeşimizin masonik şirlerinden örnekler:

ÜÇ AYNADA YANSIYAN

Deler karanlığı üç ışık
Yansır yolculuk üç aynadan
Bir doğmak / bir yaşamak / bir ölmek

Üç yol ulaştırır aydınlığa
Açılır özgürlüğe ayakların
Boynunu izler yağlı ilmek

Üç aynada sınanır yaşantın
Suyun gizi çözülür / ateşin / toprağın
Dağıtır karanlığı çakan şimşek.

SEVGİ TAPINAĞI SEDİRDEN

Yorgun gemilerle taşınır umut
Yüksek dağlardan kıyısına denizin
Sedir ağaçları doldurur limanı

Sevgidir ağaçları işleyen
Körelir uçları keskin baltaların
Yakılan silahların tüter dumanı

Sevgi tapınağı sedirden
Geçer zaman bir uzak geleceğe
Götürür secdeye Sultan Süleyman'ı

Avram Ventura

Zühtü Müridoğlu Kardeşimiz

İzleri tüm Türkiye'de

Yurtiçi ve dışında sergilere katılan ve pek çok ödülü olan sanatçımızın müzelerde ve özel koleksiyonlarda çok sayıda eseri var. Müridoğlu Kardeşimiz 1959 yılında Ülkü Muh. Locası'nda tekris oldu. Ve 1964'de ayrıldı.

Onur Soysalan

Soyut anlayışın Türkiye'deki ilk ve en önemli temsilcilerinden Zühtü Müridoğlu Kardeş 1924 yılında Sanayi-i Nefise Mektebi Resim Bölümü'nde sanat hayatına başladı. Hikmet Onat'ın öğrencisi oldu. Bir yıl sonra Heykel Bölümü'ne geçti. İlk heykel sanatçılarımızdan İhsan Özsoy'un öğrencisi olarak bu okulu bitirdi.

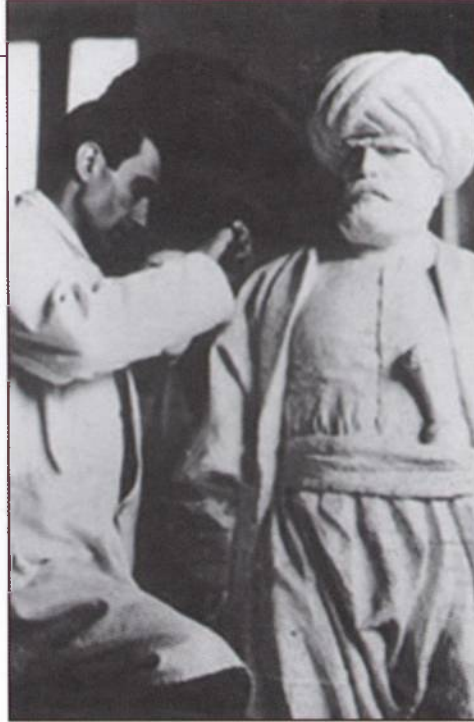
Mezun olduktan sonra burslu olarak Paris'e giden Müridoğlu, 1929-32 yılları arasında Paris Colorassi Akademi'nin Heykel Bölümü'nde Marcel Gimond'un öğrencisi oldu. Sorbonne'da estetik, Louvre Müzesi'nde sanat tarihi derslerine katıldı.

1932 yılında yurda döndükten sonra Gülhane'deki Alay Köşkü'nde Türkiye'deki ilk heykel sergisini açtı. Akademide çalıştı ve bir süre öğretmenlik yaptı.

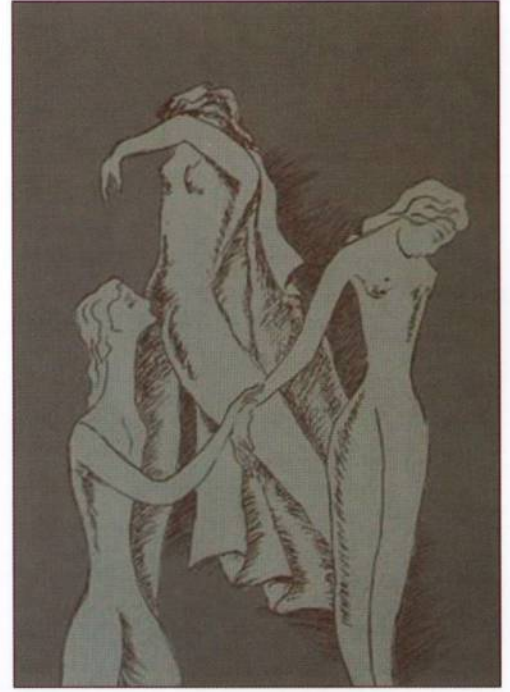
Arkeoloji Müzesi'nde görev yaptığı yıllarda D Grubu'nun çalışmalarına kurucu üye olarak katıldı ve bu grup içinde etkin bir rol aldı.

1941-43 yılları arasında atölye arkadaşı Hadi Bara ile birlikte Beşiktaş'taki Barbaros Anıtı'nı yaptı ve bu çalışmasını Zonguldak Atatürk Anıtı ile İnönü heykelleri izledi. 1950 yılında, Akademi'nin Heykel Bölümü'nde atölye öğretmenliğine getirildi.

1980'lerde de figüratif ve soyut çalışmalarını sürdürdü. Çalışmalarında taş,

ahşap, alçı, bakır, demir gibi çok çeşitli malzemeler kullandı. Anıt heykelleri

arasında Anıtkabir'in büyük merdiveninin batı yanındaki kabartma (1953), Büyükkada'daki Atatürk Anıtı (1965), Muş'taki Atatürk Anıtı (1965) bulunuyor. Kardeşimiz, bir süre Ankara Gazi Eğitim ve Güzel Sanatlar Akademisi'nde öğretmenlik yaptı. 1971 yılında Ağaç Uygulama Atölyesi'nde görevini sürdürdü. 1974 yılında emekliye ayrıldı.

Müridoğlu, 1953'te Londra Çağdaş Sanatçılar Enstitüsü'nün düzenlediği yarışmada Bilinmeyen Siyasi Esir adlı yapıtıyla ödül kazandı. 1940 yılında 11. Devlet Resim ve Heykel Sergisi'nde birinci, 1956 yılındaki 17. sergide ikinci oldu.

1977'de Sedat Simavi Vakfı Ödülü (Ressam Cevat Dereli ile), 1981'de Atatürk Sanat Armağanı Müridoğlu'na verildi.

Yurtiçi ve dışında sergilere katılan ve pek çok ödülü olan sanatçının müzelerde ve özel koleksiyonlarda çok sayıda eseri var.

Müridoğlu Kardeşimiz Ülkü Locası'na 194 matrikül numarası ile kayıtlı.

1959 yılında tekris olan Kardeşimiz, 1964 yılında gayrimuntazam ilan edildi.

Sanatçımız 21 Ağustos 1992 günü vefat etti ve 24 Ağustos 1992 günü Yakacık Mezarlığı'na defnedildi.

Avustralya'da bir Türk Mason

Kırk Yunanlı, dört İngiliz ve Cahit Kılavuz Kardeş...

Osman BALCIGİL

Avustralya'ya giderken Masonlukla ilgili ne kadar bilgi sahibiydiniz?

Epey bilgi sahibi idim. Benimle önce üniversite yıllarında temas kuruldu, ama hazır değildim. İş hayatıma başladığımda, etrafımda sürekli Masonlar vardı. Beni aralarına almak istediler. Lise ve üniversitede sınıf arkadaşım olan bir Mason vardı, sonradan iş arkadaşım olan bir başka lise arkadaşım da yine Mason'du. İlk patronum Mason'du. Benim çalıştığım alan sigortacılıktı ve malumunuz sigorta sektöründe çok Mason vardır.

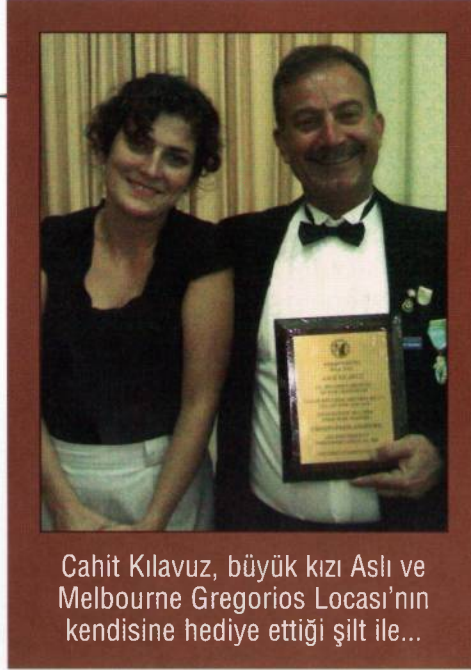
1986'da yukarıda sözünü ettiğim arkadaşlarım benim için Nur-u Ziya'ya müracaatta bulundular. Hatırladığım kadarıyla Başak Locası'na almak istiyorlardı. İlk görüşme safhasında Avustralya'ya göçtüm. Tarih 22 Mayıs 1988'di.

Avustralya'da Masonlar'la nasıl karşılaştınız?

İsteğim üzerine evraklarım Melbourne'da United Grand Lodge of Victoria'ya gönderildi ve bana Büyük Sekreter Andrews'in telefon numarası ve adresi verildi. Ben de aradım. Oturduğum mahalleye yakın oldukça aktif bir Loca'ya verildim.

1. 2. 3 dereceleri 836 numaralı Orana Locası'nda gerçekleştirdim. 18 Temmuz 1990'da Üstat oldum.

Ne yazık ki işim nedeniyle 1994'te Sydney'e taşındım. Aynı zamanda Locamda görev almaya başlamıştım 1. Nazır görevimin ikinci ayında durdum. Sydney'den her ay Melbourne'a gelmek çok zor ve masraflı olmaya

Cahit Kılavuz, büyük kızı Aslı ve Melbourne Gregorios Locası'nın kendisine hediye ettiği şilt ile...

Baklava, cacık, döner kebab, şiş kebab Türk mü yoksa Yunan mı? Yunan kahvesi diye bir şey var mı? Kırk Yunanlı ve bir Türk Kardeş'in Kardeşlik öyküsü...

başladı. Bilmiyorum biliyor musunuz, iki şehir arasındaki mesafe 940 kilometredir. Locam buradaki United Grand Lodge of NSW&ACT'a evraklarımı gönderdi ben de uygun bir Loca aramaya başladım.

Yeni atandığım Locada bana bir rehber verildi. Üstad-ı Muhterem Ken Uhlhorn Kardeş her sorunumu çözdü. Beni eğitti ve tüm görevlerimde elimi tuttu. Bana rehberlik yaptı. Her dereceden sonra, en az iki Locada aynı seremoniyi birlikte

izledik. Bana açıklamalarda bulundu. Ortaokul lise ve üniversiteyi İngilizce okuduğum için lisandan pek sorun çekmedim. Maarif Koleji ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ni bitirmiştım. Ancak Locada kullanılan İngilizce oldukça ağırdı, alışmak biraz zaman aldı. Tüm tanıştığım Masonlar bana yardımcı olmak için ellerinden geleni yaptılar. Her iki ayda bir Locanın sosyal kolu etkinliği olduğu için aile ile içlerine girdik. Çok güzel dostluklar kurduk.

Türk olmanız, orada Mason olmanız açısından bir soruna yol açtı mı?

En ufak bir sorun çıkarmadı. Tersine yardımcı oldu. Herkes Türklerin neye benzediğini, kültür ve medeniyet seviyesini, aile kavramını, ne kadar Müslüman olduğumuzu merak ediyordu. Lübnanlı, Yunan ve Ermeni (Türkiyeli, Lübnanlı ve Mısırlı) biraderlerimizle çabucak ısındık, sohbetler ettik. Benim tutucu Müslüman olmadığımı çok şaşırdılar. Oruç tutmamam, alkol kullanmam onlara enteresan geldi. Eşimif ve kızlarımla başlarının açık olmasına şaşırdılar. Sakalsız, bıyıksız, içki içen, şaka yapan pek Müslüman görmemişlerdi. Görmüş oldular. Tahmin edersiniz epey açıklama yapmam gerekti. Örneğin kullandığımız hukuk sisteminin İsviçre hukuku olduğunu, Lâtin alfabesi kullandığımızı ve tek eşli olmamızı çok şaşırtıcı buldular. Kuran'ı merak ettiler. Penguin tercümesini aldım, çok sayıda Kardeşim inceledi. İncil ve Tevrat ile olan benzerliğine çok şaşırdılar. Burada kaliteli bir Türkçe veya İngilizce Kur'an bulamadım. Cami'den aldıklarım ile idare ediyorum.

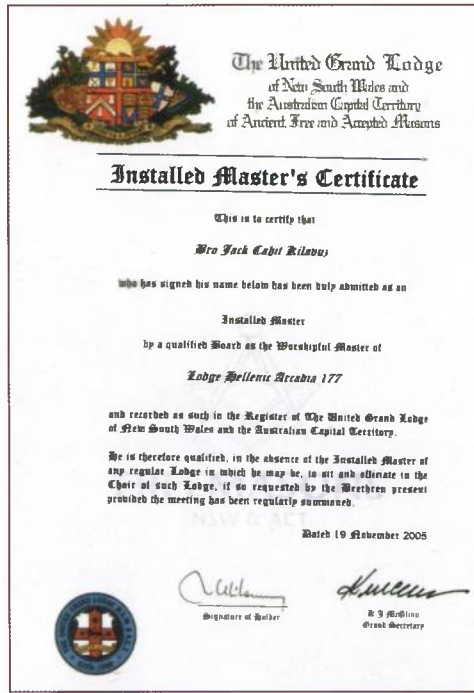
Daha çok Yunanlı Masonların olduğu bir Loca'da çalışıyorsunuz. Bu bir avantaj mı dezavantaj mı? Bir yandan kültürlerimiz bir birine çok yakın, öte yandan yılların silemediği bir karşılık var...

Locamda dört İngiliz asıllı Mason var. Türk olarak yalnızca ben varım. Kırk üyemiz de Yunan asıllı. Kardeş Sofrası'nda Yunanca en çok kullanılan dil. Daha sonra Arapça ve İngilizce geliyor. Bir üyemiz iyi duymazsa söylenen şey anında Yunanca tekrarlanıyor. Dolayısıyla haklısınız, ismimizden anlaşılacağı üzere ağırlıklı olarak bir Yunan Locasıyız. Ve bence bu durum bir avantaj.

Öncelikle Sydney'de bana ilk kucak açan Biraderim Steve Simis oldu, Üstad-ı Muhterem Dimitri Voynas'ın akrabası. Steve Kardeşin asıl ismi Strato Simitçioglu. Sonradan Efstratios Simitsopoulos olmuştur. Buraya gelince hemen tüm Rum Kardeşlerimizin ismi kısaltılmış. 1956'da İstanbul'dan ayrılmış, özbeöz vatandaşım, hemşehrim, üstelik Cihangirli. Ben de Beşiktaş doğumluyum, yakın sayılırız yani. Bu Kardeşim, Mısırdan gelme, Sisam ve Meis adalarından gelme Rum Biraderlerin kurduğu Lodge Hellenic Arcadia'nın bir üyesi ve İç Muhafız olarak görev yapıyor. Kendisiyle ailecek görüşüyoruz.

Cahit Kılavuz, kendisiyle ilgili törene Melbourne'dan katılan davetlilerle birlikte.

Cahit Kılavuz'a verilen sertifikalar ve Locasındaki Şeref Levhası (UM listesi) Bu listede 2005 numaralı olarak Kılavuz Kardeşimiz'in adı da var.

Kısacası, beni burada da bu kez buradaki Kardeşlerim çok iyi karşıladılar. İki-üç yıl içinde kaldığım yerden tekrar rotasyon'a soktular, bir yıl Senior Deacon olduktan sonra geçen Kasım ayında Hz Süleyman Koltuğu'na oturttular.

Şaka yollu sürtüşmelerimiz oluyor tabii. Baklava, cacık, döner kebab, şiş kebab Türk mü yoksa Yunan mı? Yunan kahvesi diye bir şey var mı? Bunlar şaka yollu tartışmalar tabii.

Bu arada, Layiktez Kardeşimizin "Türkiye'de Masonluk Tarihi" adlı yazısını Loca'da sundum. Çok şaşırdılar. Meis adasından Biraderimiz Nikolas Malaxos buradaki Yunanların tarihini, Masonluğu nasıl getirdiklerini anlatınca

ben de çok şaşırdım. Ne kadar çok konuda ortak düşüncelerimiz, ortak duygularımız olduğunu görünce hepimiz şaşıyoruz hâlâ.

Şakalardan küfürlere kadar hemen her şeyimiz ortak. İki büyük fark var: Onlar Ortodoks, biz Müslüman olmuşuz. Onlar hâlâ Yunanca konuşuyorlar, biz hâlâ Türkçe konuşuyoruz. Bence/bizce farkımız sadece bu. Ortodoks, doğru yol demek, dolayısıyla onlar bunu doğru yol biliyorlar; biz de tabii ki Kur'an'ı son kitap biliyoruz. Avustralya'da Localarda din tartışılmaz. Huzur içinde, çalışıyoruz ve yaşıyoruz.

Tüm sürtüşmeler için iki taraf da tabii ki politikacıları suçluyor. Burada hepimiz İngilizce konuşuyoruz, benim sonradan takviyeli, çocukluktan kalma üç-beş kelime Yunancamı teşvik ediyorlar, ben de onların çocukluklarından kalma üç-beş kelime Türkçelerine yardımcı oluyorum, gül gibi geçinip gidiyoruz işte.

Locanızda Üstad-ı Muhterem'lik yaptığınızı biliyoruz: Bu görev, hem Locanız'da hem yakın çevrenizde ve hem de Yunanistan'daki Masonlar arasında nasıl yankılandı?

Öğrendiğim kadarıyla Yunanistan'da çok ilginç karşılanmış, Locada çekilen resimlerimiz, benim o gece hediye ettiğim Loca anahtarlığı ile birlikte teşhir edilmiş. Yunan Büyük Locası Avustralya temsilcisi P. Muh. Lianos K. son yılda beni ve Locamızı üç defa ziyaret etti, epey sohbetlerimiz oldu. Ne yazık ki, anladığım kadarıyla burada Türkiye Büyük Locası'nın temsilcisi yok. Emekli Sydney Büyükelçisi Üstad-ı Muhterem Niyazi Adalı Kardeşimiz, sağ olsun geldi, sohbet ettik. Yani kısacası herkesten takdir ve destek gördük. Şu anda Sydney'deki Türk asıllı Masonları Locamıza toplamaya çalışıyoruz, yaklaşık 10-12 isim var elimizde.

Bu arada, Melbourne'daki Yunan Locası ile ilişkimiz çok verimli. Kardeş Locayız tabii ki. Her yıl onlar bizi ziyaret edip şilt veriyorlar ve biz de aynen karşılık veriyoruz. Temmuz ayında üç gün onların misafiri oldum. Çok izzet ve ikram gördüm, kucaklarımı açtılar bana.

İnsan Hakları Konulu Pullar

Geçen sayımızda çeşitli ülkelerin İnsan Hakları Beyannamelerinin kabul edilmesinin yıldönümlerinde çıkardıkları pullarla devam edeceğimizi söylemiştik. Aşağıda bu pulları sizlere sunuyoruz. İnsan haklarının hiç mi hiç uygulanmamasına karşın bazı ülkelerin de konu ile ilgili pullar basmasının tam bir kara mizah olduğunu da hatırlatmadan geçemeyeceğiz.

Sedat UYGUR

Kuveyt 1968,1973,1978

Çin 1958

Belçika 1958

Lüksemburg 1963

Fransa 1978

G. Kıbrıs 1968

Hollanda 1978

Avusturya 1968

İspanya 1968

Meksika 1983

Malta 1968

Belçika 1989

Türkiye 1968

Suriye 1968

Ürdün 1968

Almanya 1968

Irak 1973

Yukarı Volta 1978

Kongo 1988

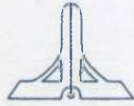

Mozart ve Hür Masonluk

Doğan Başak kardeşimiz bize Avusturya Posta İdaresinin çıkarmış olduğu Mozart ve Hür Masonluk bloğunu gönderdi.

Bu blok kanımca Masonluk için hazırlanan pullar arasında en anlamlı ve en güzel pullardan biri. Kendine teşekkür ediyoruz.

Masonik Filateli ile ilgili pullar ve doküman elinize geçerse bize göndermenizi rica ediyoruz. Bu suretle dergimizin sayfalarında bütün kardeşlerle birlikte bu güzellikleri paylaşmayı umuyoruz.

Post.at

MOZART UND DIE FREIMAUREREI

Post.at

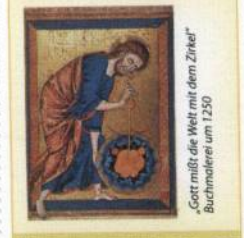
ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

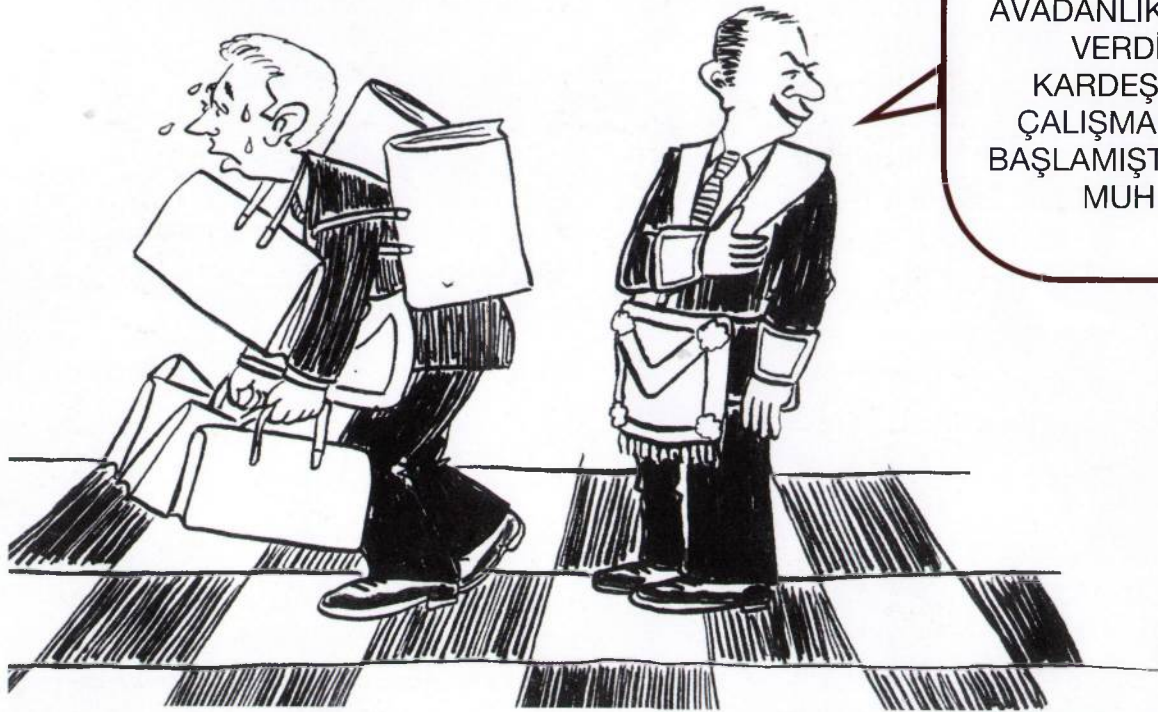

ÖSTERREICH €0.55

ÖSTERREICH €0.55

YENİ ÇIRAK
KARDEŞİMİZE
AVADANLIKLARINI
VERDİK
KARDEŞİMİZ
ÇALIŞMALARA
BAŞLAMIŞTIR ÜS.:
MUH.:

YANI
YONTULSAM DA
YONTULMASAM DA
SONUÇTA BİR TAŞ PARÇASI
OLDUĞUMU MU SÖYLEMEK
İSTİYOR?

VALLA
ÜS.: MUH.: ÇOK KIZGIN
GALİBA, GİTSİN BURADAN
FİLAN DİYOR...

GENE
Mİ? BU KAÇINCI
TEKRİR Kİ ADAYLARI KAPIDAN
DÖNDÜRÜYÖRÜZ. BU GİDİŞLE
HIÇ YENİ K.:İMİZ OLMAYACAK

EL NO.: 1

Miami'den bir dörtlü turnuva eli,
Zia Mahmud'un anlatımıyla:
(İki taraf da zon dışında)
Dağıtan: Güney

	Kuzey	
	♠ R 10 6	
	♥ A R V 4	
	♦ A 10 9 5	
	♣ R 7	
Batı	.....	Doğu
♠ V 9 7 2	.....	♠ 8 5 4
♥ --	.....	♥ D 9 8 6 3
♦ V 8 3	.....	♦ R 7 2
♣ A 10 9 8 6 3	.....	♣ D 2

Güney
♠ A D 3
♥ 10 7 5 2
♦ D 6 4
♣ V 5 4

Batı	Kuzey	Doğu	Güney (Paul Chemla)
-	-	-	Pas
Pas	1 ♦	Pas	1 ♥
Pas	3 SA ¹	Pas	4 ♥
Pas	Pas	Pas	

Kozların 5 – 0 empas dışı dağılımıyla, kontrat imkânsız gibi gözüküyordu. Chemla 40 saniye düşündükten sonra meseleyi halletti. Küçük ♠ çıkışını yerden alarak ♥ As'ını çekince kötü dağılımı gördü, ♠ alıcılarını tahsil edip 10 ♦'ya doğru oynadı, Doğu R ile alarak ♦'ya devam etti, Chemla D ile elden alarak R'ya doğru ♣ oynadı, ♦ As'ını sonra da son ♦'yu çekti, Doğu çakınca, üzerine çaktı. Son pozisyon şöyleydi:

1- 4'lü Kör'üm var, 3 SA veya 4 Kör oynayabiliriz.

♠ --	.....	♠ --
♥ R V 4	.....	♥ D 9 8
♦ --	.....	♦ --
♣ 7	.....	♣ D
♠ V	.....	♠ --
♥ --	.....	♥ 10 5
♦ --	.....	♦ --
♣ A 10 9	.....	♣ V 5

Chemla ♣ oynadı. Batı As'la alarak Doğu'nun çakasına doğru renge devam etti. Doğu da R – V' ye doğru koz oynamak zorunda kaldı. Oyun tam yapıldı : (+ 420)

Diğer masada deklarasyon şöyle gelişti:

Batı	Kuzey	Doğu / Lebel	Güney
-	-	-	Pas
Pas	1 ♣ ²	1 ♥	Kontr ³
2 ♣	3 ♣ ⁴	Pas	3 SA
Pas	Pas	Pas	

Batı 10'lu ♣ çıktı, Lebel Doğuda küçük oynadı!! Güney V ile eli aldı. Doğu ♥ empasını kazanıp ♣ D'ını oynayınca, partöneri As ile alarak geri kalan 4 ♣'i tahsil etti: (- 50)

Not: Güney ilk löveyi almadığı takdirde, oyunu hala yapar, ama V ♣'i almayı reddetmek zor. Aynı şekilde, Doğu Trefl D'ı koyarsa ilk eli alır, ancak Trefl dönünce, Güney rengi keser ve Doğunun elinde Batı'ya dönecek Trefl kalmaz.

2- Presizyon: 16 üstü puan

3- Negatif

4- Trefl onörün varsa, 3 SA oynayalım !

KRAMNIK DÜNYA SATRANÇ ŞAMPİYONU

Rusya Federasyonu'na bağlı Kalmukya Özerk Cumhuriyeti'nin başkenti Elista'da, 23 Eylül Cumartesi günü

başlayan KRAMNIK - TOPALOV Dünya Satranç Şampiyonluğu Ünvan Maçı'nda, 13 Ekim Cuma günü oynanan Tie - Break (eşitlik bozma) sonunda Rus Büyük Usta Vladimir KRAMNIK Dünya Satranç Şampiyonu oldu.

"Terkederek hiçbir oyun kazanılmamıştır."

TARTOKOWER

ADANA ULUSLARARASI ATATÜRK SATRANÇ FESTİVALİ

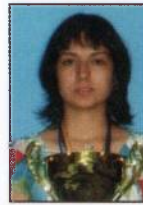
05-15 Kasım 2006 tarihleri arasında Adana Seyhan Belediyesi ev sahipliğinde, Seyhan Belediyesi, Türkiye Satranç Federasyonu ve Türk Satranç Vakfı'nca ortaklaşa düzenlenen festivalde toplam 17.000 USD ödül dağıtıldı. Turnuva, açık, 16 yaş altı, üniversiteler ve yıldırım turnuvası kategorilerinde düzenlendi. Açık kategoride 90 sporcunun mücadelesinden 6.5 / 8 ile Büyük Usta Mchedlishvili MIKHEIL birincilikle ayrıldı. Uluslararası Ustamız BARIŞ ESEN 6 / 8 ile 6. olma başarısını gösterdi.

2007 BAYANLAR TÜRKİYE ŞAMPİYONASI

09-16 Kasım tarihleri arasında Ankara'da Atatürk Satranç merkezi'nde oynanan şampiyonada 7. tur sonunda WFM Zehra Topel 6,5 puanla şampiyon olurken, Avrupa Şampiyonumuz WFM Kübra Öztürk 6,0 puanla 2., son 5 yılın Bayanlar Türkiye Şampiyonu WIM Betül Cemre Yıldız ise 5.5 puan ile 3. oldu.

KÜBRA ÖZTÜRK 16 YAŞ ALTI BAYANLAR AVRUPA ŞAMPİYONU

Avrupa Yaş Grupları Şampiyonası Karadağ'ın Herzeg Novi şehrinde 09-19 Eylül tarihlerinde düzenlendi. Şampiyona 10, 12, 14, 16 ve 18 yaş altında genel ve bayanlar klasmanı olmak üzere 10 kategoride yapıldı. Kübra Öztürk, 16 yaş altı bayanlar klasmanında 32 ülkeden 62 sporcu arasında 7,5 / 9 puanla şampiyon oldu. Son turda güçlü Rus rakibi Olga Girya'yı yenen Kübra Öztürk böylece ülkemize yaş gruplarında ilk altın madalyayı kazandırmış oldu.

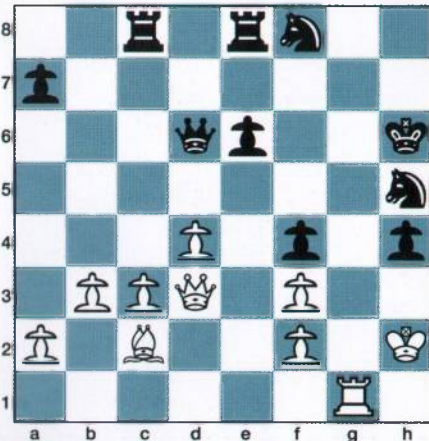
BİR SATRANÇ KARŞILAŞMASI BİR SATRANÇ KARŞILAŞMASI

Bu sayımızda, Napoleon ile General Bertrand'ın mücadelesine yer verdik. Farklı kaynaklarda yıl 1813, 1814 ve en çok 1818 olarak gösteriliyor. Napoleon beyaz, Bertrand siyah taşları oynatıyor.

1. e4 e5 2. Af3 Ac6 3. d4 Ad4 4. Ad4 ed4 5. Fc4 Fc5 6. c3 Ve7 7. O-O Ve5 8. f4! dc3+ (Ve4 oynayamıyor, Ke1 var.) 9. Şh1 cb2 10. Ff7+! Kd8 (Napoleon'dan bir güçlü taktik hamle daha, General fili alamıyor, fe5+ var.) 11. fe5 ba1=V 12. Fg8 Fe7 13. Vb3 a5 (Ve5 ile General belki biraz daha direnebilirdi. Şimdi ise Napoleon, tahtada 5 hamlede matı kaçırmıyor.) 14. Kf8+ Ff8 15. Fg5+ Fe7 16. Fe7+ Şe7 17. Vf7+ Şd8 18. Vf8# 1-0

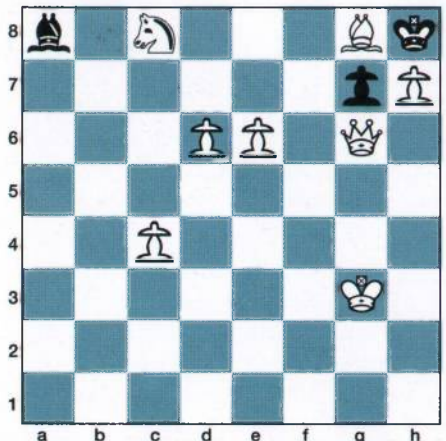
PROBLEMLER PROBLEMLER

Beyaz oynar iki hamlede mat eder.

1. Vh7+ Ah7
2. Kg6# 1-0
Cevap

Beyaz oynar üç hamlede mat eder.

1. d7! Fb7
(1... Fe4 2. Ve4 g6
3. Ve5# 1-0)
2. d8=A Fc8
3. Af7# 1-0
Cevap

H.K.E.M.B.L. İKTİSADİ İŞLETMESİ

Size Özel

- Bilgisayar
- Elektronik
- Mutfak, Banyo
- Ev Eşyaları
- Beyaz Eşya
- Telefon
- Kamp, Piknik
- Spor
- Büro
- Çanta, Bavul v.s.

Alışverişleriniz için en ucuz fiyat avantajı ve tüm kredi kartları kampanya taksit imkanlarıyla alım yapmak için;

- www.mason.org.tr'ye giriniz,
- İktisadi işletmeyi tıklayınız,
- Binlerce ürünü seçerek siparişiniz veriniz.

İstedığınız ürün adresinize teslim edilecektir.

TESVİYE

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar
Büyük Locası Derneği adına
İmtiyaz Sahibi:

Asım AKİN

Sorumlu Yazışleri Müdürü ve Editör:

Celil LAYİKTEZ

celil.layiktez@superonline.com

Yayın Koordinatörü:

Agâh ARAL

Yrd. Editör

Osman BALCIĞIL

Görsel Yönetmen

Tümer ARGİN

Yayın Kurulu:

Ahmet ÖRS

Nezih ONAT

Cevad GÜRER

Yavuz AKSEL

Sedat UYGUR

Gürkan AKTOLUĞ

Sinan GÜR MEN

Mehmet ÖZDEMİR

Şener ŞİRİ

Tamer GEDİZ

Ahmet HAGUR

Onur ÖZSAN

Semih ADIYAMAN

Bülent ŞENOCAK

Davut BERKER

ISSN Numarası:1301-2754

Adres: Nuru Ziya Sokağı No:19

Beyoğlu İstanbul

Tel: 0212 251 26 50

Tasarım: **bimus** Tanıtım Ajansı

www.bimus.com

Renk Ayrımı: Eksen Grafik

Baskı: Yenilik Basımevi

Firuzaga, Kasatura Sk. No: 1 Cihangir-İst.

Yayın Türü: Yayın süreli

Hür ve Kabul Edilmiş

Masonlar Büyük Locası üyelerinin
haberleşmesi için 3 ayda bir yayınlanır.

Edirne'den İstanbul'a Kardeşlerimiz için getirdik...

Edirnekâri

Ataköy Atrium'da açıldı!

keçecizade®

ÜRÜNLERİ

- Badem Ezmesi • Cevizli Badem Ezmesi • Çikolatalı Badem Ezmesi
- Fıstık Ezmesi • Lokum Çeşitleri • Çikolata Kaplı Fıstıklı Lokum
- Bademli Edirne Kurabiyesi • Deva-i Misk

Edirne El Sanatları

Mis Meyve Sabunları

Edirnekari

Aynalı Süpürge

Atrium Çarşısı No: 5 • Tel: (0212) 559 86 80

E-mail: Info@atriumbademezmesi.com • Web: www.atriumbademezmesi.com

“Dođruluk
olmadan güven,
güven olmadan
dostluk olmaz.”

Samuel Johnson
(1709 - 1784)

